

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

<p>Az országos magyar gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.</p> <p>Nem tagoknak előfizetési díj: Egész évre 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.</p>	<p>Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.</p> <p>Az egyesületi tanács felügyelete alatt: Főszerkesztő és kiadási felelős: Forster Géza az OMGE. igazgatója. Felelős szerkesztő: Szilassy Zoltán az OMGE. szerkesztő-titkára.</p>	<p>Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-utca 8. Kiadóhivatal: Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.</p> <p>Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.</p>
--	--	---

AZ „OMGE.” KÖZLEMÉNYEI.

Ülésnapok a Köztelken.

1905. márcz. 8. d. u. 4 órakor. Állattenyésztési és állategészségügyi szakosztály ülése.
- „ „ 9. d. u. órakor. Közgazdasági szakosztály ülése.
- „ „ 11-én d. u. 4 órakor. Az OMGE. igazgató-választmány ülése.

Meghívó

az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” állattenyésztési és állategészségügyi szakosztálya 1905. évi március hó 8-án szerdán d. u. 4 órakor a „Köztelken” tartandó ülésére.

Tárgyak:

1. Az új német kereskedelmi szerződés kihatása állatkereskedelmünkre.
2. Az 1904-ik évi állatösszeírás eredménye.
3. Gyakorlati gyapjuosztályozók kiképzése.

Tormay Béla s. k.,
szakosztályi elnök.

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
igazgató-választmánya

1905. évi március hó 11-én (szombaton) d. u. 4 órakor a „Köztelken” tartandó ülésére.

Tárgyak:

1. Mult ülés jegyzőkönyvének bemutatása.
2. Jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése.
3. 150 új tag felvétele.
4. Tagsági ügyek.
5. Neh. Hegedüs József hagyománya.
6. Nemzetközi mezőgazdasági intézet.
7. Szövetkezeti bizottság javaslata szövetkezeti célokra rendelkezésre álló összeg felhasználására vonatkozólag.

8. Javaslat az aratásra szerződött munkások utlevelei kiadásának betöltése tárgyában.

9. Kereskedelemügyi miniszter szállítási igazolványoknak szövetkezetek részére való kiállítását nem engedélyezi.

10. Igazságügyi miniszter leirata mezőgazdasági szakértők kinevezése ügyében.

11. Tanács javaslata egyesületi titkárok képviselői mandátuma ügyében.

12. Folyó ügyek.

Tudomásul veendő.

a) Földművelésügyi és kereskedelemügyi miniszterek leiratai szeszgyártási célokra szükséges tengeri kedvezményes szállítása ügyében.

b) Földművelésügyi miniszter leirata gazdasági gyakorlati vizsgára vonatkozó szabályzat érvényesítése tárgyában.

c) Pénzügyminiszter az inséges vidékeken adófizetési halasztást engedélyez.

d) Osztrák-Magyar Bank közgyűlésén való részvétél.

Dessouffy Aurél gróf s. k.,
elnök.

XXII. Tenyészállatvásár.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület XXII. tenyészállatvásárját 1905. évi március hó 25. és 26-án tartja meg Budapesten a Tattersall részv.-társ. istállóiban (szemben a Keleti pályaudvarral).

A vásár díjazási céljaira a földművelésügyi miniszter 8000 koronát adományozott, ezenkívül kitűzött egy 2000 K. és egy 1000 K. értékű tiszteletdíjat, mely utóbbi két díj csak abszolút tenyészértékkel bíró nyugati fajta bikáknak fog kiadatni. Rendelkezésre áll továbbá egy 1000 K.-ás tiszteletdíj, melyet a főváros adományozott.

Figyelmeztetjük a tenyésztőket, kik állataikkal a vásáron résztvenni óhajtanak, hogy a bejelentési határidő március 10-én letelik és azontúl érkező bejelentéseket figyelembe nem vehetünk.

Tervezet és bejelentési iverk kaphatók az OMGE. titkári hivatalánál, Budapest, IX., Köztelek-utca 8.

A rendező bizottság.

1905. év február havában befizetett alapítványi kamatok és tagdíjak.

Alapítványi kamatot fizettek.

Andrássy Géza gróf 105, Id. Cséry Lajos 3150, Eötvös Lóránt báró 42, Károlyi István gróf 21, Förster Ottó 21, Dániel Ernő báró, Deutsch Sándor, Jellinek Henrik, meyeri Krausz Lajos, Kund Pál, Novák Árpád, Steinbach István, Végh Artur 20 koronát.

Tagsági díjat fizettek.

60 koronát: Balázs László, Bálint Jenő, Förster Aurél, Hets Odön, Kulín Ignác, Potsa Bertalan, dukai Takács Gyula, Zay Miklós gróf.

40 koronát: Egly Ernő, Honi Izidor, Kormos Alfréd, Melicher Kornél, Nagy Ferencz, Pekár Imre, Polatsik Miksa, Szóke Sándor.

30 koronát: Hantsók Leander, Hinterőcker Károly, Schwarcz Dezső.

20 koronát: Adametz Imre, Alasz Miklós, Albert Nándor, Albisi Ákos, Almásy Imre gróf, Andreánszky Gábor báró, Árkövy Richárd dr., Balázs István, Barta Emil, Bartos Károly, Baross Pál, Baumgarten Leó, Bachruch Károly, Barcza Károly, Baumgarten Pál, Bárándy Albert, Bálint Venánt, Beér Antal, Berg Ottó báró, Begyáts Lénárd, Bucányi Kálmán, Beimeil Jakab, Beck Mór, Bernrieder József, Bessenyei Ferencz, Benzur Elek, H. Beretvács János, Bär Gusztáv, Bilkei Papp Mihály, Bischitz Artur, Binder Friedrich, Biehn János, Blau Mór, Breiner Mátyás, Bolza Pál gróf, Bod Sándor, Bolla Mihály, Boross Sándor, Brokés Ede, Budapesti Mészárosok Egy., Budapesti Tattersall R.-T., Burger Ferencz, Csekey János, Csenez István, Csengery Kálmán, Cselkó János, Csirke Iván, Csóor Miklós, Csontos Miklós, Chorin Ferencz, Clayton és Schuttleworth, Capelle Vilmos, Czupy Béla, Demkó Dezső, Dezső Jenő, Decsényi Bertalan, Deutsch Béla, Deutsch Mór, Deutsch Gyula, Deutsch Sándor, Dorner Gyula, Dorner Béla, Domonkos Lajos dr., Dénes Imre, Edelsheim Gyulay Lipót br., Elek Albert, Eckstein Fülöp, Engel Henrik, Eisele Ferencz, Eisenhut Kálmán, Emich Gusztáv, Engel Sándor, Epstein Gyula, Epstein József, Fabiny Gyula, Feldmann Aladár, Fekete Imre, Filippi Fülöp, Festetics Imre gr., Földváry Tibor, Földes Győző, Fleischl Dezső, Floch-Reyherberg Alfréd dr., Foitsek Károly, Franke A., Fricke Emil, Freund Ferencz, John Fowler et Co, Földes Béla, Freytag Kamil, Fülöp Gábor, Gaál Jenő, Gabriel Aladár, Galgóczy Zsigmond, Gara Béla, Galter Frigyes, Geitner és Rausch, Ghyecz Imre, Glück Ernő, Gömöry Károly, Gunst Sándor, Grausz Samu, Grósz Jenő, Grünfeld Miksa, Grünwald Sándor, Gränzenstein Béla, Gröber Károly, Gruner Géza, Guttman Andor, Günsberg és Biermann, Gyérei Richárd, Györgyei Odön, Gyulay István gróf, Halápy Oszkár, Harkányi Andor báró, Harkányi Béla báró, Harkányi János báró, Havas Pál, Harsány Oszkár, Haidekker

Megbízható tisztaságú és csiraképes gazdasági-, konyhakerti- és virág-magvak beszerezhetők a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeté-nél, Budapest, V., Alkotmány-u. 31.

Arjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Sándor, Hammersberg Jenő, Hammersberg László, Haracsék László, Herzfelder Manó, Hetényi Akos, Hensch Árpád, Hegyi István, Heller M. és Társa, dr. Hegedüs János, Herzfeld Frigyes, Heinrich Viktor, Hirsch Alfréd dr., Horváth Dénes, Hoffmann Henrik, Horváth Gaál István, Hódossy Imre, Hoffherr és Schrantz, Hoepfner Kálmán, Hungária Magyar Vajkiviteli R.-T., ifj. Jankovics Béla, Jaross István, Jerfy Adólf, Jeszenszky István báró, L. Juhász Kálmán, Karsay Vilmos, Karsay Lajos, Kasza Ferencz, Kassel Zsigmond, Kállay András, Kann és Heller, Klein Mór, Klein Andor, Kellner Lajos, Keczer Miklós, Kenyeres Károly, Lovag Kern Rezső, Kleinkauf György, Kiss Gyula, Kiszél Zsigmond, Krick Aladár, Koritsánszky János, Kohn Imre, Kollár Dávid, Kohn Adólf, Kovács Miklós, Kohner Alfréd, Kovács Sebestyén Endre, Kozma Andor, Korcsmáros Sándor, Költsei Kende Béla, Kreuz József, Kralovszky László, Kunz Jenő, Kühne Károly, Kürti Dezső dr., Kubinyi Márton, Kugler Nándor, Kuhn Menyhért, Kúszler Henrik, Lakatos Árpád dr., Lamm B. és Fiai, Lázár Lajos, Lipthay István, Lichtenegger Gyula, Lichtenberger Ignác, Lichtenstein Albert, Losonczy Mihály, Lovász Nándor, Löffler Béla, Maár Gyula, Mautner József, Mautner Alfréd, Mautner Pál, Maier Emil, Magyar Kereskedelmi részvénytársaság, Marosújvári ipari és gazd. szöv., Meller Hugó, herezeg Metternich-féle bajna-bial uradalom, Meister Adólf, Mitsky Sándor, Meller Károly, Molnár Endre, Montag Lipót, Muhi Sándor, Munk Miksa, Nauratyl Oszkár, Nagy Elek, Nagy Lajos, id. Nágel Vilmos, Nagy Béla, Natort Tivadar dr. báró, Németh A., Németh Dezső dr., Neumann Ármán, Nuber Ferencz, Nyáry József, Ocsovay Andor, Oláh Sándor, Ondrejovich László, Ordódy Béla, Ordódy Géza, Ormódy Vilmos, Osztróluetzky Géza, Ottlik Iván, Óvári Ferencz dr., Ötvös Oszkár, Papp Miklós, Perczel Dezső, Pesthy Béla, Piatsek István, Plesz Mór, Poór Jakab, Politzer Géza, Polák Ferencz, Popovics Sándor dr., Prág Bonifác, Ragályi Béla, Radvánszky Antal báró, Rakovszky István, Ráth Ferencz, Rác István, Rác Ignác, Reizner Gyula, Reich Alfréd, Reich Ármán, id. Réthy Kálmán, ifj. Rohonczy Zsigmond, Rolf Camillo, Rupprecht Lajos, Rósa József, Satori Mór, Sarbó Vilmos, Sárkány István, Sággy Gyula, Suschka Richard, Schmidt Bódog, Schwarz Gyula, Scheibner Emil, Schuler Imre, Schönvitzky Bertalan dr., Schmidt József dr., Schulz Vilmos, Sommer Ignác, Somogyi Albert, Skuts Tihamér, Stern Károly dr., Strasser Zsigmond, Sújánszky Ödön, Spett Vincze, Springer báró uradalm, Szabó Ernő, Szalay László, Szabó Lajos, Szalay Béla, Szávosty Richard, Szentkirályi Kálmán, Szent-Imrey Pál, Székér Gyula, Szecsányi József, Szezemsky Gyula, Szilágyi Gyula, Sziklay Ede, Szilávik Leó, Szunyogh Szabolcs, Szűcs Zsigmond, Tahy István, dukai Takács Ferencz, Telbisz János dr., Thék Endre, Tolnay Lajos, Tormay Béla, Tóth József, Trombitás Ignác, Ugron Akos, Vaymár Ferencz, Vancsó Gyula, Vásárhelyi Árpád, Velits Ödön, Végh József, Vuits János, Wagner Mátyas, Weidinger Dezső, Weisz Berthold, Weisz Artur, Weigl József, Wertheimstein Alfréd, Weltmann Adólf, Weigl József, Widder Mór, Wimmer Lajos, Wimmer Kálmán, Wittelsbach O., Wolfi Ernő, Wolfi B., Wurm Ödön, Zahoránszky János, Zedtwitz Curt gróf, Zemanek Károly, Zerkovitz Lajos, Ziernfuss Viktor.

10 koronát fizettek: Auerhamer Gyula, Ábrahám Gyula, Csizsár László, Engel Izidor, Hanny Aladár, Horváth József, Kiszner Zsigmond, Vogt Vilmos.
5 koronát fizettek: Balogh Dénes.

Öntözőtörvényünk revíziója a gazdaközönség szempontjából.

1.

Hogy az öntözőtörvény, vagyis az 1900. évi XXX. t.-cz. esetleges hiányait megállapíthassuk és így rámutathassunk arra, hogy gazdáink szempontjából minő intézkedésekkel volnának a törvényben foglalt rendelkezések kiegészítendőek, első sorban szükséges, hogy hazai viszonyainkat mérlegelve, világosan megjelöljük a célt, melyet az öntözőtörvény segélyével elérni kívánunk és azután keressük az utat és módot, mely a kitűzött célhoz vezet, mert ennek megállapítása után mérlegelhetjük csak helyesen,

hogy minő törvényes intézkedések és rendelkezések volnának teendőek célunk elérésére.

Az öntözőtörvény célja.

Az országnak hőmérsék- és csapadékviszonyait, az öntöző viz szolgáltatására hivatott vízfolyásaink irányát, a ma gazdaságilag ki nem használható, de öntöző viz segélyével termékenynyé változtatható földterületeink fekvését és kiterjedését tekintve, mind valamennyien egyöntetűen arra utalnak, hogy az öntözőtörvény rendelkezéseinek első sorban alföldi viszonyainkra kell figyelemmel lenni.

De míg ezen természetadta körülményeken felül a mezőgazdasági statisztikai adatok is megdöntenetlenül reá mutatnak arra, hogy minő óriási közgazdasági fontossággal bír és Alföldünk gazdasági viszonyainak fejlődése szempontjából mily elodázhatlan szükségét képez Alföldünk öntöző kérdésének megoldása.

Hasonlítsuk e célból össze az országnak gazdasági szempontból legelőrehaladottabb részét, a dunántúli területet Alföldünk teljesen sík területen fekvő 10 vármegyéjének u. m. Bács-bodrog, Csongrád, Pest, Szolnok, Békés, Hajdu, Szabolcs, Szatmár, Csanád és Torontál vármegyék területeivel mivéléságak és állatállomány szempontjából.

A mivéléságak egybeazonlításával az erdő, nádas és mivélés alatt nem álló terméketlen területek elhagyhatók, miután ezek megmivélésükhöz igavonó erőt és istállótrágyát nem igényelnek.

Az 1895. évi mezőgazdasági statisztikai kimutatás szerint a Dunántúl volt:

szántó	3,981,816	kat.	hold
kert	95,881	"	"
rét	701,322	"	"
szőlő	126,452	"	"
beültetve	126,452	"	"
parlagon	55,861	"	"
legelő	811,854	"	"

Összesen 5,773,186 kat. hold.

Az Alföld felsorolt 10 vármegyéjében pedig:

szántó	6,719,781	kat.	hold
kert	90,009	"	"
rét	844,883	"	"
szőlő	123,309	"	"
beültetve	123,309	"	"
parlagon	27,921	"	"
legelő	1,551,387	"	"

Összesen 9,357,282 kat. hold.

Hogy most már az összehasonlítást eszközölhessük, egy a 9,357,282 holdat redukálni kell a dunántúli 5,773,186 holdra és viszont az egyes mivélési ágak aránylagos részeit kell kikeresni. Ezen egyszerű számítás elvégzése után a következő eredményre jutunk:

	Dunántúl	Alföldön	az Alföldön
szántó	3,981,816	4,145,920	+ 164,104
kert	95,881	55,528	- 40,353
rét	701,322	521,269	- 180,053
szőlő	126,452	76,078	- 50,374
beültetve	126,452	76,078	- 50,374
parlagon	55,861	17,226	- 38,635
legelő	811,854	957,163	+ 145,309

Ha most még amennyivel az Alföldön kertben és szőlőben kevesebb terület van, levonjuk a szántóföld több területéből, úgy azt találjuk, hogy az Alföldön szántóföld több van

34,742 holddal, legelő több van 145,309 holddal, rét kevesebb van 180,053 holddal.

De miután általánosan ismert dolog, hogy az alföldi legelő bár minőségre jobb, mert tápdusabb, de a nyári két-három hónapon át teljesen kiszül és így ez a legelőtöbblet nem képez egyúttal tápanyagtöbbletet is, így azon végkövetkeztetésre juthatunk, hogy az Alföld ugyanakkora területén mint a dunántúli 180,000 hold rétterülettel és a felsorolt 10 vármegyében pedig kerekszámban 290,000 k. hold rétterülettel van aránylagosan kevesebb mint a Dunántúl.

Hogy most már ennek minő kihatása van az állatállományra nézve, azt világosan megmutatja szintén a mezőgazdasági statisztika. Ugyanis az állatállományra vonatkozó összeírást véve szemügyre és ha az egy éven alóli borju és csikóból kettőt, a juh és sertésből pedig tízet-tízét veszünk egy darab számos marhához, úgy azon eredményre jutunk, hogy a Dunántúl 1,723,763 drb számos marha van 5,773,186 K. holdon, a felsorolt tíz vármegyében pedig 2,226,734 drb számos marha van 9,357,282 holdon.

Ha most már ez utóbbi számot ismét aránylagosan redukáljuk a dunántúli terület nagyságára, kiadódik, miszerint a dunántúli 5,773,186 kat. holdon levő 1,723,763 drb számos marhával szemben az Alföld ugyanakkora területén csak 1,373,823 drb számos marha van, vagyis 349,935 dbbal, kerekszámban 350,000 dbbal kevesebb.

A 10 vármegye területén pedig 567,182 dbbal, vagyis kerekszámban 570,000 dbbal van kevesebb. Miután pedig még a nagy magyar Alföldhöz tartozik Bihar, Arad és Temes vármegyéknek síkföldi része is, teljes bizonyossággal állíthatom, hogy az egész nagy Alföldön legalább is 600,000 drb számos marhával kellene többet tartani, hogy állatállománya elérje a Dunántúl ma meglévő állatállományát.

Ezen statisztikai adatok szerint tehát elsőrangú közgazdasági érdek fűződik ahhoz, hogy Alföldünk állatállományának emelésére törekedjünk, mert ez képezi a gazdálkodás fejlődhetőségének bázisát.

Az állatállomány emelése első sorban a rétterület növelésével volna elérhető. Miután Alföldünkön a takarmánymennyiség biztos termesztése legcélszerűbben az által érhető el, ha a gazdaságilag mai állapotokban ki nem használható szikek öntözés segélyével jó minőségű kaszálókka alakíttatnak át, következik, hogy egy az ország közgazdasági érdekei, valamint az összes mellékkörülmények határozottan megkövetelik, miszerint az 1900. évi XXX. törvényezik revíziója alkalmából első sorban Alföldünk öntözhetőségének kérdése lebegjen szemünk előtt.

Ezzel tehát a foganatosítandó rendelkezések célját világosan megjelölve, keresnünk kell az utat és módot, mely legbiztosabban a célhoz vezet.

E végből első sorban tisztáznunk kell minden irányban a mai helyzetet.

Alföldünk mai helyzete az öntözés szempontjából.

Első kérdés, hogy állunk ma az öntözés dolgában a felsorolt 10 vármegyében. A kultur-mérnöki hivatalok által évenként készített és

1903. év végé kultur-mérnöksé 1880-tól kezdő a rizsöntözési

Hajdu vármegye
Szolnok
Szabolcs
Szatmár
Pest
Békés
Csongrád
Csanád
Bács
Torontál

Ebből külginkább azérkezésre, felhangyüzemben levőmelyből 600 hold200 hold Mezőugy, hogy részholdon van üzemegyében, tehát az ottani öntözben 750 hold k

Ezekből öntözésről ma més meglévő cseklegfeljebb azongálhatnak, hogykeny befektetésbiztos jövedelmzessel megjavita

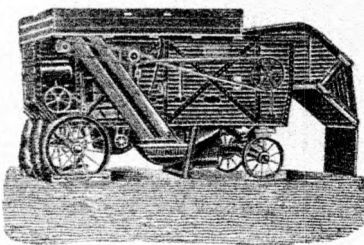
Egy másik állapítása, hogykiszolgálhatásaAlföldünket átszokell kivezetnünklett legkisebb vtehat abból minvitet, amennyi területeinek öntö

A Tisza és kedvező helyzete kívül hagyva az folytán előállott neknek 50 esztet a legkisebb vizkövetkezőleg állA Tisza legkisebb a Szamos neknek 50 esztet a Fekete-Körös a Fehér-Körös a Maros

és végül a Tisz sége az összes Szeged alatt 140 ságban leszállt 1

Ha tehát a zéseink fejlesztésainkra nézve az helyzetet ne te méter szélességre ség, melyet a T öntözésre felhas séggel 60,000 ho hozzászámítva a is, mondhatjuk,

Jutányos árak! Kedvező feltételek!

Gyártótelep: Budapest, Váci-ut 19. szám. Sürgőnyozim: „Locomobili”.

Első Magyar Gazdasági Gépgyár Részvény-Társulat

ajánlja különlegességei gyanánt legújabb és legtökéletesebb

gőzcséplőkészleteit

(vas és faromás cséplőkkel) a legmesszebbmenő jótállás mellett.

Gyárt továbbá: minden fajta gazdasági gépet legmodernebb szerkezetű félstabilgépeket, legújabb malmászati gépeket, Haggenmacher K.—Voll szabad. sikszitákat és daratsztító gépeket és saját bevált rendszere alapján berendez sima-, félmagas-, és magasórésű malmokat.

1903. év végéig terjedő kimutatások szerint a kulturmérnökség működésének kezdetétől, tehát 1880-tól kezdődőleg belett rendezve rétöntözés, a rizsöntözéstől eltekintve.

Hajdu vármegyében	38 kat. holdon
Szolnok	142
Szabolcs	76
Szatmár	131
Pest	1073
Békés	178
Csongrád	600
Csanád	732
Bács	csak rizsöntözés
Torontál	12

Összesen 2982 kat. holdon.

Ebből különböző körülmények folytán, de leginkább azért, mert nyári időben az öntözéshez szükséges vízmennyiség nem állott rendelkezésre, felhagyatott 1427 hold öntözés, még üzemben levőnek tekinthető tehát 1555 hold, melyből 600 hold a Pallavicini uradalomra és 200 hold Mezőhegyesre esik kitünő jó földön, úgy, hogy részben szikes öntözése csak 755 holdon van üzemben. Ezenkívül van még Bihar-megyében, tehát a 10 vármegye területén kívül, az ottani öntöző érdekelttség birtokában üzemben 750 hold kiterjedésű szikes öntözés.

Ezekből látható tehát, hogy Alföldünkön öntözésről ma még egyáltalán beszélni nem lehet és meglevő csekély kiterjedésű öntözéseink csak legfeljebb azon állításunk tanubizonyosságául szolgálhatnak, hogy rossz talajainkat bár jelentékeny befektetések árán, de azért még mindig biztos jövedelmezőségre való kilátással öntözéssel megjavítani képesek vagyunk.

Egy másik fontos körülmény annak megállapítása, hogy miként állunk az öntöző víz kiszolgáltatása tekintetében. Az öntöző vizet Alföldünket átszelő vagy érintő vízfolyásainkból kell kivezetnünk. A Duna folyó az eddig észlelt legkisebb vízállásnál 929 m³ vizet vezet, tehát abból mindenestre kivezethetünk annyi vizet, amennyi Pest és Bácsbodrog vármegyék területeinek öntözésére szükséges.

A Tisza és mellékfolyóinál már nincs ily kedvező helyzetünk. Nevezetesen figyelmen kívül hagyva az 1904-iki rendkívüli szárazság folytán előállott kis vízmennyiségeket, melyeknek 50 esztendőn belül nem találjuk mását, a legkisebb vízmennyiségek tekintetében itt következőleg állunk:

A Tisza legkisebb vízmennyisége	Ujlaknál	47 m ³
a Szamos	Szatmárnál	11 "
a Sebes-Körös	Nagyváradnál	4 "
a Fekete-Körös	Zerindnél	3 "
a Fehér-Körös	Battyinnál	1:34 "
a Maros	Paulisnál	37 "

és végül a Tisza folyó legkisebb vízmennyisége az összes mellékfolyók beömlése után Szeged alatt 140 m³, mely a múlt évi szárazságban leszál 101 köbméter.

Ha tehát abból indulunk ki, hogy öntözéseink fejlesztése során alföldi vízfolyásainkra nézve az 1904 évi állapotnál rosszabb helyzetet ne teremtsünk, úgy körülbelül 40 méter szélességre volna tehető azon vízmennyiség, melyet a Tisza és mellékfolyói mentén öntözésre felhasználhatunk. Ezen vízmennyiséggel 60,000 hold rétet tudnánk öntözni, ehhez hozzászámítva a Dunából öntözhető területeket is, mondhatjuk, hogy egyelőre Alföldünkön

körülbelül 100,000 katasztrális hold öntözéséhez szükséges vízmennyiséggel rendelkezünk. Igaz ugyan, hogy ezzel még a fentebb felsorolt 10 vármegyére kimutatott 290,000 katasztrális hold kiterjedésű réthiányt nem pótolhatjuk, de annak pótlását jelentékenyen megközelíthetjük, mert nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy az öntözött réten kétannyi széna termesztendő, mint a nem öntözöttön és így 100,000 hold öntözött rétszéna termése 200,000 hold nem öntözött rétével egyenértékű.

Ugy hogy eltekintve azon körülménytől, miszerint előreláthatólag szükséges fog lenni, hogy a Körösök kis vízmennyiségének növelése és állandósítása már a közel jövőben tanulmány tárgyává tétessék, egyelőre teljesen elégséges, ha a rendelkezésre álló vízmennyiségeknek okszerű kihasználásáról történik gondoskodás és így az öntöző vízmennyiségek növelése még a későbbi jövő feladatának tekintendő.

Sokkal közelebből érdekel azonban bennünket, hogy nagyban és egészben az öntöző viznek az öntözendő területekre való vezetésénél minő költséggel kell számolnunk.

A „Köztelek” 1904. évi karácsonyi számában már ráutaltam azon nehézségekre, melyekkel Alföldünkön a víz beszerzése és a csurgalékvizek elvesztése tekintetében meg kell küzdenünk és így itt csak néhány adat felemlítesére szorítkozom.

Az arad-, békés- és csanád vármegyeyi szikes öntözésére készült terv költségvetése szerint a vízbeszerzés és elvesztés czimén, tehát a belső berendezési költségeken kívül kat. holdanként és évenként 28 K. 60 fillér vizdíjat kellene fizetni. A törökkanizsai szikes öntözésénél ezen összeg 25 K.-ra, a szegedi fehértó öntözésénél pedig 29 K.-ra adódott ki az előzetes számítások szerint. Vagyis, ha nagy átlagban biztosan akarunk számítani, úgy vizdíj czimén kerekszámban 30 koronával kell számolnunk. Hogy az öntözés még ezen nagy vizdíj mellett is szikes talajainkon kifizeti magát, a „Köztelek” 1904. márczius hó 19-iki számában megjelent közleményemben reá mutattam. A harmadik körülmény, melylyel alföldi öntöző berendezéseinknél számolni kell, a gazdasági szempontok mérlegelése. Itt első sorban is figyelembe kell venni azon tapasztalati tény, hogy szikes talajainkon 28—30 q. holdankinti szénatermés csak az öntözés harmadik évében érhető el, az első évi termésnél 12—14 q.-nál, a második évben 18—20 q.-nál többre nem számíthatunk és így a birtokos, ki 30 korona évi vizdíj mellett csinál öntöző berendezést, az első és második évben nemhogy tiszta jövedelemre nem számíthat, de ráfizetni kénytelen.

Egy másik gazdasági momentum, hogy a legrosszabb szikes területek, melyek még ma feltörve nincsenek, legnagyobb részben uradalmak, községek vagy közbirtokosságok tulajdonát képezik. Így pl. az arad-békési és csanádi öntöző terv szerint a Békésmegye területén öntözendő szikes birtoklasi viszonyai következők: Kétegyháza: Almágy Kálmán gróf... 897 h. Békésgyulán: Wenkheim Antal gróf... 1544 " Gyula város... 1231 " Kigyós: Wenkheim Frigyes gróf... 3531 " Békéscsaba: Közbirtokosság... 818 "

Összesen ... 8021 h.

Kisbirtokosok:

Kétegyháza	35 h.
Békésgyulán	409 "
Békéscsabán	86 "

Vagyis az összes öntözendőnek felvett 8551 k. hold területből csak 6% kisbirtokosoké és 94% uradalmaké, közbirtokosságé vagy községé.

Igy van egyebütt is, a Hortobágy 40,000 holdja Debreczen városáé, a szegedi Fehértó 2500 holdja Szeged városáé, a felső-torontáli szikes uradalmaké és községeké stb.

Végül nagyon fontos és tekintet nélkül nem hagyható gazdasági momentumot képez az, hogy — miután mint fentebb említettük Alföldünkön ma még öntözésről beszélni nem lehet, a felsorolt 10 vármegye területén csak egyetlenegy mintatelepünk van — gazdaközönségünk az öntözési berendezés mikéntje, annak haszna, kezelése és fentartása tekintetében teljesen tájékozatlan; annál is inkább, mert ma egyetlen gazdasági tanintézetünknel sincs öntözött rétet, annak haszna és kezelése tehát még gazdasági tanintézeteinknél sem nyerhet bemutatást, úgy hogy a gazda e tekintetben ugyszólván csak az irodalomra van utalva. Ha most már figyelembe vesszük, hogy gazdaközönségünk még sokkal kisebb befektetéssel járó gazdasági átalakításokra is csak nehezen határozza el magát, úgy könnyen érthető, hogy akkor midőn k. holdanként 160 korona befektetésről és ezenfelül k. holdanként és évenként 25—30 K. vizdíjról van szó, a gazdaközönségnek az öntöző berendezések létesítésére való megnyerése rendkívül fontos és különleges intézkedéseket igénylő körülményt képez.

Egybefoglalva most már az előadottakat, az öntöző törvény revíziójáról következő körülményekkel kell számolnunk:

1. Alföldünkön ma még öntözési berendezések létesítéséről beszélni nem lehet.
2. Egyelőre az öntözés fejlesztésére elég vízzel rendelkezünk, de k. holdanként és évenként átlagban 25—30 k. vizdíjjal kell számolni.
3. Szikes talajainkon az öntözés első két évében a berendezésre rá kell fizetni.
4. Szikes talajaink legnagyobb részben uradalmak, községek és közbirtokosságok tulajdonát képezik.
5. Gazdaközönségünk előtt az öntöző berendezések létesítése, kezelése és fentartásával járó teendők nagy részt ismeretlenek.

Ezen körülmények megállapítása után most már vizsgálódás tárgyává tehetjük, hogy vajjon az 1900. évi XXX. t.-cz. rendelkezései alkalmazkodnak-e alföldi viszonyainkhoz, és ha nem, úgy melyek a hiányai. *Kolossváry Ödön.*

(Folyt. köv.)

ÁLLATTENYÉSZTÉS.

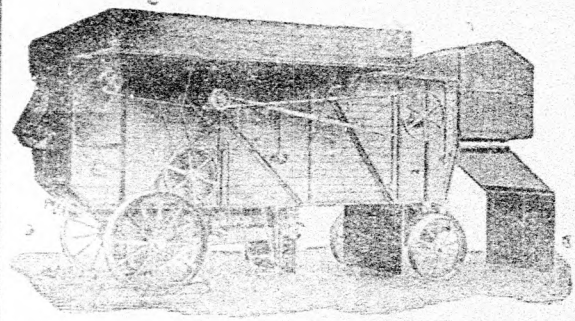
Rovatvezető: Kovácsy Béla.

„Simmenthal“-ból.

Zweismmen, febr. 26.

„Es ist eine alte Geschichte, doch bleibt sie ewig neu!“

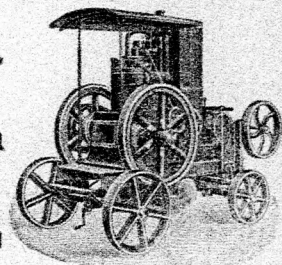
Az Alpések rengeteg kiterjedésű lánccolatata völgy-hálózatával együtt mezőgazdasági szem-

ROBEY-féle világhírű eredeti angol cséplőkészletek,

„ATTILA“ legkiválóbb benzinmotor-locomobilok verőléczes dobbal ellátott vasrámás cséplőkkel párosítva

SZÜCS ÖDÖN-nél Budapest, Nagymező-ú. 66.

pontból mindenkoron és kizárólag csak az állattenyésztés révén birt jelentőséggel. A helyzet ma sem változott. Az osztrák alpeseeknek a szabad Svájc örökös jéggel borított hegyeinek, nemkülönben a Dél-Németországba, olasz és francia földre beárazó nyulványainak lakói, tartozzanak azok a társadalom bármelyik rétegéhez és legyen bármilyen a hivatásuk, az állattenyésztéssel kisebb-nagyobb mértékben és csekély kivétellel jóformán mindnyájan foglalkoznak. Különösen a szarvasmarhatenyésztés és ezzel kapcsolatosan a tejgazdaság jellemzi az Alpeselek mezőgazdasági életét. Az egyéb gazdasági, illetve tenyésztési ágazatok alárendelt jelentőségűek és szerepük az említett két üzemág érdekének szolgálatában ugyszólván kimerül.

Itt az egyes gazdát a szarvasmarhatenyésztés terén elért sikerei értékelik. Az óriási hegyes csoport országrészeinek vagyoni és jóléti viszonyai pedig azonosak a szarvasmarhatenyésztés fejlődésének méreteivel.

Ily viszonyok közt természetesen, hogy ott, hol a tenyésztési intelligencia a legnagyobb, a kitűzött tenyésztési cél bölcsen kijelölve az egyesek által, egyetértően és kitartással követetik és e téren minden hivatott faktor támogatására számíthatni, a gazdasági élet a legvirágzóbb, a vagyonosodás szemmel látható és a jólét általános. Tapasztalható ez különösen Svájcban, de főleg Bern kantonjában és itt első sorban a Simmenthalban.

A magyar gazdák és tenyésztők ezen szűkebb hegyvidék szarvasmarhafajtáját: a „szimmenthali” marhát eléggé ismerik. Tenyésztése hazánkban oly nagyarányu, hogy tartózkodás nélkül állítható, miszerint Magyarországon jóval több egyedben csergedezik kisebb-nagyobb mértékben frontozus vér, mint ahány ily állatot Svájcban számlálhatnak. Híressé és amit talán első sorban kellett volna említeni, hasznossá vált színes tájfajtánk: a „bonyhádi”, „vasmegyei”, „kiskárpátmenti” és „nógrád-megyei” piros-tarka marhánk ezen vérnek köszönhető; tejszövetkezeti hálózatunk rohamos fejlődése ezen marhafajta terjedésével párhuzamos; a Bács-, Torontál- és Temesmegyék kiscsárdáinak istállóiban felesszámban tartott puha lóanyagot nagyrészt a szimmenthali jellegű szarvasmarha váltotta fel, nem csekély mértékben biztosítva ezen ivadéknak a tulhajtott szemtermesztéssel veszélyeztetett termőképességét. A Dunántul bormerő vidékének a filloxera általi pusztítását a szimmenthali fajta marha tenyésztésének felkarolása orvosolta. A legutóbbi időben világga bocsátott hírét a hazánkat fenyegető marhadepkorációnak ezen fajtának országsszerte tapasztalható felkarolása s gyors fejlődésében nyilvánuló szaporasága ezafolta meg és végre közel kétszáz millió korona értékű évi marhakivitelünk oroszlanrésze a szimmenthali tenyésztés folyamánjának tekinthető, hiszen piros-tarka színű hizott anyagunk annyira kedvelt és keresett hús a sokszor említett vér fajtatulajdonosságára vezethető vissza.

Tenyésztőinknek és az ország mezőgazdasági érdekét szolgáló hivatott köröknek ezen szarvasmarhafajtának eredeti hazájában nyilvánuló további fejlődése iránt tanúsított érdeklődése, ennél fogva több mint indokolt. A

legjelesebb tenyészanyagnak időközönként megismétlődő importálása és különösen fennálló tisztavérű tenyészeteinknek eredeti és kifogástalan minőségű bikákkal import utján való ellátása pedig nemcsak kívánatos, hanem feltétlenül szükséges.

A földmívelésügyi miniszter az utóbbi cél szolgálataira több darab elsőrangú tenyész-bika beszerzésével, valamint azoknak a márcz. hó 25. és 26-án Budapesten tartandó tenyész-állatvásáron árverezés utján való értékesítésével a Magy. Mezőgazd. Szövetkezetét bízta meg.

Az anyag kiválasztásába befolyjni feladatunk tűzvetvén ki, alkalmam volt, ugymint tizenöt év óta ismételtén, a szimmenthali fajta szarvasmarha eredeti tenyészvidékén most is több napot tölteni és körültekinteni.

A szerzett impressziók közvetlen befolyása alatt írom e sorokat és noha ennél fogva el kell ismernem, hogy míg azelőtt nem is oly régen, csupán néhány nevesebb tenyésztő istállójában volt fellelhető, ama kitűnő minőségű anyag, mely az ideálist megközelítve, vérmes igényeket is kielégíteni képes volt ma a hasonló, vagy ehhez nagyon közel álló anyag ugyszólván általános és az ugynevezett berni „Unterland”-ra, sőt a szomszéd kanton Freiburgra is kiterjed. A legelső tenyészettekkel már régebben elért sikereket azonban újabbakkal tetéztve, vagy növelve nincsenek.

Ugyanezen impressziók közvetlen befolyása sem gátolhat meg továbbá annak a kijelentésében, hogy véleményem szerint nevesebb hazai tenyészeteink, daczára a kevésbé kedvező gazdasági körülményeknek, a szimmenthali vérmes tenyészésében részben hasonló értékű sikereket értek el, részben ezeket nagyon megközelítették.

Hiszen, vagy kétszáz bikát szemlélttem meg néhány nap alatt és nem akadtam párjára a rátót-héraházi tenyészésből származó azon apaállatnak, melyet jelenleg a főhercegi uradalom az aicsuthi törzstenyészetben használ.

Büszke önértéssel mutattak be ismét elsőrangú svájci tenyésztők, még pedig nem is valami nagy számban, oly bikákat, melyeknél értékesebbeket könnyű szerrel és jutányosabban bármikor vásárolhatni Leperden, Bábólnán, Várpalotán, Hőgyészen, Tengeliczen, Üszögön, Toponáron stb.

De aggódom, hogy a szimmenthali vér tenyészetenél elért ezen fényes rekord nem lesz tartós, ha csak nem fogunk gondoskodni a tenyészési ambíciót ebren tartó és növelő azon emeltyűről, melynek a svájciak rendkívüli boldogulása és vagyoni jóléte elsősorban tulajdonítható: vagyis a tenyészanyag értékesítéséről.

Kelet felé mögöttünk van a kontinens jóval nagyobb fele része. A gazdasági fejlődés Európá ezen nagyobbik felét is azon áldozatok meghozatalára kényszeríti, melyek fejében a nyugatnak annyi sok millió koronát áldozni nem resteltünk. Csupán rajtunk és komoly elhatározásunkon mulik, hogy ezen adózás bennünket gazdagítson és könnyelműségünknek kell majdan tulajdonítanunk, ha fejünk felett ebből mások huznak hasznot.

Rég ismert tény, hogy a tenyészanyag-nevelés a legjövődélmezőbb. Az idők folyása,

a haszonállatnevelést, a hizalást vagy az igás jóság előállítását legyenek az értékesítési viszonyok még oly kedvezők, alárendeltebb jelentőségéből fel nem emelhetette.

Ezen tapasztalati tényeket a svájci tenyésztők, gazdatársadalmi faktorok és kormány szem előtt nem teveszti.

Nem akadtam oly udvarra, melyből innen az utolsó 3 év alatt néhány darab tenyészmarha nem vándorolt volna Oroszországba. Smolenszkben, Odessában, Varsóban állandó ügynökségeket tart fenn a „Verband für Simmenthaler Alpfleckvieh” és nincs egy momentum sem, melyet a svájciak idegen piacok megszerzése céljából áldozatok és fáradság árán tenyészanyagjuk értékesítése érdekében a Keleten fel nem használnának.

Olvastam egy orosz nyelven írott és sok ezer példányban Oroszországban terjesztett broszúrt, melyben az 1903. évben Moszkvában általunk kiállított szimmenthali anyag rendkívüli értékére hivatkozva hasonló sikereket elérésére ajánlatik a svájci marha megvételre.

Az önálló gazdasági berendezés iránti törekvések korszakában, nem is említve az elősulyra kiszabott métermázsánki nyolcz márkás német vámot, a tenyészanyag-nevelés és értékesítés kérdésének szerencsés megoldásában is keresendő szarvasmarhatenyésztésünk jövőjének biztosítása. Pirkner János.

GAZDASÁGI GÉPÉSZET.

Rovatvezető: Ifj. Sporzon Pál.

Motoros gépek versenye gazdasági munkáknál.

Anglia a gépgyártás terén mindig vezető szerepet vitt mondhatni az egész világon s így egészen természetesen, hogy náluk igen tökéletes szerkezetű motorokat gyártanak, melyek a különféle mezőgazdasági munkáknál a szükséges vonó- és hajtóerő kifejtésére nagyon alkalmasak.

Az angol gazdasági egyesületek karöltve a hirnevesebb gyárakkal, gyakran rendeznek oly versenyeket, melyeken ily motorikus gépeket mutatnak be a különféle gazdasági munkáknál. E gyakori gépbemutatók nagyban hozzájárulnak ahhoz, hogy a géptechnika igen tökéletesedik s náluk ma már igen megbízható jó motoros gépek kaphatók.

A közelmúltban újlag volt Angliában egy ilyen motorverseny, melyen főleg két gyártmány tűnt ki, a Mr. Dan Albone-féle *Tuel*-motor és a Mr. John Scott-féle *Scott*-motor. Az első motor egy különleges szabadalmazott eljárás szerint egymáshoz kapcsolt két arató-kévekető gépet vont maga után; ezen aratógépek együttesen 10 láb széles sávot arattak le sűrű növesű árpából. A végzett munka sik területen igen ki-elégítő volt s a fordulatoknál nem maradt el lábón álló aratatlans csik. E motor szántási próbákat is végzett dombos területen, a talaj váltakozva nehéz kötött agyag és könnyű homok volt. A szántási eredmény egy erős emelkedésű domb kivételével egészen ki-elégítő volt s a motor a munkát könnyen s a nagyszámu jelenvolt szakértő általános meg-

elégedésére közel 14 m. tatja; vontánálható csé előny, mert száma s na motor ára sterling.

A más szerkezetű, font sterling Össze két motorra

Az a zabtáblában formán jól 2-8 acré, vott le s e egy 5 liter motor lassá

A szá Howard-féle egy amerikai munkája jó volt.

Mindké csak azért, kettő nagy azon okból azon irányt már a közel hatunk, am gazdasági m. erőt olesón

GAZD

Rova

A berlini kapcsolatok

Az az birodalom az felmutat, va den törekvő n

A világ fényes eredménye a vivmányok azóta minden ket, a francz országban sz tumok s a le szor kellett nek tartott h a német helyét. A né az első a ága hatalmas zunk az oks a répa czuk kiválasztás A németországi árucikkékké szintén a leg A műtrágya mányozását tudósok állap

Jobb és

megbízhatóbb

magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minőket 31 év óta

MAUTHNER ÖDÖN

császári és királyi udvari szállító magkereskedésében kaphat.

Obe

elégedésére végezte el. Az Iwel-motor sulya közel 14 mm. s a hajtóerőt petroleum szolgáltatja; vontatáson kívül mint lokomobil is használható cséplőgép hajtására, ami igen nagy előny, mert így nagyobb az évi muckanapok száma s nagyobb a gép jövedelmezősége; a motor ára Angliában elvámolatlanul 300 font sterling.

A másik motor, a Scott-féle, szilárdabb szerkezetű, sulya mintegy 13 mm, s ára 200 font sterling.

Összehasonlító versenyek is tartottak a két motorral egy aratás, mint szántásnál.

Az arató-verseny egy középfejű zabtáblában tartott meg, hol mindkét gép egyformán jól dolgozott. Az Iwel-motor 2 óra alatt 28 acret, vagyis 2108 kat. hold termést aratott le s e munka elvégzésénél acrenként mintegy 5 liter petroleumot fogyasztott. A Scott motor lassabban, de nyugodtabban dolgozott.

A szántásversenyénél az Iwel-motor egy Howard-féle hármast, a Scott-motor pedig egy amerikai rendszerű kettős ekét húzott, munkája mindkét motornak itt is egészen jó volt.

Mindkét erőgép aranyérmét nyert, nemcsak azért, mert a géptechika terén mindkettő nagy haladást mutatott fel, hanem azon okból is, mert nagyon megközelítették azon irányt, amelyen, ha tovább haladunk, már a közel jövőben oly gépek birtokába juthatunk, amelyekkel a legkülönfelebb mezőgazdasági munkákhoz szükséges hajtó- és vonóerőt olcsón előállíthatjuk.

GAZDASÁGI VEGYTAN.

Rovatvezető: Kosutány Tamás dr.

A berlini kísérleti magtár s a vele kapcsolatos tudományos intézet.

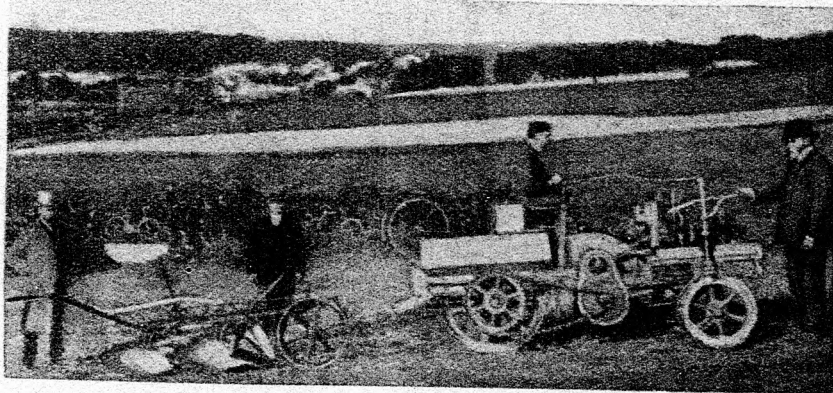
Az az óriási haladás, amelyet a német birodalom az 1870-iki francia háború után felmutat, valósággal bámulatra méltó s minden törekvő népek követendő példáiul szolgálhat.

A világot meglepte a francia háború fényes eredménye, de sokkalta nagyobbak azok a vívmányok, melyeket a német birodalom azóta minden téren felmutat. Az angol gépeket, a francia selymet már magában az anyarságban szorongatják a német gyári termékek s a legutóbbi párizsi kiállításon háromszor kellett újból rendezni az addig világhírűnek tartott lyoni selyemszövési kiállítást, hogy a német kiállítással szemközt megállhassa helyét. A német festékgyárak, a chemiai ipar az elsők a világon. A mezőgazdaság minden ága hatalmas lendületet vett, elég ha hivatkozunk az okszerű cukorrépa-termesztésre, mely a répa cukortartalmát a megfelelő tenyészkiválasztás által oly magasra emelte, hogy a németországi répamagvak a legjobban fizetett árucikkékké lettek. A burgonyanemesítés szintén a legszebb eredményeket mutathatja fel. A műtrágyák terméshozó hatásának tanulmányozását első sorban ugyancsak a német tudósok állapították meg, ezáltal nemcsak ha-

talmas műtrágya iparuknak vetették meg alapját, hanem szolgálatot tettek az egész világnak. Kiterjedt figyelmük az ipar és mezőgazdaság minden ágára; fényesen berendezett vegykísérleti állomások általános rendeltetéssel továbbá a tejiparnak, a malomiparnak, a tőze-

változásokat tanulmányozni, mely a raktározás következtében mutatkozik, s mely a gabona minőségére majd kedvező, majd kedvezőtlen befolyást gyakorol.

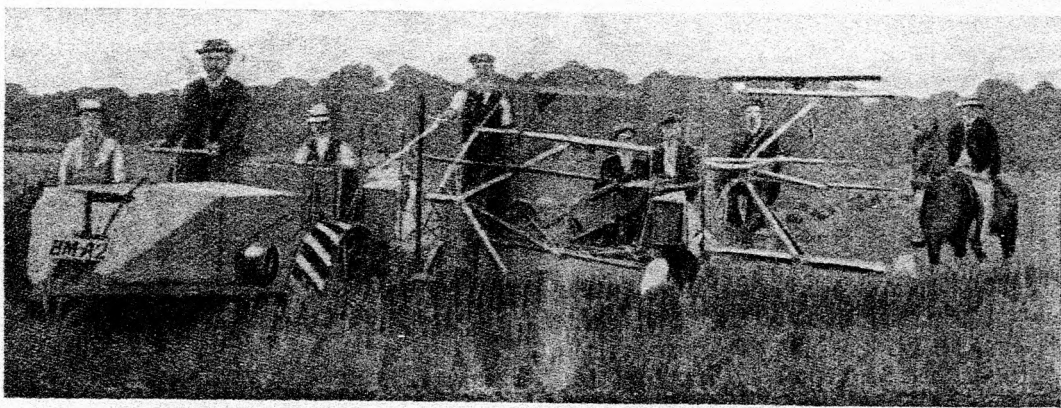
Hogy a nyirkos gabona magasabb rétegben felhalmozva, raktározás közben felmeleg-

39. ábra. Scott-motor kettős ekével.

ges gazdaságok szolgálatában nagy eredményel dolgoznak, mi dezeknek koronája azonban a berlini „Institut für Gährungsgewerbe“ a kir. gazdasági főiskola kapcsolatában, melyben a kellő előképzetségű fiatal emberek a sörfőzés, malátakészítés, szeszgyártás, élesztőgyártás, keményítő, dextrin glykoze-gyártás és ecetgyártásban teljes kiképzést nyerhetnek. Hogy ezen intézet milyen terjedelmű, bizonyítja az, hogy szolgálatában nem kevesebb mint 56 tanulmányos képzettségű erő működik és a hallgatók évi száma a 400 körül mozog. Kísérleti sörház, kísérleti szeszgyár, keményítő, ecetgyár stb. a tudomány legújabb vívmányainak megfelelően áll a kísérlettevő tanerők és a tanuló ifjuság rendelkezésére. Azonkívül a cukorgyártás is kellő méltatásban részesül egy negyszámu segédszeméllyel ellátott intézetben, hol a cukor előállít-

szik, azt régóta tudjuk, s hogy ezen felmelegedés a belső légzésnek a folyamánya, s bizonyos anyagoknak az elégsével jár, szintén általánosan ismeretes. Mint minden más természetnek, úgy a gabonaféléknek, különösen a búzának erre a megmelegedésre, amit a gabonák utóérésének nevezünk, bizonyos fokig szüksége van, ez az oka, hogy az új buza korántsem olyan jó, mint például december táján, ha már ezen utóérésen, vagy utóerjedésen keresztül ment. De hogy miképpen vezessük a gabonának utóérését, s mennyiben befolyásolhatjuk ezáltal a gabona használhatóságát, arra nézve egyáltalában nem vagyunk tájékozva. De nemcsak a belső légzés az, amely a szóbanforgó kémiai változásokat okozza! $\frac{1}{10}$ -ed gramm búzán az eddigi kísérletek szerint legkevesebb 7400 bakteriumot, 800 penészspórát, egy kenyérkő búzán 20,8000 bakteriumot, 10,600

40. ábra. Iwel-motor 2 kévkötő aratógéppel.

tására fontos műveletek tanulmányozásán és tökéletesítésén fáradoznak.

Ezen intézetekhez pár év előtt egy új csatlakozott, amelynek reánk nézve is kiváló jelentősége van és amelynek tanulmányozása az én felfogásom szerint felettebb fontos volna. Ez a kísérleti magtár, amelynek feladata azon

penészspórát számláltak meg, s nyilvánvaló, hogy ezeknek az eltartott buza minőségére felettebb nagy befolyásuknak kell hogy legyen, különösen azon esetben, ha a gabona elég nyirkos arra, hogy ezek megtalálva tenyészfeltételeiket, elszaporodhassanak és a gabonán a természetüknek megfelelő kémiai változásokat hozzák létre. Ez

Oberurseli Mótorgyár Részvénytársaság, Oberursel

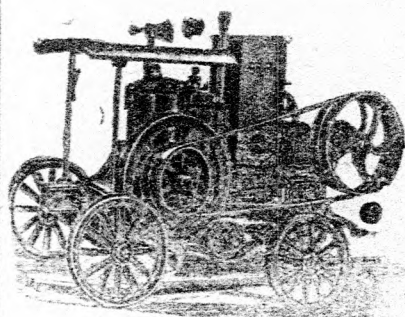
MAJNA-FRANKFURT MELLETT.

Iroda és raktár: Bécs, VII., Lindengasse 33.

LEGOLCSÓBB HAJTÓERŐ a „GNOM“ BENZIN-PETROLIN-MOTOR.

3000-nél több üzembn. Könnyen kezelhető. Villanyos gyújtással. Oki. gépész felesleges KÖLTSÉGVETÉS, TERVEK ÉS EGYÉB FELVILÁGOSÍTÁS INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Magyar levelezés. Referenciák beszerezhetők: gróf Wenkheim Géza uradalmától, Csorvás, gróf Wenkheim Frigyes uradalmától, Székudvar, gróf Esterházy János uradalmától, Nyitra-Ujlak, gróf Esterházy László uradalmától, Sárosd.

okból kimondhatjuk, ami reánk magyarokra nézve különösen fontos, hogy nem elegendő, hogy valamely buzafajta a természetből nagy, a többi buzánál nagyobb sikértartalommal bírjon, mert ha a sikérdus buzán az említett, a siker minőségét rontó bakteriumok nagyobb számmal vannak jelen, az abból készített őrlemény esetleg rosszabb lehet, mint egy olyan sikerben szegényebb buzaőrlet melyben a szóbanforgó bakteriumok vagy egyáltalában nem, vagy csak kisebb mértékben fordulnak elő.

Németország kevesebb gabonát termeszt, mint amennyi saját szükségletének megfelel, de miután a gabona minősége első sorban az időjárástól függ, s ezt megváltoztatni nem képes, igyekszik odahatni, hogy a német gazdákat felvilágosítsa az eltartás legcélszerűbb módjáról, hogy azok ilyen módon sok különben sikerben bővelkedő külföldi búzával szemközt felvehessék a versenyt s az eddiginél nagyobb piaci árakat érjenek el.

Ezideig a változások ellen óvszerűl a gabona mesterséges szárítását találták, melyet a kísérleti magtár idegeneknek is 1000 kgr.-ként 1 márkáért is végez, feltéve, hogy a gabona 20% víznél többet nem tartalmaz. Működésével különben is a kísérleti magtár merkantil alaprav lévén fektetve, silókkal, szárítókkal, forgatókkal, elevátorokkal stb. van ellátva s olyan jövedelmet hajt, hogy fenntartásának költségeit jelentékeny mértékben fedezi, miközben az országnak kiszámíthatatlan hasznokat hoz.

Legközelebb tudomásom szerint a gabona mosását teszik tanulmányozás tárgyává, mely által a gabonára tapadt mikroorganizmusok, a buzaszem barázdájában levő por, melyet tökéletes mechanikai tisztító eszközeinkkel eltávolítani nem tudunk s mely a lisztnek mindenestre tulbecsült fehérségét befolyásolja és pedig hátrányosan, tökéletesebben eltávolítható s az utólagos szárítás révén kifogástalan, fehérebb és mindenesetre, mert bakteriumoktól mentes, tehát jobban eltartható lisztet fog szolgáltatni, mint ahol ezen eljárásokat nem gyakorolják. Valószínű ennélfogva, hogy tekintettel a molnáriskolák és kísérleti állomások és pékiskolák fejlődésére, ha résen nem leszünk, hogy a kevesebb sikért tartalmazó német liszt többet fog érnei a híres magyar liszténél, melynek viselkedését a jelzett szempontokkal szemben ez idő szerint senki nem tanulmányozza, feldolgozásukra sem a malmoknak, sem a pékeknek utasítást nem ad, hanem magukra hagyja őket, hogy more patrio boldoguljanak úgy, ahogy tudnak.

Ugyancsak tanulmányozza a kísérleti magtár a gabonákkal kárt tevő állatok életmódját, s utmutatást ad nemcsak azok elpusztítására, hanem főleg a sziszák és a zszusuk által inficziált gabona idejekorán való felismerésére; hogy ne vigye be a gazda magtárába s ne inficziálja avval a szemes életet, hogy ezáltal kárt szenvedjen.

Ezen állomás kísérletei folytán tudjuk, hogy nem szabad a magtárt szellőztetni akkor, ha annak hőmérséke kisebb, mint a külső levegőé, s a külső levegő bizonyos határon túl vízpárákkal van telítve, mert ez esetben a beáramló külső levegő nedvessége harmatként lecsapó-

dik a magtárban levő gabonára és szülőoka lehet azon kedvezőtlen kémiai változásoknak, melyeket éppen az eltartásnál lehetőleg elkerülni, saját jól felfogott érdekünkben kötelességünk.

Ezen működésnek mindenesetre meglesz a maga üdvös hatása, és pedig első sorban a német gazdaközönségre nézve. Ezzel szemben mit teszünk mi, kik szóval olyan feltékenyen örizzük kitünő búzáknak a természet által érdemünkön kívül ajándékban adott nagy becsét? Sem molnáriskolánk, sem pékiskolánk, sem kísérleti magtárunk, de még gazdasági főiskolánk sincs, sőt a molnáriskolát több évi vajadás után sem tudja hatalmas malomiparunk létesíteni, hanem mindent csak az államtól vár, s akkor ha az állam netalán létesíté, ahelyett hogy azt tettekkkel, tanácssal, jóakarattal támogatná, bizonyára csak lekritizálni fogja. A német malomipar sokkal gyengébb s Németországban mégis több molnáriskola működik, a pékeknek megvan a saját „Bäckerinnung”-ja, amelyeknek nem abban áll az egész tevékenysége, hogy memorandumokat gyártanak s mindenféle kérelmekkel zaklatják a kormányt, hanem tanulmányozzák alaposan a kitűzött tárgyat, s jó tanácssal szolgálnak, s dicséretképpen említsük, nemcsak saját honfitársaiknak, de minden érdeklődőnek, legyen az bár külföldi, s így esetleg vetélytárs vagy versenytárs; míg nálunk az iparosok többekévébbé eizárkóznak s az érdeklődőnek csak éppen azt nem mutatják meg, vagy magyarázzák meg, amely azokat különösebben érdekelné.

Ezekkel szemben mit kellene tenni, nem feszegetem, mert ezen állomások felállítására és fenntartására pénzbe kerül s ezzel sem az állam nem rendelkezik, sem az érdeklődők nem látják be, hogy ez nekik nagyon kifizetné magát, de legalább tanulmányoztatni kellene ezen berendezéseket Németországban s ezek eredményeit idehaza is minél szélesebb körben kellene ismertetni, hogy ezen legalább kölcsönkért tudományok a magyar gazda, a magyar molnár és a magyar pék lehetőleg hasznát vegyék.

Rendkívül fontosnak és szükségesnek tartjuk azonban, hogy az erjedési ipari szakiskola, mely évenként több mint 100 millió koronát hoz az államkincstárnak, megfelelő berendezéssel; a molnáriskola, pékiskola, a kísérleti magtár és az ezekkel kapcsolatos kísérleti állomások minél előbb létesítsenek s hogy ezen kívánságunk ne legyen újból, mint már annyiszor, a pusztában kiáltónak elhangzó szava.

Kosztány Tamás dr.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Kérdések.

121. kérdés. Lehet-e 40 éves tölgyfát kár nélkül, az erdőgazdaság engedte elvek mellett, haszonfának levágni?

A. M.

122. kérdés. Van egy igen szép növekedésű egy és negyedéves koru szimmenthali bikám, melynek a nyakán két oldalt a nyeldeküljénél az u. n. guga fejlődését vettem észre, kérnék tehát olyan szert, illetve gyógykezelési eljárást ajánlani, mely a kifejlődését ezen da-

ganatoknak megszüntetné s lehetőleg mielőbb eloszlata. Tény-e az, hogy az ilyen gugas bika átörökíti baját ivadékaikra is?

K.

123. kérdés. Vadaskertünkben 16 holdas tuskótól megtisztított lejtős helyen kötött sárga talajon fűmagot akarunk vetni; milyen fűmagkeveréket használjunk, hogy a szarvasok részére jó, izletes legelőt kaphassunk és a vetés előtt elégséges-e azt megboronálni, mert a szántását meredeksége miatt kerülni akarjuk.

P. B.

Feleletek.

Tölgyfaerdő-kihasználás. (Felelet a 121. sz. kérdésre.) A tölgyfaerdőt 40 éves korban kár nélkül levághatjuk, különösen, ha mint sarjerdőt akarjuk kezelni, melynek kora e fennmél 40 és 60 év között váltakozhatik. Ily rövid fordulóban kezelt erdőben azonban a nagyobb méretű s mennyiségű haszonfáról le kell mondanunk, mivel ahhoz legalább 80, de leginkább 100—120 éves kor kell a tölgynek. A sarjerdő t. i. legnagyobb mennyiségben tűzfát szolgáltat és csak kisebb méretű haszonfát mezőgazdasági célokra, pl. rudaknak, távirdepóznaknak vendégoldalmak, vagy kisebb szarvafának valót. Kisebb méretű oszlopok is nyerhetők. Küllökre, talpakra már sok elforgácsolódtnak, mivel a fehérfa nagyobb réteget képez rajta, ez az ugynevezett szijacs, melyet le kell hasítani, a szűrágásnak lévén kitéve s csak a belső szinfa, az ugynevezett geszt való e választékoknak. Dongák, talpak, deszkák egyáltalában nem termelhetők, szintugy gerendák sem. Ellenben szőlőkarókat lehet e vékonyabb méretű fákból is hasítani.

F. J.

Gugas bika kezelése. (Felelet a 122. sz. kérdésre.) A valószínűleg sugárgombás fertőzés okozta daganat vagy operációval távolítható el, mely eljárás legbiztosabban vezet teljes eredményre vagy pedig meg lehet kísérteni annak eltüntetését belső kezeléssel. Ez utóbbi jodkalium hosszabb belső adagolásában áll (naponta 5—6 gr. az ivóvízben). Minthogy az ilyen kezelés hosszas alkalmazása esetleg mérgezést (jodismust) okoz, közbe-közbe szünetelni kell vele, egyébként pedig szakszerű ellenőrzést igényel, hogy az első gyanus tünetek jelentkezésekor azonnal abbanhagyassék. Roncsoló anyagok befecskendése a daganathoz szintén eredményezhet gyógyulást, de ez a kezelés is hozzáértő szakember kezébe való.

A sugárgomba betegség nem öröklődik át. Ritka esetben egyébiránt a gümőkör is okozhat hasonló daganatot, mely azután természetesen más beszámítás alá esik.

— y —

Szarvaslegelő létesítése. (Felelet a 123. sz. kérdésre.) A szarvaslegelőre ugyanolyan fűmagkeverék szükséges, amilyent a háziállataink részére, lónak, szarvasmarhának, birkának való legelő létesítésére használnánk fel. Itt a mag megválasztása a talajviszonyoktól függ s legjobban a helyszínen előforduló nemesebb füvek magját szedni vagy megrendelni s azokat elvetni. A löherrefélék közül száraz helyre nagyon alkalmas a sárkerp, megél ott közbekeverten a medicago media s minima is, mi-

ket futóhomok fogasoltam a elvetett magot szántás nélkül hengereltem. D ját is elvetni télen is zöld s mikor más fűt Különböz utasítást talál mesternek a fo rég megjelent ságról irt és s

KÜLFÖLDI

Olaszország gazdaság terén véhető fejlődés szomszédos országban. Olaszorszában; minden szenv mutatkozik nem képes tulaj látni; az ipar s tetemes hanyatlás- és déln részét képezi a

Olaszország halmozva; a tők magántőkepenzes jesen hiányzik a bizalmatlanság mivesség körében

Olaszország rendű kivételre okszerű talajműve vebb módon törté kiterjedésű szánt

Hogy a na szabaduljanak, czellákra s bené ment parasztokk parcellák fa- elkülönítve, miál lehetelenné váli igen kiszárad s káltatás igen dr 20 cm. mélyen egygyanazon h termés évről évr a deket feleslerve

Némely vi termőföld alatt réteg található. Az okszerű jó áron más czél mives azonban m kinasználásával. sok hasznát látja. után hosszu ideig

Olaszország tában van, holott tek kiművelése ált Az ipar he gazdaságé. Kevés a bizalom és vá vidéken kitünő el gyáripar fejlődése Igaz, a kősz erő áll a vállalk kellene azokat ha

A S

Allami sz

Budape

≡ Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök ≡

az országszerte első helyen elismert kitünő szerkezetű és legolcsóbb

„Eredeti Kalmár-rosták” és terménytisztító gépek.

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszere 15-féle nagyságban különböző szerkezetben a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításához berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról sziveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk.

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. Gyári raktár: Budapest, VI., Váci-körut 61. Sürgőnycim: Kalmár-rostagyár.

ket futóhomokon akképpen vettem, hogy fel-fogasztam a területet, illetve az esős időben elvetett magot befogasztam minden előleges szántás nélkül s azután utána mindjárt jól le-hengereltem. Nagyon jó a seprőjeneszter mag-ját is elvetni, mely bokorszerű, félig fás és télen is zöld silyenkör nagyon kapós a vadnak, mikor más füvet eltakar a hó.

Különböző fűmagkeverék összeállítására utasítást találhatni Berendi Béla m. kir. erdő-mesternek a földmívelési miniszteriumban nem-rég megjelent könyvében, melyet a legelőgazda-ságról írt és szerzőnél megrendelhető.

Földes János.

KÜLFÖLDI SZEMLE.

Olaszország mezőgazdasága és ipara. Olaszország az utolsó két évtized alatt a köz-gazdaság terén mutathat ugyan fel számba-vehető fejlődést, de ez távolról sem arányos a szomszédos országok rohamos haladásával szem-ben. Olaszországban hiányzik a vállalkozói haj-lam; minden újítás iránt már előzőleg ellen-szeny mutatkozik. A régi módon művelt föld nem képes tulajdonosát elegendő kenyérral el-látni; az ipar szerény keretben üztvén: a nép tetemes hányada kivándorolni kényszerül. Az észak- és délamerikai bevándorlók tekintélyes részét képezi a szép Itália nyomorkodó népe.

Olaszországban tömérdek kincs van föl-halmozva; a tőke is elegendő a nagybirtokosok, magántőkepenzesek és pénzintézeteknél, de tel-jesen hiányzik a vállalkozói hajlam; s állandó a bizalmatlanság a különben is közönyös föld-mivesség körében.

Olaszország kitünő termékeny földje első-rendű kivitelre lenne predestinálva, de ehhez okszerű talajmívelés volna szükséges.

A föld mívelése még ma is a legprimiti-vebb módon történik. A gőzeke ritkaság; nagy kiterjedésű szántóföldeket igáseke szánt fel.

Hogy a nagybirtokosok a gondoktól meg-szabaduljanak, fölosztják birtokaikat apró par-czellákra s benépesítik azt felesbe dolgozó jött-ment paraszttal. Az egy hektárra terjedő par-czellák fa- és szőlőültetvényekkel lesznek elkülönítve, miáltal a racionális talajmívelés lehetetlenné válik. A forró évszakokban a föld igen kiszárad s megkeményszik; igával a mun-káltatás igen drága. 3-4 pár ökör alig képes 20 cm. mélyen beszántani. Miután állandóan együgyűn humuszréteget szántják fel, a termés évről évre silányabban üt ki. Helytele-nül osztják meg a földeket; a szőlő és gabonaföl-deket feleselvére művelik.

Némely vidéken a 20 centiméter vastag termőföld alatt 60-80 centiméter vastag tuff réteg található.

Az okszerű gazdász e réteget kiemelni s jó áron más czélra értékesíteni. Az olasz föld-mives azonban megelégszik a felső silány réteg kinasználásával. Az ilyen munkának azután nem sok hasznát látja. A föld hamar elgyengül s az után hosszú ideig hever parlagon.

Olaszország jó nagy része még ősi állapo-tában van, holott a kivándorlók száza e terüle-tek kiművelése által biztos kenyérhez juthatnának.

Az ipar helyzete se jobb, mint a mező-gazdaságé. Kevés a gyáriüzem. De itt is hiányzik a bizalom és vállalkozási hajlam. Nagyon sok vidéken kitünő előfeltételek pártolnák a virágzó gyáripar fejlődését.

Igaz, a kőszén drága, de nagyon sok vizi-erő áll a vállalkozó rendelkezésére: csak ki kellene azokat használni. Nápolytól délnek foly-

ton ritkul a gyáriüzemek száma, pedig itt is meg-található a megfelelő tér, sőt alkalmas viszonyok is minduntalan kínálkoznak.

Egész Délolaszország nélkülözi a tisztés-ségesen kikövezett utcákat; a kerámiai iparnak nagy jövője lehetne, mert például Cerignola tájékon kitünő agyagrétegek lelhetők fel. Még az utcák hengerelésére se akad vállalkozó, hanem inkább kivándorolnak idegen országokba földmunkák végzésére. A kivitelre szánt szállit-mányok a vidékeken csak a legnagyobb nehézségekkel szállíthatók a régi kétkerekű kordékon.

Az igavonó-állomány gyatra s szűken telik belőle. A nagy hőség is sok bajjal jár. A leg-szebb tér a locomobil vagy automobil fuvaroz-ást előnyösen kihasználja.

A tőke szerény kamatra halmozódik fel a fentemlített egyének és intézetek safe deposit-jaiban.

Remélhető, hogy e szép, termékeny ország mihamarább felébred tespedéséből s megfelelő részt vesz a népek gazdasági működésében.

A földmives sztrájk Olaszországban. Egy ország sem szenved annyit, mint Olaszország a sztrájk káraitól. Örvendetes jelenség, hogy a gazdasági téren a viszonyok állandóan javulnak. 1901-ben 629 sztrájk eset fordult elő Olaszország-ban; 1902-ben 228; 1903-ban 45. Ugyanezen években 222 000 sztrájkoló leapadt 128 000-re s utóbb 20 000 gazdasági munkásig. Az elveszett munkanapok 2 934 000, 1 623 000, 309 000.

1903-ik évben a sztrájk tartama már elég rövid volt s főleg Lombardia, Emilia s Piemont tartományokra szorítkozott.

100 sztrájk esetből 6 eset békésen el-simult, 76%-nál a munkások győztek, 18%-nál ellenben vesztettek.

Amerika. „Sweet potatoes“, így nevezik Amerikában az édes burgonyát, mely tulajdon-képen nem burgonya, de más fajta gumós nö-vény. A botanikusok „Convolvulus“ vagy „Ipo-moea“ félékhez sorolják. Meleg éghajlatot kíván, tehát a tengeri vagy szőlőhöz hasonlót. 7 C°-on alul már fázik, a fagy tönkre teszi. 4 hónapi meleg idő feltétlen szükséges neki. A tartós szá-rztság nem igen, de a tul sok eső árt e növény-nek, könnyű, jó, homokos agyagföldben terem meg az amerikai édes burgonya. A földet elő-zőleg jól meg kell művelni. A kiültetés három féle lehet és pedig: 1. palántázás (a melegágyban); 2. mint a hazai burgonyáé s harmadszor a ki-telepítés által.

Az aratás fagybeálta előtt történik; a ki-szedett gumók előzőleg a napon, azután szellős helyen raktározva, megszáritandók.

Az édes burgonya csomagolása hordókba és ládába történik. Az elraktározás legfeljebb 10° meleg helyiségben történhetik meg. A termés mennyisége igen eltérő és ha-ként 60-300 hl-t tesz ki.

Amerikában igen elterjedt s különféle fajú árucikket képez az édes burgonya, ára a követ-kező: 25 bushel (kb 90 liter), 1-2,5 dollár (5-12 korona) minőség és évad szerint. A növény ezrének ára 5-10 korona (1-2 dollár). Sajnos, magot csak New-Yorkból lehet kapni.

A „Sweet potatoes“ igen tápláló eledel, mely az Unió déli részén a közönséges burgo-nyát pótolja. Éttermek és családok asztalán ál-landóan megtalálható. Épügy készítik el, mint a bur-gonyát, sütvé, főzve, aprítva s mindig izletes, tápláló, olcsó élelmiszert képez. Vineland (N.-J.)-ban az édes burgonya legjobban sikerül s mint ilyen: drágább és keresett árucikk. E fajtának némileg eltérő művelése is van, de ez könnyen elsajátítható.

Szibéria. Még Szibériába is behatolt a szövetkezeti eszme. Mióta a vajtermelés Nyugat-

Szibériában fejlődésre jutott, főleg Tobolsk és Tomsk vidékein paraszt vajkészítő szövetkezetek alakultak. A tagok száma s a tőke nagysága aránylag csekély, de a szövetkezetek száma nö-vekedik. A miniszterium pénzelőlegekkel segé-lyezi a vajgyárak és jégvermek felépítését. Két év óta e czélra 100 000 rubel lett engedélyezve; egyes szövetkezet 600-3000 rubel előleget kapott, melyet 4%-al 5 év alatt kötelesek visszafizetni. A központból tanácsot és utbaigazítást kapnak az építésre és értékesítésre vonatkozólag. Ahol magán vajgyárak nem működnek, az új szövet-kezetek segélybe nem részesülnek.

Az osztrák-magyar monarchia marha-kereskedelme 1904-ik évben. A monarchia vágó-marha exportja az elmúlt évben 89 096 darabbal (18 421 699 korona értékkel) csökkent. A kivitel kitétt 290 028 darabot 96 083 024 korona értékkel. Az apadás a kivitelnél következőleg oszlik meg: hizott ökör 3115 drb (3 133 860 K. ért.), bivaly 632 darab (390 790 K. ért.), tehén 28 725 darab (11 330 065 K. ért.), növendék 9015 drb (1 903 591 K. ért.), borjú 6236 drb (467 700 K. ért.) juh 48 845 drb (991 807 K. ért.), kecske 209 darab (2 926 K. ért.), sertés 2 513 drb (204 480 K. ért.). Emelkedés találtatott a következő állatoknál: bárány 63 drb (372 K. ért.), malacz 523 darab (6 276 K. ért.).

Az állomány fele Németországba vitett ki; a másik hányad elosztott Svájc, Olasz-ország, Franciaország, Belgium és Románia között.

Az állatbevitelnél az előző évhez viszo-nyitva szembetűnő változás alig észlelhető. A beviteli forgalom 288 953 drbra rugytt (37 988 691 K. értékben). Szerbiából a sertésbevitt 12 000 darabbal emelkedett, friss és kikészített hus-neműből a kivitel jelentéktelen csökkenést mut-atott.

A baromfi export 1 2 millió drb-bal (600 000 K. értékben) emelkedett.

Halászati kongresszus Bécsben. Az év folyamán Bécsben nagyobb szabású halászati kongresszus fog lezajlani. Az előmunkálatok serényen folynak. A kongresszust szórakoztató ünnepélyek fűszerezik; p. o. kirándulás a Präterbe, halászmulatság, díszbanket, kirándulás a Wagrami haltenyésztéshez, Wachau Semmering és Schneeberg megtekintése. Ünnepélyes fogad-tatás a városházán.

Tetschenben márczius 13-18-ik napján a gyakorlati gazdák részére gazdasági tan-folyam rendeztetik, melyen a gazdasági tárgya-kat Ausztria legelőkelőbb agrártudósai adják elő.

Az egyes tárgyak jól vannak kiválasztva. Előadatik: A rét ifjítás, tejgazdaság állapota, a komposztok, a falusi előjáróság feladata mező-gazdasági szempontból, kigazdák számvitele, szövetkezetek, az öntözés, agrárpolitika, a marha felnevelése, a faiskolák, egészségügy stb. A tanfolyam hallgatása díjmentes.

Észak-Svédország Lulea városában mult év május hava óta egy *fagylaboratorium* működik, feladata tanulmányozni a fagy behatását a növény-zetre, továbbá oly növénymagvakat termelni, melyek immunisak a fagy ellen.

Berlinben tartott gazdaggyűlés alkalmával Koch-Poppenburg tanácsos szép előadást tar-tott a nagybani mezei főzelek természetéről s annak előnyeiről.

Erdekes adataiból felemlítésre méltónak tart-juk a következőket:

„A földbérlet magassága, a buza és czukor-répa alacsony ára (a multban s valószínűleg a jövőben); a tej és kerti termények számára meg-felelő értékesítési piac hiánya; az állattenyésztés nehézségei mind oly körülmények, melyek pótlást igényelnek. A nagybani főzelektermesztés erre jó eszköz. Itt kevesebb a munkaerő, a munká-

A szárított sertéstrágya

a legkitünőbb és legolcsóbb

trágyanem.

Allami szőlészeti és gazdasági tanintézeti kísérleti telepeken rendkívül előnyösnek bizonyult. Számtalan nagybirtokon fényes eredménnyel bevezetve.

Árajánlással, felvilágosítással, elismerő nyilatkozatokkal készséggel szolgál:

Budapest-Kőbányai trágyaszárító-gyár, Budapest, IX. kerület, Ullői-ut 21. szám.

sok erősebben használnak ki, a kézi és igás munkaszerő szabatosan osztható be. A főzelek termesztés behatása alatt idővel kitünő termőföldet nyerünk. Hátrányok: A termés hozadék folyton változik, a gazda pedig legtöbbször már előre leköti tavasszal: az ősszel szállítandó termék mennyiségét.

Kiváló eredmény érhető el e téren, ha a vetőmagvakat a legjobb minőségben vetjük el. A föld lehetőleg régi s mély kulturás legyen; gazdagon trágyázandó állati hulladékkal. Állandó iskolázott munkások sokat lendíthetnek. „Kevés főzelékfeleség, de nagy területen”; ez a jelszó.

A konzervgyárak, aszalómalmok, a prűservgyárak mindig jó és biztos vevők ily terményekre. A jó közlekedés, városok közelsége némi tökebefektetés biztos eredménnyel kecsesgetnek.

A kereskedelmi és iparkamarák a közgazdasági helyzetről.

A kereskedelmi és iparkamarák évenként közzé szűkták tenni jelentéseiket az ország közgazdasági állapotáról. Ezen jelentések általános érdekű anyagát egybefoglalja néhány év óta a kereskedelemügyi minisztérium külön kötetben.

Az 1903. évről szóló jelentések anyagát most adta ki Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter „A magyar szent korona országainak közgazdasági állapota az 1903. évben” czimben.

Habár e kiadvány egyes kamarák jelentésének késő megjelenése miatt csak elkésve jelenhetett meg és kevesebb aktualitással bír, mintha kellő időben jelent volna meg, mindazonáltal érdekes a kamarák közvetlen megfigyelései alapján visszapillantást vetni a jelentés évének ipar és kereskedelmi viszonyaira. Ezeknek a közvetlen megfigyeléseknek eredményei a jelentés esztendejének közgazdasági viszonyait egészben véve nem festik kedvezőknek, noha általában több nevezetes jelenségre mutatnak rá, amely az előző évekhez képest javulást jelent és további javulás esirát hordozza magában. Ezek között legfontosabb az, hogy az egymásra következő két esztendő jó termése a közgazdasági élet legtöbb területén éreztette kedvező hatását. Az 1903. évi aratás nem volt ugyan olyan gazdag, mint az előző esztendőé, de a mezőgazdaság főbb terményeiben elég jól sikerült és áldásos következményei fokozottabban érvényesülhettek, mint az előző esztendőben, amely közvetlenül a szűk évekre következett.

Ennek a körülménynek megállapítása mellett is bizonyos elégedetlenség hangzik ki a jelentésekből. A hosszú válságok okai csak részben szűntek meg, részben gyengültek, részben pedig még egész teljességükben fennállottak. A válságos helyzet ismert okainak megállapítása mellett is egészben véve konstataciók a jelenségek, hogy ámbár bizonyos termelési ágakban rosszabbodott a helyzet, de ezzel szemben más téren határozott javulás volt észlelhető.

Az együttes jelentés, az általános helyzet rövid ismertetése után, a mezőgazdaságról és ennek terményeivel való kereskedésről számol be. A kedvező mezőgazdasági helyzet mellett megegyezően konstataciók a jelentések, hogy a gabonakereskedés helyzete nem volt arányban a jó terméseredménnyel, sőt az ország főpiacának, Budapestnek kereskedői egyenesen a legrosszabb esztendők közé sorolják az 1903. esztendőt.

A hüvelyek, magvak, kapásnövények termése és az ezzel való kereskedés is különböző eredményeket tüntet fel. Legnagyobb a kereskedelmi jelentősége a babnak, amelynek termése általában középszerű, kivitele pedig emelkedő volt.

A kereskedelmi növények közül a kendertermés jól sikerült, a kivitel az előző évvel egyenlő volt. A lentermesztés mindjebb fel-lendül. A dohánytermés mennyiségre is, minő-is jóval felülmúlta az előző esztendőét. A kivitelben némi visszaesés volt.

A gyümölcs-termés jól sikerült és egyes gyümölcsnemekben, így friss szőlőben, kaj-szinbaraczkban, körteben a kivitel nagy arányokat öltött.

Az 1903. év börtérme körülbelül 50%-kal volt kisebb az előző évinél; ellenben a minőség, kevés kivétellel, igen jó lett. Az értékesítés dolgában az év első fele épp olyan rossz volt, mint az előbbi esztendő, de szűreikor élénk vásárló kedv mutatkozott.

Az állati termékekkel való kereskedés egyes ágai közül a disznósir-üzletben folytatódott az előző esztendő áremelkedése. Az üzlet azonban igen kockázatos volt, mert az amerikai verseny ismét fellépett és alacsonyabb árkinálatával a magyar kivitelt mindenütt visszaszorította. A szalonnánál ez a verseny nem volt annyira éreztető, de szintén nem maradt hatás nélkül.

A magyar gyapjúüzletre az év kedvező volt. Ellenben kedvezőtlennek mondják az érdekeltek a nyersbőrkereskedés helyzetét. A gyűjtők a legmagasabb árakat is megadták, de végül részint csekély haszonnal, részint kárral adtak tul áruikon. Általában az abnormis ármagasság volt a nyersbőrkereskedés jellegzetes tünete. A tejtérítésnek és feldolgozásnak folytonos haladása tűnik ki a jelentésekből, amiben a tejszövetkezetek terjedésének van legnagyobb része. Ujabb, szép fejlődés volt a selyemtenyészés terén is.

A fatermelés és kereskedés egyes ágai közül a fenyőszál- és rönkfavonásra kedvezőtlen volt. Fűrészelt fenyőfában ugy a belföldi kereskedelem, mint a kivitel javult; a dongafaüzlet némileg megszűrdült; a fűrészelt anyagra nézve az év általában kedvező volt. Butorfát alig kerestek. A tölgykéregtermelés és kereskedés üzletét mindenképpen kedvezőtlennek mondja az érdekeltség.

A kereskedelem egyéb ágai közül a fűszer-és gyarmatáru kereskedés helyzete, a régi ismert bajok mellett is, jobbra fordult az egymást követő évek jobb aratásának hatása alatt, amely a földmives nép fogyasztóképességét lényegesen emelte. Most is panaszoknak az összes kerületek kereskedői a fogyasztási szövetkezetek versenye, a kartellek, trösztök drágító hatása, s a szakképzettség nélkül való elemeknek e szakmára való tudulása miatt.

A kamarák eme panaszában némi ellenmondás van. Ha a kereskedőknek oly nagy okuk van panaszkodni a kartellek drágító hatására, akkor ugyanily panaszra van okuk a fogyasztási szövetkezeteknek is; mert hiszen a valóban árdragító kartell egyedűrságot élvez a piacon, s ennél fogva a szövetkezet is tőle, még pedig olyan áron kénytelen vásárolni, mint a kereskedő. Teljesen elismerjük azonban ama panasz jogosultságát, hogy szakképzettség nélkül való elemek árasztják el az egyes kereskedői szakmákat.

A jelentések közül több megemlékezik a magyar iparczikkeknek a kereskedelembe való tőrfoglalásáról is.

Az ipar általános viszonyait a kamarák szinte kivétel nélkül kedvezőtlennek festik, bár a javulás jeleit sok tekintetben megerősítik.

A kézműipar régi panaszait hangoztatja országsszerte, azonban itt is, a sok baj és panasz között, lényeges javulásjelei is mutatkoznak.

A mezőgazdaság kedvező esztendeje főleg a kézműipar ágainak egész sorozatában éreztette hatását. Ezenkívül a kézműiparosok egy része, belátva a meddő panaszkodás hiu voltát, kezd arra az utra térni, amelyen a viszonyok jobbra fordulása elérhető. Részben a jobb belátás, részben a felülről adott példa, ösztönzés alatt a kisiparosok mindjebb veszik igénybe a magasabb szakképzésre nyíló alkalmakat és kezdenek megismerkedni a modern gépberendezés, valamint az erők szövetkezés útján való egyesítésének előnyeivel. Ennek az örvendetes ténynek a hatása már nyilatkozik abban, hogy egy csomó kézműipari ág a végpusztulás útján megállott, más iparágak pedig már az új virágzás útjára jutottak.

Az ipari népesség állományában való hullámzást illetőleg feljegyeztetik, hogy az összes kamaráknál bejelentett iparigazolványok és ipar engedélyek száma 49324 volt, az előző évben pedig 51503.

Az ipartestületek működéséről a jelentések nagy része elismeréssel nyilatkozik, de abban jóformán mind megegyeznek, hogy a testületek mostani vagyoni gyengeségük mellett és mostani helyzetükben egyáltalán csak fogyatékosan vagy éppen nem képesek megfelelni magasabb hivatásuknak.

Az ipari szövetkezés terén a kamarák egy része nagyobb fejlődést jelez, mint az előző esztendőben, noha a szövetkezeti eszme terhdítása az iparág körében még mindig lassu és nem áll arányban azzal a buzditással, amely felülről az ilyen szövetkezetek támogatása mellett megnyílvánul.

Az iparoktatás az egész vonalon a folytonos, örvendetes fejlődés képét mutatja.

A bejegyzélt pénztárak régi ismert bajai tűnnek elő ezuttal is az összes kamarák beszámolóiból.

A munkásviszonyokról csak szűrványos feljegyzéseket adnak a kamarák s ezek csaknem kivétel nélkül szinte minden iparág munkásviszonyainak rosszabbodásáról szólnak.

Az egyes termelési ágakról a következőket adják elő a jelentések:

A bányászat és kohászat viszonyai részint stagnációt, részint hanyatlást mutatnak, megfelelően amaz iparágak viszonyainak, amelyek a bányák és kohók termékeit felhasználják s amelyek nagyrészt kedvezőtlen viszonyokkal küzdöttek. A legtöbb termelési ágban némi visszaesés volt, csak a széntermelés emelkedett valamelyest s a sóbányászat lendült fel jelentékenyen. Az összes bányatermékek pénzértéke azonban egy kevéssel meghaladta az előbbi értéket.

A gyártás nem volt megegyezően az 1903-iki üzletével.

A gépgyártásban csaknem országsszerte általános volt a keresethiány. A verseny mindjebb kiélesedett, a behozatal emelkedett. Kedvezőtlen éve volt a vaggongyártásnak is. A kocsi gyártók panaszoknak a mostoha gazdasági viszonyok és a hazai gyártmányok mellözése miatt.

A villamosági iparban a kábelgyártás némileg emelkedett. A villamos áramszolgáltató társaságok kedvezőbb eredményeket értek el.

A kő-, föld-, agyag- és üvegipar csoportjába tartozó iparágak termékeinek nagy része az építkezés anyaga és minthogy a jelentés évében az ország több vidékén a sokáig szűnetelt építkezés megindult, ennek következtében az idetartozó legtöbb iparágban javult a helyzet, bár a panaszok korántsem szűntek meg.

A bőr-, sőrte- és szőripar körében a bőr-

gyártásnak főleg emelkedése okoz nagy versenyt is hanyatló timárki sok helyen már nyel folyik.

A fonó- és szőriparban különböző kelenül. A legelső szinte az összes szertelen megdrű pamut és jutater felül a nemzet következménye. munkásviszonyok ezek mellett általában vezetlen az e szzete, abban főrés a belső fogyasztási zati iparágakban hozott.

A cukorgyártás egyezmény hatás az ezzel járó bormény enyhített, a való áttérés sin hogyan várni leh.

A szőripar munkásviszonyok újabb szabályozás.

A szeszipar nyomot árak jellenben, kedvező foosztrák verseny viszonyok javulata.

A háziipar tartalmaznak. Ez háziipar fejlesztés letek fokozódó te.

Szólnak vég teligről, amelye és üzletelenség lekedési viszonyok sem fordult elő kzanat.

Zsizsikes a

Az idei takartermés folytán Ma behozatalra szor nem kaphatott, ha ugynevezett La-Pl

Mi ugyan La-Plata tengeri hasábjain kifejező nak; de mert vé és ugy a takarm gyártásban is a termékkel földöz és csak annak hetnök a takarm uzsora tulkapásai behozatalának m

A La-Plata közben szépen közönség nagy ami bizonyítja, van. Mostanában mány érkezett, m közleménye szer gátlandó a zsizs egyes állomásfor gerit megvizsgál találnak, akadály hozatalát.

Szi

GŐZEKE-alkat- részek

mindenféle gözekékhez mint ekevasak, kormányok, fémolattyuk, dugattyuk, aczél és fémöntvények, eke- és gözgéprészletek, gözke-sodronyköteiek.

Mindenféle gyártmányu Sack-eké részletek, vetőgéprészletek: locomobilok, cséplőgépek javítását, tűzszekrényeket, kazánkovács-munká atokat, olcsón készít és szállít

Szilágyi és Diskant gépgyára, Miskolcz.

Használt tej- és vajgazdasági gépek jó karban és olcsón eladóak.

Egyedüli magyar gyár gözke-részletek készítésére berendezve.

gyártásnak főleg a nyersbőrarak rendkívüli emelkedése okozott zavarokat és e mellett a nagy versenyt is panaszzalják az érdekeltek. A hanyatló timárkisipar fölsegítése rendszeresen sok helyen már nagyon számottevő eredménnyel folyik.

A *fő- és szövőiparra* az elmúlt esztendőben különböző körülmények hatottak kedvezőtlenül. A legelső ezek között a nyersanyagoknak szinte az összes textilipari ágazatokban való szertelen megdrágulása, amely a nagy len-, pamut és jutatermelő országok rossz termésén felül a nemzetközi spekulácziának is volt következménye. A legtöbb textilipari ágban a munkásviszonyok sem kielégítők. Hogy mindezek mellett általában nem volt nagyon kedvezőtlen az e csoportba tartozó iparágak helyzete, abban förtésze volt a jó termésnek, amely a belső fogyasztásra előnyösen hatott. A *ruházati iparágakban* a jobb aratás némi lendületet hozott.

A *czukorgyártás* helyzete a brüsszeli czukor-egyezmény hatása alatt alakult elsősorban; de az ezzel járó bonyodalmak több kedvező körülmény enyhített, úgy, hogy az új viszonyokra való áttérés simábban történt meg, mint a hogyan várni lehetett.

A *sütőiparosok* országszerte a kedvezőtlen munkásviszonyok és a vasárnapi munkaszünet újabb szabályozása miatt panaszkodnak.

A szeszipar helyzetét az első félévben a nyomott árak jellemezték, de az év második felében, kedvező fordulat állott be, minthogy az osztrák verseny alábbhagyott és a fogyasztási viszonyok javultak.

A *háziiparról* a jelentések kevés új adatot tartalmaznak. Ezekből megállapítható, hogy a háziipar fejlesztése körül a gazdasági egyesületek fokozódó tevékenységet fejtenek ki.

Szólnak végül a jelentések a *pénz és hitelügyről*, amelyet általában nagy pénzösszeg és üzletelenség jellemezett, valamint a *közlekedési viszonyokról*, amelyek tekintetében seholsem fordult elő különösebben kiemelkedő mozzanat.

Zsizsikes argentiniai kukoriceza.

Az ideai takarmányinség és rossz tengeritermés folytán Magyarország külföldi kukoriceza-behozatalra szorult, mivel pedig máshonnan nem kaphattott, hát Argentinából szállítjuk az ugynevezett La-Plata kukoriczát.

Mi ugyan nem nagyon lelkesedünk a La-Plata tengeriért és annak idején e lapok hasábjain kifejezést is adtunk ebbeli aggályainknak; de mert végtére is arra szükségünk van és úgy a takarmányozásban, valamint a szeszgyártásban is a gazdaközönség e tengerentuli termékkel földözheti legolcsóbban szükségletét és csak annak tömeges behozatalával fekezhethetnek a takarmánykereskedelemben kifejlődő uzsora tulkapásait, sürgettük a La-Plata tengeri behozatalának megkönnyítését.

A La-Plata tengeri tömeges importja időközben szépen megindult, a magyar gazdaközönség nagy mennyiségben vásárolja azt, ami bizonyítja, hogy arra valóban szükség is van. Mostanában mégis néhány zsizsikes szállítmány érkezett, minek folytán a P. H. és P. L. közleménye szerint a magyar kormány, meggátlandó a zsizsik behurcolását, utasította az egyes állomásfőnököket, hogy a la-platai tengerit megvizsgálják és ha azt zsizsikesnek találják, akadályozzák meg annak forgalomba hozatalát.

A „Magyar távirati iroda” szerint e közleményre vonatkozólag a földmivvelésügyi miniszter felhatalmazta azon dementi közzétételére, hogy bár figyelemmel kíséri a La-Plata tengeri importját, az elé semmi akadályt nem gördit, mert hogy zsizsikes-e a kukoriceza, vagy sem, annak megvizsgálása a vevő dolga; a gazdák a La-Plata tengerit vetőmagul úgy sem használják, mert van elég honi vetőmag és ahol nincs, ott már gondoskodott arról, hogy a gazdáknak jutányos áron kiszolgáltassék. A „Pesti Hírlap” ezzel szemben föntartja állítását, mert szerinte, ha nem is a földmivvelésügyi, de igenis a kereskedelmi miniszter rendelkezése a fiemei állomásfőnök megtagadta a zsizsikes tengeri átvételét és további szállítását, amíg azt a vasuti közegek jelenlétében alaposan meg nem rostálják és a zsizsikes rostabulladékot el nem égetik. E tilalom következtében a fiemei kikötőben veszteglő „Lucana” és „Chiampa” gőzösök-ből tegnap és ma nem lehetett kirakodni, míg a „Ballico” gőzsből akadálytalanul folytatják a zsizsikmentes tengeri kirakodását. Amely körülményből persze az érdekeltek felek megokolatlan zaklatását állapítja meg.

Hát ehhez nekünk is van valamelyes hozzászólásunk, nevezetesen az, hogy a magyar gazdaközönségnek szüksége ugyan a la-platai kukoriczára, de sehogyan sem a la-platai zsizsikre. A zsizsik ugyanis a gabonarakománynak a legveszedelmesebb ellensége, és amely magtárba vagy gabonaraktárba beférkőzött, abból alig lehet többi kiirtani. Már pedig tudvalévő, hogy a zsizsikes gabona szállítását a vasuti hatóságok annak átvételét pedig a vevők megtagadhatják, tehát a zsizsik óriás károkat okozhat nemcsak tényleges pusztítása, hanem főleg a forgalmi megkárosítás révén a gazdaközönségnek. Ha tehát a kereskedelemügyi miniszter megtiltotta a zsizsikes tengeri szállítását, ezzel csak a gazdaközönség érdekét szolgálta, mert ezzel meggátolni igyekezett az összes vasuti raktárak és vagonok zsizsikkel való inficiálását. Ezért tehát őszinte elismerésünket kell nyilvánítanunk a kereskedelemügyi miniszternek. Annál is inkább, mert nem új rendelkezésről van szó, hanem csak egy régebbi és nagyon is helyes rendelkezés hajtatott végre. E rendelkezés pillanatnyira megzavarhatta ugyan egyes üzletemberek kalkulussait, de hogy az a lehetőségig végrehajtsák, egyaránt fontos érdeke egy a mezőgazdaság, valamint a kereskedelemnek. És nagyon, de nagyon csodáljuk, hogy némely kereskedelmi körök, valóságos érdekeik megtévesztésével e rendelet ellen foglalnak állást.

Minket azonban még a kereskedelemügyi miniszter eme intézkedése sem elégít ki. Mert habár nem is véljük a zsizsikes kukoriceza szállítását föltétlenül megtiltandónak, — ámbár hogy ez volna a zsizsik elterjedése megállításának legbiztosabb és legradikálisabb eszköze — mert hiszen a tengerire föltétlenül szükségünk van, mégis kiegészítendőnek tartjuk a rendeletet a következőkkel:

1. hogy minden la-platai tengeri hajórakomány kirakodás előtt magában a hajóban megvizsgáltsák és ha zsizsikesnek találják, még az áruaktárba szállítás előtt hatósági ellenőrzés alatt a raktáron kívül erősen megrostáltassék;

2. hogy minden ily szállítmányt tartalmazó vagonra és fuvarlevélre rávezetessék, hogy „zsizsikes szállítmányból való”. Az így figyelmeztetett gazdaközönség aztán gondoskodhatik arról, hogy a bár megrostált, de még mindig zsizsikes gabona oly helyeken raktá-

rozassék, ahol a zsizsik nagyobb bajt nem okoz;

3. hogy a zsizsikes kukoriceza szállítására szolgáló vasuti kocsik és raktárak megfelelőképpen dezinficiáltassanak és kitisztitassanak.

Ez intézkedések természetesen valamelyest csökkentenék az üzletben érdekelt kereskedők hasznát. Am ez mellékes! A földolog, hogy a zsizsik behurcolását a lehetőség határáig meggátoljuk.

Egyébként a kereskedelemügyi miniszter a földmivvelésügyi miniszterrel egyetértőleg egy oly szabályzat ideiglenes életbeléptetését tervezzi, mely amellettt hogy a zsizsik inficiálást lehetőleg kiküszöbölni alkalmas, egyuttal a kereskedelmi forgalom számbavehető igényeit is szem előtt fogja tartani.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:	Oldal
Az „OMGE.” közleményei	369
Üntözötörvényünk reviziója a gazdaközönség szempontjából	370
A kereskedelmi és iparkamarák a közgazdasági helyzetről	376
Zsizsikes argentiniai kukoriceza	377
Állattenyésztés.	
A „Simmenthal”-ból	371
Gazdasági gépészet.	
Mótoros gépek versenye gazdasági munkáknál	372
Gazdasági vegytan.	
A berlini kísérleti magtár s a vele kapcsolatos tudományos intézet	373
Levélsekrcény.	374
Külföldi szemle.	375
Vegyesek.	378
Meghívó. — Gyászír. — Nemzetközi mezőgazdasági intézmény. — Bezerédy Pál jubileuma. — Borhamisítók büntetése Bécsben. — A luxusbóljár. — A hussertés tenyésztése Magyarországon. — Olcsó burgonya. — Az osztrák államvasuti tanács állásfoglalása a magyar liszt ellen. — Törzsgulya felállítás a Bugaczon. — Baromi tenyésztételek. — Buza- és tengerinemesítések	377
Kereskedelem, tőzsde.	379
Szerkesztői üzenetek.	381

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
közgazdasági szakosztálya

1905. évi márczius hó 9-én (csütörtökön) d. u. 4 órakor a Köztelek székházának (Köztelek-u. 8. sz.) első emeleti tanácstermében tartandó ülésére.

Tárgy:

1. A német kereskedelmi szerződés.
Budapest, 1905. márczius hó 1.

Zselénski Róbert gróf s. k.,
szakosztályi elnök.

Gyászír. Rothmeyer Imre, több uradalom volt kormányzója, egyesületünk tagja, febr. hó 26-án 57 éves korában Budán elhunyt. A meghaldogultat febr. hó 28-án helyezték a török-bálinti róm. kath. sirkeriben örök nyugalomra.

A nemzetközi mezőgazdasági intézmény. Deseuffy Aurél grófnak, az OMGE elnökének tegnapi táviratára, melyben az OMGE nevében üdvözölte az olasz királyt, a nemzetközi mezőgazdasági intézmény eszméjének felvetése alkalmából a király nevében Vaglia ma a következő távirattal válaszolt:

Szivattyuk és Mérlegek különleges gyár
Garvenswerke,
WIEN, II., Handelsquai No. 130.
Mintaraktár: I., Schwarzenbergerstrasse 6.

A király Ő Felsége nagy örömmel fogadta a magyar agráriusoknak Excellenciád által tolmácsolott rokonszenves értekezését és üdvözlését. Szívélyes köszönetet mondva ezért, tudatja, hogy számít a magyar agráriusok nagybecsű közreműködésére. *Vaglia Bonzió*, a királyi ház minisztere.

Bezerédj Pál jubileuma. Közéletünk egyik önzetlen munkását, a magyar selyemtenyésztés vezérbajnokát, *Bezerédj Pál* országos selyemtenyésztési felügyelőt, újabb megérdemelt kitüntetés érte azon alkalomból, hogy immár 25 esztendeje működik fáradhatatlanul a hazai selyemtenyésztés meghonosítása és föllendítése körül. 25 évvel ezelőtt *Kemény Gábor*, akkori földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter, a szakavatottságáról ismert és az ügy iránti lelkes buzgalomból önként ajánló *Bezerédj Pált* bízta meg a selyemtenyésztés országos rendezésével, ki az elmúlt idő alatt valósággal önzetlen munkálkodásával fényes eredményeket ért el a hazai selyemtenyésztés terén. Jubileuma alkalmából a jelenleg Budapesten időző *Bezerédj Pált* az országos selyemtenyésztési felügyelőség tagjai megleghangu felirathoz üdvözölték és egy igen értékes ezüst szobrocskával adták tiszteletüknek és hálójuknak kifejezést. A magunk részéről mi is igaz szívvel csatlakozunk az üdvözlők jó kívánságaihoz és ama reményünknek adunk kifejezést, hogy fáradhatatlan tevékenységét és nagy tudását továbbra is a legnagyobb erélyvel fogja értékesíteni mezőgazdaságunk érdekeinek előmozdításában. — Lapunk legközelebbi számában egyébként részletesen ismertetni fogjuk *Bezerédj Pál* működését és annak eredményeit.

Borhamisítók büntetése Bécsben. A „Magyar Borkereskedelem” hetilap f. évi 9. száma közli, hogy a bécsi hatóság a múlt év őszén bizonyos borpinczékben borhamisítást fedezett föl. Rejtett helyiségekben mazsolaszőlőből, borkő és egyéb anyagok hozzáátételével tíz meg tízezer hektoliter számra gyártottak mübort és ezt valódi bor gyanánt hozták forgalomba. A pénzügyi hatóság az illető gyárost 10,000 koronával bírságolta. E hó 18-án volt a végtárgyalás *Schlesinger Zsigmond*, *Blau Vilmos* stb.-ek ellen. *Blau Vilmost*, mert *Schlesingertől* tudva hamis bort vásárolt és a hamisítás kiderülése után *Schlesingernek* pénzt adott, hogy Amerikába szökhessen, két havi szigorított fogsággal és 800 K. pénzbírsággal, *Schlesinger Zsigmond* borhamisítót pedig egy havi szigorított fogsággal és 300 korona pénzbírsággal büntették. A többi vádlottakat elévülés címén fölmentették. Szívvel gratulálunk a bécsi hatóságoknak a borhamisítók iránti erőteljes üldözéseért, amelylyel nemcsak az osztrák, de a magyar bortermelők érdekeit is hathatósan védelmezi, mert hiszen a mazsolaszőlőből készült pancsesal első sorban a mi jelesebb és edesebb borainkat hamisítják. Kívánatosnak tartjuk, hogy a magyar hatóságok hasonló erélyvel üldözzék a mi borpincsolóinkat, mert bizonyára ilyenek is vannak szép számmal, akik a bécsinél csekélyebb ellenőrzés mellett ugyancsak vigan üzik diszes mesterségüket.

A luxusb vásár. A f. hó 12-én kezdődő tavaszi luxusb vásár katalogusa ma jelent meg s eszerint az ország legkiválóbb tenyésztői 354 lovat jelentettek be. Ebből négyes fogat 7, hintós kettős 70, jukker 56, háta 44, háta és hámos 18. A bejelentési díj kétszeresének megfizetése ellenében e hó 10-ig bezárólag elfogadnak jelentkezéseket. A vásárra es ideén szokatlanul sok külföldi vevő helyezte kilátásba megjelenését.

A hussertés tenyésztése Magyarországon. A délvidéki gazdák között nagy mozgást keltett a földművelésügyi miniszternek az az elhatározása, hogy 4000 darab hussertést szerez be tenyésztési célokra, Szabadkán pedig ennek alapján nagyszabású exportvágóhidat létesít. A miniszter egyttal felhívta a *Bács megyei Gazdaszövetséget*, hogy a szövetség tagjait s a szövetséghez csatlakozott tejszövetkezeteket hívja össze értekezletre, amely hivatva lesz dönten

a vásárandó hussertések kiosztása tárgyában. Ugyanebben a dologban a *Délvidéki földművelők Gazdasági Egyesületének* felügyelete alatt működő tejszövetkezetek tegnap délelőtt tartottak Temesvárott értekezletet. Tenyésztési célokra hussertést csak azok a szövetkezetek kapnak, amelyek valamely vajtermelő központhoz csatlakoztak és pedig az értekezlet határozata szerint egy-egy szövetkezet 20 anya- és 1 apaállatot.

A délvidéki gazdák e mozgalmát követendő példát ajánljuk mindazon gazdasági körök figyelmébe, ahol a tejszövetkezetek terjedésében vannak, ahol az időjárás a burgonya és takarmánytermesztésre kedvező. Az ily vidékeken csakis a hussertés tenyésztéssel adhatunk kellő lendületet a mostanában stagnáló sertés tenyésztésünknek és éppen azért kívánatos, hogy ne csak a délvidéki jóra való és törekvő gazdák, de az összes gazdaközönség kivége részét a földművelésügyi miniszternek tagadhatatlanul helyes irányu akciójából származó haszonból.

Olcsó burgonya. A földművelésügyi miniszter által a székesfevárosnak önköltségi árban való árusításra átengedett burgonya első vagonjainak beérkezését a mai nap folyamán várják. A burgonyát a Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezeténél (központi vásárcsarnok) árusítják, ahol előjegyzéseket is elfogadnak. A burgonya 50 kilogrammos zsákokban kerül eladásra és ára zsák nélkül 50 kilónként 3 korona.

Az osztrák államvasuti tanács állásfoglalása a magyar liszt ellen. Az osztrák államvasuti tanács legutóbbi ülésén vita nélkül elfogadta azon indítványt, amely szerint úgy az osztrák államvasutak, mint a magánvasutak keretében fennálló fogyasztási szövetkezetek liszt- és egyéb örlemény-szükségleteiket csakis osztrák malmoknál szerezhetik be, sőt a vasutépítési vállalatok is arra köteleztessenek, hogy osztrák malmoknál szerezzék be munkásaiknak liszt- és egyéb örlemény-szükségleteiket. Az osztrák példán tanulva nagyon is kívánatos volna, hogy szövetkezeink hasonló megtorló intézkedéseket tennének az osztrák iparral szemben.

Törzsgulya felállítása Bugacson. A Kecskeméti Gazdasági Egyesület állattenyésztési szakosztálya igen életrevaló eszme kivitelét tette lehetővé azzal, hogy kebelében megalakult a bugaczi *Törzsgulya-tartó társaság*. Ennek célja az, hogy Bugacz pusztán kiváló jó magyar tehenekből törzskönyvelt gulya állíttassék fel, mely legalább 3 évig külön csapatban járva és fedeztetve alapját képezne egy nemesített gulya-állománynak. A nyári tartás összes költségei legalább 60 tehén bejelentésénél darabonként 20 koronában vannak előirányozva, ha több bejelentés történik, akkor még ez a költség is mérsékelhető. Eppen ezért a Kecskeméti Gazdasági Egyesület ez uton is felszólítja az ottani gazdákat, hogy mielőbb jelentsék be alkalmas teheneiket az Egyesület irodájában vagy pedig a városi gazdasági hivatalban *Kenéz Zoltán* ügyvezető és *Kerekes Dezső* intéző megbízottaknál. A törzsbikák beszerzése városi és állami segélyvel részben már megtörtént, a további bejelentésektől függ az, vajjon ezek szaporítása szükséges-e avagy sem.

Baromfi-tenyésztések. A Gel, amerikai hazánkfia, szerkesztőségünkhöz intézett levelében, ajánlkozik Magyarországon nagyszabású és mesterséges keltetéssel kapcsolatos baromfi-telepek berendezése és vezetésére. Gyakorlatot Amerikában a hasonzerű nagyszabású telepeken szerzett. Ajánlkozása lapunk hirdetési rovatában is meg fog jelenni és az ügy érdekében ajánljuk azt baromfi-tenyésztőink figyelmébe.

Buza és tengeri nemesítések. A Temes megyei gazdasági egylet külön kísérleti telepet rendezett be, ahol a buza és kukoricza nemesítését fogják végezni. Tallián földművelésügyi miniszter a kísérletek mezőgazdasági fontosságára való tekintettel megfelelő segélyt engedélyezett, kikötve, hogy a telep a magyarországi növénytermesztési kísérleti állomás felügyeletében maradjon.

Piros-tarka bikavásár Zombolyán. A Torontálmegyei Gazdasági Egyesület folyó évi február hó 26-án tartotta meg a VI. díjazással egybekötött piros-tarka tenyész-bikavásárt Zombolyán. A vásárra a kigazdák 90 darab bikát hajtottak fel, melyek közül 60 darab 500—700 korona árban eladatott s így a kigazdák az általuk nagy gonddal felnevelt fiatal bikákért jelentékeny jövedelemhez jutottak. A vásárt igen sok torontálmegyei és temes megyei földbirtokos és több ezer kigazda látogatta meg.

Nyiltér.)*

Szuperfoszfátot Stassfurti kaintot

szavatolt 12.4% tiszta káli-23-24%
kénsavaskáli tartalommal

Stassfurti kálitrágyasót

szavatolt 40% tiszta káli-74-76%
kénsavaskáli tartalommal

Kovasavas-kálit

(dohánytrágyázásra) továbbá mindennemű egyéb műtrágyaféléket
azonkívül

Rézgáliczot

(98-99%) elismert kitünő minőségben legolcsóbban szállít a

“HUNGÁRIA”

MÜTRÁGYA, KÉNSAV ÉS VÉGYI IPAR RÉSZV. TÁRSASÁG
BUDAPEST, V., FURDO-UTCZA 8. SZ.

Gazdák figyelmébe!

Egy új találmányu tejfőzőgépet került a forgalomba **Baltik Separator** névvel. Ez a jelenkor legelőkétesebb tejfőzője, melynek egy gazdaságban sem szabad hiányoznia. Lapunkban levő hirdetést a gazdaközönség figyelmébe ajánljuk.

1904. évi forgalom: 22,000 bál.

Főhívjuk a t. cz. gazdaközönség figyelmét

A BUDAPESTI GYAPJU-AUKCZIÓKRA

melyek minden évben július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukciókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. A. V. összes vonatala tetemes díjkezdményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek.

Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

HELLER M. S TÁRSA

GYAPJUÁRVERÉSI VALLALAT
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 13.

Arad	---
Baja	---
Barcs	---
Békés-Csaba	---
Eszék	---
Ersekújvár	---
Győr	---
Kaposvár	---
Kassa	---
Kecskemét	---
Léva	---
Losoncz	---
Moson	---
Miskolcz	---
Nagybecskere	---
Nagykanizsa	---
Nagyszében	---
Nagyszombat	---
Nagyvárad	---
Nyitra	---
Pancsova	---
Papa	---
S.-A.-Ujhely	---
Sopron	---
Szatmár	---
Szentos	---
Szolnok	---
Uj-Árad	---
Ujvidék	---
Vercs	---
Zalaegerszeg	---
Zenta	---

Buza

Rozs

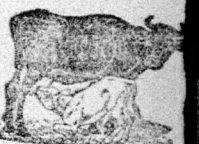
Zab

Tengeri

Árpa

Cs. és kir.
szabadalm.Figyelmeztetés
nevek alatt forgal

A „DERE

Magyar vidéki piacok árjegyzései.

1905. márczius 1-én.

Piac	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Tengeri	Burgonya		Vaj		Tojás	Husárak											
						sárga	rózsza	I.	II.		Vágott hus kilogramm fillérekben				Élő súly mm. koronákban							
											marha-hus	borjúhus	sertés-hus	birkahus	marha-hus	borjúhus	sertés-hus					
						100 kilogrammonként										I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.
korona értékben																						
Arad	19.20	14.60	14.40	13.40	14.60	8.00	8.00	8.00	8.00	124	104	132	120	108	92	80	96	92	92	88		
Baja	19.20	14.60	14.40	13.40	14.60	8.00	8.00	8.00	8.00	124	104	132	120	108	92	80	96	92	92	88		
Bárcs	19.20	14.60	14.40	13.40	14.60	8.00	8.00	8.00	8.00	124	104	132	120	108	92	80	96	92	92	88		
Békés-Csaba	19.20	14.60	14.40	13.40	14.60	8.00	8.00	8.00	8.00	124	104	132	120	108	92	80	96	92	92	88		
Eszék	19.20	14.60	14.40	13.40	14.60	8.00	8.00	8.00	8.00	124	104	132	120	108	92	80	96	92	92	88		
Ersekújvár	19.40	14.90	14.80	14.30	16.80	9.20	9.00	9.00	6.00	120	112	160	140	128	120	64	70	58	80	66	100	88
Győr	20.40	14.50	15.60	14.40	15.70	9.00	9.00	9.00	9.00	110	104	120	120	120	110	88	74	76	66	100	100	88
Kaposvár	18.90	14.80	14.30	13.40	14.63	6.20	6.20	6.20	6.20	122	114	160	152	114	112	84	70	56	80	70	88	80
Kassa	18.80	15.00	15.20	15.00	18.00	9.00	9.00	9.00	9.00	136	118	116	100	140	120	72	64	58	56	80	80	80
Kecskemét	19.00	14.20	15.60	16.40	10.00	9.00	9.00	9.00	9.00	120	112	140	120	120	116	92	72	58	94	78	116	110
Léva	19.00	15.20	15.80	17.40	15.60	6.80	6.80	6.80	6.80	106	96	120	96	120	104	66	56	76	68	80	74	74
Losoncz	18.70	15.60	17.00	15.50	17.00	9.00	9.00	9.00	9.00	112	104	136	120	120	120	76	72	80	76	110	100	100
Moson	20.30	15.20	15.40	15.60	15.60	7.00	7.00	7.00	7.00	128	120	160	128	136	128	72	60	84	60	112	96	96
Miskolc	18.80	14.40	16.40	15.60	16.20	12.00	12.00	12.00	12.00	128	116	140	132	132	128	72	64	84	72	120	116	116
Nagybecskerek	18.80	15.20	14.40	13.40	14.80	5.50	5.50	5.50	5.50	104	96	128	120	120	112	124	60	60	64	88	80	80
Nagykanizsa	19.70	15.10	14.40	13.30	15.30	8.00	8.00	8.00	8.00	160	116	200	175	130	124	90	80	60	120	88	100	74
Nagyszében	19.60	15.00	16.60	15.00	15.00	8.00	8.00	8.00	8.00	140	116	120	100	115	98	70	52	80	80	100	82	82
Nagyszombat	20.20	16.00	16.78	16.00	17.00	4.00	4.00	4.00	4.00	123	112	140	120	104	96	68	56	66	52	96	68	68
Nagyvárad	19.00	14.80	15.20	14.00	16.40	8.60	8.60	8.60	8.60	104	88	140	128	128	128	80	70	80	80	112	112	112
Nyitra	19.80	14.60	16.00	14.50	16.50	5.00	5.00	5.00	5.00	112	100	120	120	120	120	80	70	80	80	112	112	112
Páncsova	18.80	15.00	14.00	14.40	15.00	11.00	11.00	11.00	11.00	104	96	140	120	120	112	64	64	56	64	58	88	86
Pápa	20.60	15.00	17.60	15.60	18.40	11.00	11.00	11.00	11.00	112	96	140	120	120	112	64	64	56	64	58	88	86
S.-A.-Ujhely	18.00	14.40	15.00	14.40	16.00	6.00	6.00	6.00	6.00	112	104	136	128	128	104	72	58	80	60	96	72	72
Sopron	20.60	16.80	16.70	16.00	16.00	11.00	11.00	11.00	11.00	144	136	200	152	160	152	110	80	160	120	108	86	86
Szatmár	18.40	13.80	14.00	13.00	17.20	7.00	7.00	7.00	7.00	112	96	120	120	112	64	70	60	80	80	108	86	86
Szentés	18.40	13.80	14.00	13.00	17.20	7.00	7.00	7.00	7.00	112	96	120	120	112	64	70	60	80	80	108	86	86
Szolnok	18.90	15.00	15.50	15.80	16.00	9.50	9.50	9.50	9.50	120	95	140	100	126	96	98	80	65	90	78	96	88
Uj-Arad	19.60	15.00	16.00	14.00	14.60	9.00	9.00	9.00	9.00	120	104	140	120	120	112	60	54	86	80	84	80	80
Ujvidék	19.60	15.00	16.00	14.00	14.60	9.00	9.00	9.00	9.00	120	104	140	120	120	112	60	54	86	80	84	80	80
Versecz	18.60	14.80	14.20	14.00	15.60	11.00	11.00	11.00	11.00	104	100	136	128	120	104	62	74	68	78	72	102	88
Zalaegerszeg	19.60	15.20	14.40	13.40	14.60	5.50	5.50	5.50	5.50	120	104	180	120	124	112	74	60	80	80	110	110	110
Zenta	19.40	15.00	16.00	13.40	15.60	9.00	9.00	9.00	9.00	104	104	140	120	124	112	74	60	80	80	110	110	110

Nemzetközi gabonapiacz 1905 február hó 27-től márczius 2-ig.

Kelet	Budapest	Wien	Berlin	Páris	London	Liverpool	Braila	Odessza	New-York	Chicago	Buenos-Ayres	Határ-idő	Határidős árak										
													E f f e k t í v á r a k										
													Budapest	Berlin	Páris	London	Liverpool	New-York	Chicago				
Buza	2	20.65	22.10	21.24	21.85	17.27	18.25	15.38	22.26	13.87	13.87	Május	19.62	21.39	22.61	18.65	21.10	21.18					
	27	20.65	22.10	21.24	21.71	17.27	18.25	15.08	22.57	13.87	13.87	Szept.	17.40 ²	21.12	22.42 ¹	18.68 ¹	21.30	21.74					
Rozs	2	15.60	16.40	16.80	14.49	13.69	12.37	13.69	12.06	13.69	12.06	Május	15.70 ³	17.31	14.72	15.70 ³	17.31	14.72					
	27	15.50	16.40	16.80	14.72	13.69	12.06	13.69	12.06	13.69	12.06	Szept.	15.08 ²	17.28	14.72 ¹	15.08 ²	17.28	14.72 ¹					
Zab	2	15.00	15.70	18.00	15.72	14.44	16.86	16.43	14.22	16.71	16.48	Május	14.44 ³	16.86	16.43	14.44 ³	16.86	16.43					
	27	14.75	15.70	18.06	15.48	14.22	16.71	16.48	14.22	16.71	16.48	Szept.	14.28 ³	16.83	16.05	14.28 ³	16.83	16.05					
Tengeri	2	16.10	16.80	11.13	17.02	8.96	9.79	8.96	9.79	8.96	9.79	Május	15.22	14.19	11.56	10.51	9.46						
	27	15.75	16.60	11.17	17.02	9.03	9.79	9.03	9.79	9.03	9.79	Szept.	15.08 ¹	14.04 ¹	11.56	10.59	9.53						
Árpa	2	14.90	15.40	11.77	11.77	11.77	11.77	11.77	11.77	11.77	11.77	Május	15.02	14.16	11.56	10.59	9.56						
	27	14.80	15.40	11.77	11.77	11.77	11.77	11.77	11.77	11.77	11.77	Szept.	14.07 ¹	14.07 ¹	11.56	10.59	9.56						

Jegyzet: ¹ Juliusra. ² Októberre. ³ Áprilisre.

Cs. és kir. szabadalm. „DERBY“ MELASSE **ABRAKTAKARMÁNY** felülmul és pótol minden más takarmányt. Tartalmaz: melaszet, buzakorpát, szárított répaszeleteket. Lovak, tehének és hizók részére nagyon ajánlható erőtakarmány. Legjutányosabb napi áruk. Budapest, Hatvan vagy Tótmegyeri uradalomban, Budapest és Bécs minden nagyobb fuvarozási vállalatánál.

Figyelmeztetés! Óvakodjunk az értéktelen anyagokkal kevert és egyéb hangzatos nevek alatt forgalomba hozott utáztatoktól.

Elismerő nyilatkozatok, köszönő levelek rendelkezésre állanak.

Gazdák! Utasítsunk el minden oly melassével kevert utáztatott erőtakarmányt, melynek hordozó anyagait az eladó titkolja.

A „DERBY“ erőtakarmányok összetételeért és hirdetett emészthető tápegységeért szavatol az Erőtakarmánygyár Részvénytársaság Igazgatósága.

Gyárak: Budapest, Hatvan (ezukorgyár), Tótmegyer. **TELEFON: 51-32.** **Központi iroda:** BUDAPEST, IX. kerület, Üllői-út 117. szám.

„ORPINGTON“ HUSROSTOS BAROMFI MELASSE-ABRAK.

KERESKEDELEM, TÖZSDE.

Budapesti gabonatözsde.

(Guttman és Wahl budapesti termény-bizományi cég jelentése.)

Napijelentés a gabonaüzletről. 1905. márczius 3.

A mai készbuzaüzlet esendes, változatlan irányzatú volt és valamivel kellemesebb vételkedvénél körülbelül 20,000 mm. áru kelt el.

Rozs tartott, elsőrendű minőségű áru 15-40-50 koronáig értékesíthető.

Zab gyengén kínáltatik, helyben 14-20-14-90 K.-ig helyezhető el.

Takarmányárpa nyugodt, helyben 14-40-15-80 koronát fizetnek.

Ótengeri jól tartott, helyben 16-40 K., míg új-tengeri budapesti paritásra 15-75-15-85 K.-ig jegyező.

Mai eladások:

Buza. Tiszavideki: 650 mm. 80 k. 20 K. 85 f., 500 mm. 80 k. 20 K. 85 f., 400 mm. 81 k. 20 K. 85 f., 250 mm. 81 k. 20 K. 77-5 f., 200 mm. 80-5 k. 20 K. 82-5 f., 100 mm. 80-5 k. 20 K. 82-5 f., 100 mm. 80-5 k. 20 K. 5 f., 100 mm. 80 k. 20 K. 70 f., 100 mm. 80 k. 20 K. 0 f., 100 mm. 80 k. 20 K. 60 f., 500 mm. 80 k. 20 K. 40 f., 100 mm. 79-5 k. 20 K. 65 f., 250 mm. 79 k. 20 K. 52-5 f.

Ósödi: 1020 mm. 79 k. 20 K. 70 f., 1220 mm. 80 k. 20 K. 70 f.

Bihari: 450 mm. 79-5 k. 20 K. 50 f.

Fejérmegyei: 500 mm. 77 k. 20 K. 20 f., 200 mm. 77 k. 20 K. 20 f., 450 mm. 77 k. 20 K. 20 f.

Pestmegyevidéki: 100 mm. 80 k. 20 K. 60 f., 200 mm. 80 k. 20 K. 55 f., 100 mm. 79-5 k. 20 K. 50 f., 100 mm. 79 k. 18 K. 50 f., 100 mm. 77-5 k. 20 K. 25 f., 1800 mm. 77 k. 20 K. 50 f., 80 mm. 76 k. 18 k. 60 f.

Felsőmagyarországi: 1000 mm. 80 k. 20 K. 60 f., 400 mm. 80 k. 20 K. 60 f., 100 mm. 80 k. 20 K. 30 f., 50 mm. 78 k. 20 K. 20 f., 400 mm. 79-5 k. 20 K. 45 f., 350 mm. 79-5 k. 20 K. 45 f., 200 mm. 79 k. 20 K. 35 f.

Dunai: 500 mm. 76 k. 20 K.

Román: 5200 mm. 78 k. 19 K. 55 f. kp.

Szerb: 3200 mm. 78-5 k. 19 K. 50 f.

Rozs: 500 mm. 15 K. 40 f., 300 mm. 15 K. 40 f., 200 mm. 15 K. 30 f., 150 mm. 15 K. 30 f. kp.

Árpa: 200 mm. 14 K. 60 f. kp.

Zab: 100 mm. 14 K. 80 f., 100 mm. 14 K. 55 f., 100 mm. 14 K. 30 f. kp.

Tengeri ó-áru: 380 mm. 16 K. 40 f. kp.

Tegnap délután eladott:

Boszónai: 3000 mm. 75 k. 19 K. 05 f.

Bajai: 1500 mm. 75-6 k. 20 K. 20 f., 320 mm. 76-5 k. 20 K. 20 f., 150 mm. 74-5 k. 20 K. 20 f.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület, Mester-utca. 1905. márczius hó 3-án. A székesfővárosi vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhozott a szokott községekből 93 szekér réti széna, 6 szekér muhar, 16 szekér zsupszalma, 10 szekér alomszalma, — takarmányszalma, 3 szekér tengeriszár, 7 szekér egyéb takarmány (löhére, luczerna, zabosbüköny, köles, stb.), 300 zsák szezcska.

A forgalom közepes.

Árak fillérekben q-ként a következők: réti széna 600-1100, muhar 800-900, zsupszalma 450-460, alomszalma 370-380, takarmányszalma —, 100 kéve tengeriszár 2600-3100, egyéb takarmány —, zabosbüköny 960-1000, löhére —, luczerna —, köles —, sarju —, szalmaszezcska 500-520. Összes koocsizám 138. Összes súly 185,600 kg.

Szeszüzlet.

Az egyesült szeszgyárak legutóbbi ülésükön a szeszáraknak változatlan jegyzését határozták el és finomított szesz adózva 154-50-155 korona, adózatlan 55-50-56 K. kelt nagyban és 2 K. drágábban kicsinyben.

Denaturált szeszben a forgalom még mindig korlátozott és hordóval együtt nagyban 48-48-50 K. kelt. Kisebbitételek 50 K. jegyeznek.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz 46-47 K. volt ajánlva és néhány tétel zárulva is lett. Kivételre gyér volt a kereslet.

A kontingens nyersszesz ára Bpesten 49-50-50-50 korona.

Bécs. Kontingens nyersszesz 47-60-48- K. Prága. 139- K. adózott trippló és 47- K. adózatlan szeszért. Triest. — K. adózott finomított szeszért. Budapesti hetijegyzés: nagyban kicsinyben koronákban

Finomított szesz	154-50-155	156-157
Élesztőszesz	154-155	156-157
Nyersszesz adózva	152-153	154-155
Denaturált szesz	48-49	50-51

Az árak 10,000 literfokként hordó nélkül bérmentve, budapesti vasútállomáshoz szállítva, készpénzfizetés mellett értendők.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása.)

E héten is a hangulat igen élénk és a forgalom rendkívül nagy volt, sőt löhére, luczerna, büköny és impregnált takarmányrépamagot sokkal jobban kerestek, mint a múlt héten. Az árak változatlanok, a büköny magát kivéve, melynek jegyzése 100 kilogrammonként minőség szerint 1-2 koronával emelkedett. Ismét löhérmagja a vezető szerep, mert oly nagy mennyiségben a gazdaközönség még sohasem rendelt löhérmagot mint jelenleg. Ez annak tulajdonítható, hogy a gazdaközönség azon véleményben van, hogy az árcsökkenés legalacsonyabb fokát már elérte. Az utóbbi napokban a legelsőrendű minőségű vetőmag jegyzése megszárdult, míg az oly sürgősen ajánlott gyenge csiraképeségű és olasz eredetű vetőmagon nem tudtak tudalni, kivéve azon néhány esetet, mikor is a vevő nem volt tájékozva az áru eredete felől.

Luczernamagot is nagy mennyiségben rendeltek, de úgy helyben, mint a vidéken oly nagyok a készletek, hogy az árak a szállár irány daczára is csökkentek egy kissé. Takarmányrépamagok. Az összes fajokból nagy volt a forgalom, de azért vetőmaghiánytól még nem kell félnünk. Bükönymag. A magyar eredetű vetőmagkészletek minden valószínűség szerint a szükségletnek felét sem fogják fedezni, miéért is mindenkinek nagyon ajánljuk szükségletének mielőbbi beszerzését. A kínált orosz és bolgár bükönymag iránt nem igen érdeklődtek. Élénk érdeklődés mutatkozott az összes fűmagvak és fűmagkeverékek iránt is.

Jegyzések nyersáruért 100 kilogrammonként Budapestben koronákban:

Löhére	140-150
Luczerna	92-110
Baltaczim	32-36
Muhar	34-36
Büköny	25-27
Takarmányrépamag impregnált	84
Takarmányrépamag nem impregnált	68

Hideghusvásár a Garay-téri élelmi piacon 1905. márczius hó 3-án. (A székesfővárosi vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhozott Budapestről 60 árus 30 drb sertést, — árus — drb süldőt, 2100 kg. friss húst, 1200 kg. füstölt húst, 500 kg. szalonnát, 400 kg. hájat, — kg. zsirt, — kg. kolbászt, — kg. hurkát, — kg. füstölt szalonnát, — kg. kocsonyahúst, — kg. disznósajtot, — kg. (— drb) sonkát, — kg. tőpörtöt.

Videkről és pedig összesen: 202 drb sertést.

Forgalom élénk. Árak a következők: Friss sertéshús 1 kg. 128-160 fillér, 1 q 124-128 kor. süldőhús 1 kg. 136-148 fillér, 1 q — korona, füstölt sertéshús 1 kg. 144-180 fillér, 1 q — korona, szalonna zsirnak 1 kg. 118-132 fillér, 1 q — korona, füstölt szalonna 1 kg. 160-180 fillér, 1 q — korona, háj 1 kg. 136-144 fillér, 1 q — korona, disznósír 1 kg. 144-144 fillér, 1 q — korona, kocsonyahús 1 kg. 80-90 fillér, 1 q — korona, füstölt sonka 1 kg. 180-200 fillér, 1 q — korona, kolbász 1 kg. —, disznósajt 1 kg. —, hurka 1 drb —, tőpörtü 1 kg. — fillér.

Hideghusvásár az Orczi-uti élelmi piacon 1905. márczius hó 3-án. (A székesfővárosi vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhozott Budapestről 21 árus 29 drb sertést, 1 árus 3 drb süldőt, 1000 kg. friss húst, 400 kg. füstölt húst, 700 kg. szalonnát, 240 kg. hájat, — kg. zsirt, — kg. kolbászt, — kg. hurkát, — kg. füstölt szalonnát, — kg. kocsonyahúst, — kg. disznósajtot, — kg. (— drb) sonkát, — kg. tőpörtöt.

Videkről és pedig összesen: — drb sertést.

Forgalom közepes. — Árak a következők: Friss sertéshús 1 kg. 128-144 fillér, 1 q — kor. süldőhús 1 kg. 144-160 fillér, 1 q — korona, füstölt sertéshús 1 kg. 144-160 fillér, 1 q — korona, szalonna zsirnak 1 kg. 132-134 fillér, 1 q — korona,

füstölt szalonna 1 kg. 144-144 fillér, 1 q — korona, háj 1 kg. 144-144 fillér, 1 q — korona, disznósír 1 kg. 148-148 fillér, 1 q — korona, kocsonyahús 1 kg. 100-120 fillér, 1 q — korona, füstölt sonka 1 kg. 180-200 fillér, 1 q — korona, kolbász 1 kg. —, disznósajt 1 kg. —, hurka 1 drb —, tőpörtü 1 kg. — fillér.

Élelmi ezikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezeje jelentése. 1905. márczius 3-án.

Jegyzéseink a legtöbb ezikkekben változatlanok. A forgalom normális. Jó keresletnek örvendenek leölt szopos bárányok, s minden fajta vágott szépen tisztított baromfi. A vaj irányzata némi lanyhulást mutat. Tojás néhány koronával olcsóbban kél el, s az esőzés megindultával a közeli napok további árredukcióval fognak járni. A kormány által a székesfővárosnak önköltségi árban való árusítása céljából átengedett burgonya első vagonja beérkezett a mai nap folyamán várjuk. A burgonya 50 kilogramos zsákonként (nagybani tételekben is) kerül szövetkezetünknek eladásra; ára zsák nélkül 6 K. métermázsánként. Előjegyzéseket máris elfogadunk; vidéki megrendeléseket csakis az összeg előzetes beküldése után effektuálunk.

Mai árak:

Husneműek: marhahús 112-124 K., helybéli borjúhús 112-116 K., vidéki borjúhús 80-112 K., sertéshús 112-120 K., szalonna friss 128-136 K., szalonna, sózott 124-132 K., szalonna füstölt 140-180 K., szalonna, olvasztani való 128-140 K., háj 136-144 K., sertésszír 136-144 K., füstölt sonka — K. mm.-kint. Bárány, leölt bőrben párja: 12-24 korona. Juh: leszurva bőr nélkül — K. Szépen tisztított szopos malacz, prima minőség 0-0-0 K. kilogrammjá.

Füstölt hús (vidéki) kgja 1-12-140 K., hazai sonka 1-60-1-70 K., szalámi 3-3-3 K., nyári — K.

Vad: nyul darabja 0-0-0 K., fogoly — fillér, fácán — K., szalonna — K.

darabonkint, Vaddisznó — fillér. Óz — (egészben), szarvas — K. kg.-ként. Fenyvesmadár darabja — fillér.

A teljes vadászati tilalom folytán raktáron nincs.

Baromfi-félék: élős tyúk — K., rántani való csirke 2-60-2-80 K., sütni való csirke 3-20-3-40 K., kacsza, sovány 4-5-5 K., hizott 5-6-50 K., lud, hizott 14-16 K., pulyka, sovány 6-8-8 K., hizott — koronával páronkint.

Vágott hizott liba 1-10-140 K., vágott hizott kappan, kacsza és pulyka 1-40-160 K. kg.-kint.

Teavaj: (centrifugált) 2-60-2-70 K., főzővaj 2-2-20 K. kg.-ként. Tehénturó kg-ja 40-46 fillér.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 8-50-10- korona, rózsza I. 8-40-9- korona, kifli fehér 6-80-7- korona, kifli sárga 26-30 korona, 100 mm.-kint. Fehér burgonya 6-0-0- Hagyma, közönséges, 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt 28-30 K.

A földművelésügyi kormány által piacra bocsájtott jó minőségű burgonyát mm.-ként az Központi Vásárcsarnok 6 K.-ért árusítjuk, ugyiszintén 50 kilós üres zsákokkal is jutányosan szolgálunk. Megrendeléseket vidékre csakis az összeg előzetes beküldése után eszközölünk.

Gyümölcsfélék: szőlő: —, borszőlő —, szagos — fillér. Opportun szőlő — fillér

kg.-kint. Alma, válogatott elsőrendű áru 40-60 K., másodrendű alma 30-40 K., harmadrendű apró áru 25-30 K. métermázsánként. Körte, elsőrendű 50-60 K., másodrendű 30-40 K., birsalma — K. mm.-kint.

Méz: pergetett akác 1-1-1 K., hárs 0-90-0-90 korona kg.-ként. Gyümölcsíz — K. kg.-kint, szárított gomba 5-5-5 K. kg.-kint. Mák (kék — f. kilónként. Sajtok: Romandour — dekagrammos téglákban — korona, grói — K. kg.-ként.

Champion 2 K. kg.-ként.

Tojás: bácskai 78-79 K., erdélyi apróbb áru 76-77 K. lédánként (1440 drb), apadt — K., meszes — K.

Lujza gőzmalom r.-t. jelentése a „Köztelek” részére. Budapest, 1905. márcz. hó 2-án. Netto-árak 100 kgként, Budapestben, elegsúly tisztasúlyként, zsákosul. Kötelezettség nélkül.

Szám: 0 1 2 3 4 5 6 7

Ár K.: 30-60 29-80 28-80 28 — 27 20 26 60 25-60 24-

7 1/2 7 3/4 8

22-18-15-20

Korpa: F. G.

Ár korona: 13-40 13-40

Rozslisztárak:

0 0/I I FR II II/b III Rkorpa

K.: 24-60 23-80 23- — 22-20 21-40 19-40 17- — 13-40

TATAI DARABOS SZÉN

TOJÁS és TÉGLA BRIKETT

BÁNYÁK: Tata, Királd, Sajó-Szent-Péter, Sajókaza Tokod, — EBSZONYI FELSŐGALLAI MÉSZ.

MAGYAR ÁLTALÁNOS KOSZÉNBÁNYA RÉSZVÉNYTÁRSULAT BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 19.

lokomobilnál, gőzekénél teljesen pótolják a porosz szenet, e mellett sokkal olcsóbbak, használatuk nagy megtakarítást eredményez.

Jobb minősé...
Könnyű koc...
Nehéz kocsi...
Ígás kocsiló...
Ponny...
Fuvároslova...
Parasztlovak...
Alárendelt...

Eladatlan m...
Irány...
H...
(Ere...

Magyarorszá...
Ausztriából...
les...
Magyarorszá...
Ausztriából...
le t...

Eladat...
borju, 209 dr...
Irányz...
B...

Főlhajtás...
Uj főlhajtás...
Múlt vásárról...
visszamarad...
Összeg...
Eladatlan mar...

Szarmazási h...
Magyar erede...
Magyar tarka...
Szerbiai marh...
Horvátorszá...
hák...
Boszniai marh...
Összeg...

(100 kilogr.-kint...

Magyar h...
Tarka h...
Szerbiai...
Tehén...
Bika...
Növendék...
Bivaly...

Irányz...
nél 2 koron...
hanyaltottak...

Budapest...

Heti fölh...
összeg...

február 24...
márczius...

N a p...

febr. 17...
márcz. 2...

Árak é...
Irányz...

Budapesti lóvásár.

1905. márczius 2.

Főhajtott:	Árak	(drb-kint korona)
Jobb minőségű hátasló	14 drb	340-440
Könnyű kocsló (jukker)	20 "	300-400
Nehéz kocsló (hintós)	14 "	460-500
Igás kocsló (nyugati vér)	60 "	220-380
Ponny	"	"
Fuvaroslovak	200 "	110-190
Parasztlovak	400 "	60-100
Alárendelt minőség	64 "	20-44
Összesen	772 drb	

Eladatlan maradt 404 drb
Irányzat: élénk.

Budapesti szurómarhavásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1905. márczius 2.

Főhajtott:	Árak	(kilogrammonként élő súlyban vagy vágósúlyban fillérekben.)
Magyarországból élő borjú	194 drb	68-86 -88-
leszurt "	21 "	-82 -90-
Ausztriából élő borjú	"	"
leszurt "	"	"
Magyarországból élő bárány	"	"
leszurt "	1480 "	10-16 páronk.
Ausztriából élő bárány	"	"
leszurt "	"	"
Összesen	1695 drb	

Eladatlan maradt 1 drb élő borjú, 4 drb leszurt borjú, 209 drb leszurt bárány.
Irányzat: élénk.

Budapesti vágómarhavásár.

1905. márczius 2.

Főhajtás összege:	Minőség szerint:
Új főhajtás 2587 drb	Elsőrendű hizott 167 drb
Mult vásárról visszamaradt 4 "	Másodrendű " 2088 "
Összeg 2591 drb	Alárendelt minőség " 254 "
Eladatlan maradt 3 "	Növendékmarcha 27 "
	Bivaly " 55 "
	Összeg 2591 drb

Származási hely szerint:	Nem szerint:
Magyar eredeti 1548 drb	Bika " 225 drb
Magyar tarka 626 "	Ökör " 1642 "
Szerbiai marhák 417 "	Tehén " 724 "
Horvátors. marhák " " "	Bivaly " " "
Boszniai marhák " " "	
Összeg 2591 drb	Összeg 2591 drb

Á r a k

(100 kilogr.-kint élő súlyban minden levonás nélkül fillérekben)

	I. rendű	II. rendű	III. rendű
Magyar hizott ökör	70-76	62-68	52-60
Tarka hizott ökör	74-80	62-72	50-60
Szerbiai ökör	80-68	52-58	46-50
Tehén	82-70	52-60	44-50
Bika	80-73	58-64	50-56
Növendékmarcha		44-66	
Bivaly		38-52	

Irányzat: lanyhább, az árak közép minőségűeknél 2 koronával, silány minőségűeknél 3 koronával hanyatlottak, jó minőségűek ára változatlan.

Budapest ferencvárosi sertéskonzumvásár.

1905. márczius 2.

Heti főhajtás összege	Érkezett waggon	Érkezett összesen darab	Sertéskészítésgőrhöz szállított	Eladatlanul maradt
február 24-től márczius 2-ig	90	3555	3384	246

Napi árak fillérekben					
N a p	Óreg ne-hézparonk 280-350	Páronk 300 kg. felül	Páronk 220-300 kg.	Könnyű 220 kg.	Husos fajta
febr. 17.	98-106	98-106	94-102		
márcz. 2.	100-110	100-108	90-100		

Árak élő súlyban levonás nélkül jegyzetnek.
Irányzat: vásár közepes, az árak szilárdak.

Budapesti kőbányai sertéspiac.

(A kőbányai m. kir. állategészségügyi hivatal jelentése.)

1905. február 23-tól márczius 1-ig.

Állomány:	drb	Elszállítás:	drb
Sertésállomány volt		Budapesti fogyasztásra	1226
mult hét végén	18885	Vidéki fogyasztásra	903
8 héten érkezett Magyarországból	1177	Bécsbe	120
8 héten érkezett Ausztriából	1803	Ausztriába	448
Szerbiából		Zsiradékgyárba	15
Állomány összege	21865	Összeg	2712
Elszállítás	2712		
Marad állomány	19153		

Hizottsertés-árak:

(Megállapodás szerinti súly és 4% levonással kgr.-ként) Magyar öreg nehéz, párja 400 kg-on felül 120-121 fill. 300-400 kg-ig

(Az alábbi árak páronként 45 kg. súly és 4% levonás sa kilogrammonként.)

Magyar fiatal nehéz párja	300 kg-on felül	127-128 fill.
„ közép	250 „	126-127 „
„ könnyű	200 „	126-127 „
Szerbiai nehéz párja	260 kg-on felül	127-128 fill.
„ közép	250 „	125-126 „
„ könnyű	240 „	125-124 „

Irányzat: a hizottsertés-üzlet irányzata szilárd.

Bécsi sertésvásár.

1905. február 23.

Főhajtás:	Származás szerint:	drb
Minőség szerint:	Magyarországból	
	husos	4229
Hussertés	Magyarországból zsirafajta	4216
Zsirsertés	Galicziából	4067
Összesen	Osztr. tartományokból	68
Eladatlan maradt	Összesen	8364

Árak: (kilogrammonként élő súlyban fogyasztási adó nélkül, fillérekben.)

Elsőrendű nehéz magyar	114-117 kiv. 118
Könnyű és szedett magyar	96-104
Óreg nehéz és közép magyar	106-113
Német és lengyel husfajták	76-96

Irányzat: igen szilárd a kis főhajtás folytán, hussertések ára 6, zsirsertéseké 7-8 fillérral emelkedett.

Bécsi szurómarhavásár.

1905. márczius 2.

Főhajtás:	Árak:	(kilogrammonként élő súlyban)
Magyarországból élő borjú	4701 drb	80-128
Ausztriából élő borjú	"	"
Magyarországból élő bárány	2397 "	16-34 K. páronk.
Ausztriából	"	"
Magyarországból leölt sertés	2324 "	80-124
Ausztriából	"	"
Magyarországból leölt juh	309 "	68-108
Ausztriából	"	"
Összesen	10231 drb	

Irányzat: hágyadt, prima áru ára a multheti, míg silányabb minőség 4-8 fillérral hanyatlott kg.-ként, leölt sertések ára élénk, üzleti menet mellett kg.-ként 6-8 fillérral emelkedett, juhok és bárányokban az üzlet, sem az árak nem változtak.

Bécsi juhvásár.

1905. márczius 2.

Főhajtás:	Árak:	fillér
Magyarországból	Angol husos ürök	
Galicziából	Első. hizott ürök 60-64(-)	
Osztrák tartományokból	Középm. hizott ürök 52-58	
	Kecske	
Összesen	Bárány	578

(Az árak kg.-ként fillérekben, élő súlyban fogyasztási adó nélkül értendők.)

Irányzat: szilárd és a multheti árak mellett a főhajtás csakhamar elkelt.

Ingtatlanok árverései (40,000 korona becsértéken felül).

Hivat a hivatalos lapból.

Márcz. 6.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Weinreb és Spiegel czég	549437
Márcz. 7.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Spiegel Adolf	359691

Márcz. 9.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	özv. Rady Mihályné	227251
Márcz. 13.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Lederer Gusztáv	89830
Márcz. 15.	Szt-gothárdi kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Pázmándy Dénes	40632
Márcz. 18.	Nagykanizsai kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Back Károly	41550
Márcz. 18.	Kassai kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Csányi Adámné	40528
Márcz. 22.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Weinreb Fülöp	617505
Márcz. 23.	Szombathelyi kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Hanizmann János	90000
Márcz. 24.	Rimaszombati kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Fáy István	59542
Márcz. 24.	Czeglédi kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Báthor Gábor	88648
Márcz. 28.	Nagybitei kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Perlmutter Sára	50000
Márcz. 30.	Zilahi kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Kiss Lajos	68950

Szerkesztői füzetek.

N. S. urnak *Pasián*. Ügye oly kényes s a tényállás oly hézagosan van vázolva, hogy arra határozott választ adni lehetetlenség. Legzérlesterübb az ügyet ügyvédre bízni, ki első sorban a jogügylet szabályszerűségét és a telekkönyvi bejegyzés módját vizsgálja meg a helyszínen s ezekből meríti a perdöntő körülményeket.

Ch. J. urnak *Ujfehértó*. Pándy Kálmán dr. ezime: kórházi főorvos B-Gyula; Herényi Gothard Sándor földbirtokos, Herény, u. p. Szombathely, Vas megye.

K. P. urnak *Szemp*. Lapunk ismételve s tüzetesen foglalkozott a Derby-melasszeval, legutóljára a mult évf. 24. és 25. számaiban. Ezen takarmány a hatvani cukorgyárban készül, melassze, buzakorpa, malátacsira s szárított cukorrépaszeletből áll, s mindenesetre többlet ér a tiszta korpánál, de a tengeri értéket nem éri el. Etetni minden állattal lehet, de melasszetartalmánál fogva különösen jó szolgálatot tesz akkor, ha száraz takarmányon tartjuk az állatokat, ami többnyire a lóval szokott megtörténni.

W. M. urnak *Bajsa*. Termények közvetítésével mi nem foglalkozhatunk. Tessék kérdését vagy lapunk kishirdetési rovatában közzétenni, vagy pedig a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezeté”-hez, Budapest, Alkotmány-u. 31. sz. fordulni felvilágosításért.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyárának
vezérigénynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!
EGYETEMES ACZÉLEKÉK.

Tiszta aczélanyag saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczél-ekefej.
Pánczélczél-kormánylemezek.
Magasított aczél-ekefej.
Porvédő kerekek.
Aczél gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú magyar gyártmány fe-lülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes talajművelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt és díjmentesen küldetük.

Megrendeléseket eljogad a
Katholikus Egyesületek Országos irodája
Budapest, IV., Molnár-utca 19.

Veszprémmegyei Gazdasági Egyesület értékesítő osztálya Veszprém.

Gazdasági, Kereskedelmi és Iparbank r.-t.
Budapest, IV., Múzeum-körút 19.

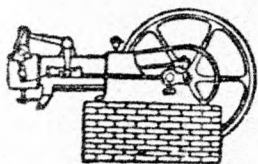
Rövidített levélczím:
„AGRARIA“ Budapest, V., Váczi-ut 2.
Sürgőnyczím: „AGRARIA“ Budapest.

Legkitünőbb egyszerű szerkezetű

benzin és gázmotorok

jótállás mellett kaphatók:

BECK és GERGELY cégénél

BUDAPEST, V. ker.
Váci-ut 12. szám.
Tessek árjegyzéket
és ajánlatot kérni.

Hirdetések felvételnek

„Köztelek”
Budapest, Ullői-ut 25.
kiadóhivatalában

MAGYAR TELEPÍTŐ ÉS PARCELLÁZÓ BANK R.T.

Sürgőnyozim: Telepítőbk. Telefon szám: 180.

Alaptőke 5 millió korona.

Alapító intézetek: Magyar Jelzáloghitelbank, Cs. és kir. szab. triesti általános biztosító társaság, Magyar Agrár és Járulékbank r.-t., Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank, Magyar Általános Takarékpénztár.

Igazgatóság: Hegedüs Sándor (elnök), Beck Nándor (al-elnök), gróf Keglevich Gábor (al-elnök), Barta Arnold, Barta Ödön, dr. Beck Gyula, Bujanovich Gyula, dr. Eber Antal (vezető igazgató), Kende Zsigmond (stvándi), Kronberger Lipót, dr. Nagy Ferencz, Poór Jakab, dr. Pollák Gyula, dr. Schober Béla, dr. Simonyi Semadam Sándor.

Felügyelő bizottság: gróf Korniss Károly (elnök), dr. Mezőssy Béla, dr. Neumann Miksa, dr. Horváth Lipót.

A bank működési köre:

- a) mezőgazdasági ingatlanok megvétele és azoknak telepítés és parcellázás útján való értékesítése;
- b) telepítések és parcellázások elvállalása bizományban;
- c) telepítések és parcellázások finanszírozása;
- d) telepítési és parcellázási ügyek minden egyéb válfajánál való közreműködés.

A bank a parcellázási műveletek teljes intézését magára vállalja és azokat saját műszaki, gazdasági és telekkönyvi szervezete segítségével, a tulajdonos minden közreműködése nélkül, teljes felelősséggel lebonyolítja.

A parcellák vevői a vételár 50-75%-a erejéig — egyetemleges kötelezettség kizárásával — olcsó törlesztéses kölcsönöket nyernek, mi által az értékesítés jelentékenyen meg van könnyítve.

Ajánlatok a bank igazgatóságához (Budapest, V., Nádor-utca 9.) intézendők, amely minden kérdésben úgy előszóval, mint írásban készséggel nyújt beható és kimerítő utbaigazítást.

Részletes tájékoztatót kívánatra bárkinek küldünk.

Legerősebb tejfőlőző gép a BALTIK.

Aki a BALTIK SEPARATORORT

Kérje árjegyzékünket, valamint ismertetésünket a „Modern kézi separatorok bíralata”.

Patak Gusztáv, Magyar Baltik Separator.
Központ: BUDAPEST, VI. Andrásy-ut 27. sz.

Szállítunk teljes tejgazdasági berendezéseket.

DECKERT és HOMOLKA

elektrotechnikai gyár
BUDAPEST.

Gazdasági telefonok,
Villanyvilágítási telepek,
kastélyok és gazdaságok részére.

Villámhárítók,
Házi csengő berendezések.

Költségvetés, rajz, engedély-beszerzés ingyen és díjmentesen.

A m. k. keresk. miniszt.,
posta, távirda, M. á. v.,
déli- és kassa-oderbergi
vasut szerződéses szállító
16 év óta.

20 darab 2 éves félvér

simmenthali bika

eladó

'SIGRAY PÁL puszta-sándorházi gazdaságában, Fehér-megyében. Posta, távirda, vasutállomás: Dunapentele.

Közvetlen bevétel

CHILISALÉTROMBAN

azonnali, valamint 1905. tavaszi szállításra.

DUKES és HERZOG, GALGÓCZ

műtrágya és erőtakarványműek nagykereskedése.

M

VII.,

Aján

A S
Sok
mány
hiusu

126 M

Ezen t
kekre,
ataktja
legzi a
apró g
igen k
127 M

Ugyanaz
128 M

129 M

A vörös
ismerteté
legalkalm
130 M
M
Kiválóké
ben böte

Min
nagyon me
hogyan nagy
megbizott

Báto
répamagja
czégtől s
csak a M
tében csak
diszlenek.

Prime
Örvendé
takarmányr
mely körül
van, minth
mely elő s
el. Magam
azelőtt em
czégtől h
vagyok me
czégtől az
ajánlati,
érdemli.

Ámb
nek, mégis
900 métern
megerősítet

A na
hozott re

MAUTHNER ÖDÖN

cs. és kir. udv.
magkereskedése

VII., Rottenbiller-utca 33. sz. BUDAPESTEN IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz.

Ajánl: **Eredeti északnémetországi legmagasabb foku csiraképeségű**
impregnált burgundi takarmányrépamagot

Bejegyzett védőjegyek: csillag- jegy és bikafej.

A 88.000 szám alatti szabadalmi okmánynyal védett eljárás szerint impregnálva. Sok esetben tettek kísérletet répamag impregnálásával, hogy a 88.000-ik számú szabadalmi okmánynyal védett, t. i. az eddigelé egyedül megbízható eljárást utánozzák. Mindezen kísérletek meghiúsultak és a gyakorlatban nem felelték meg, ellenben csalódást és bosszúságot okoztak a gazdáknak.

Egy (1600 □-öles) holdra szükséges vetőmag: géppel vetve 5-6 kilo, kézzel vetve 8 kilo.

126 MAUTHNER-féle javított, sárga eckendorfi
50 kiló frt 28.—.

Ezen takarmányrépa kiválókép alkalmas északi vidékekre, nehéz, főleg agyagos talajra. Jelleget hengerded alakja, mely fejénél és gyökerénél tompa, továbbá jellegzi az, hogy a répa igen nagy, szivgyökere kicsiny és apró gyökrostrjai vannak. A földben oly lazán áll, hogy igen könnyen kiszedhető.

127 MAUTHNER-féle javított, vörös eckendorfi
50 kiló frt 28.—.

Ugyanazon előnyös tulajdonságokkal bír, mint a megelőző fajta.

128 MAUTHNER-féle javított, kerek, lapos, sárga oberndorfi
50 kiló frt 23.—.

129 MAUTHNER-féle javított, kerek, lapos, vörös oberndorfi
50 kiló frt 23.—.

A vörös és sárga oberndorfi répa egyhangulag azon fajtának ismertetett el, mely nehéz, kötött, vályogos és lapos talajokra a legalkalmasabb.

130 MAUTHNER-féle javított, vörös, hosszú Mammuth

Kiválókép alkalmas félig homokos és könnyű talajra és melyekben bőtermőség tekintetében valamennyi más fajtát fölülmulja
50 kiló frt 22.50.

132 MAUTHNER-féle valódi, fehér, olajbogyóalakú óriás

Eltarthatóság tekintetében ezen fajta az összes takarmányrépáknak netovábbja. Egyébiránt egyesíti magában a sárga és vörös olajbogyóalakú répák összes jó tulajdonságait.

50 kiló frt 22.50.

134 MAUTHNER-féle valódi, sárga, olajbogyóalakú óriás

Kitünő, arany-sárga, sima, tartós fajta, mely minden tekintetben olyan kiváló, mint az oberndorfi, épügy, mint emez, minden eszköz nélkül, pusztán kézzel is kiszedhető a földből.

50 kiló frt 22.50.

135 MAUTHNER-féle valódi, vörös, olajbogyóalakú óriás

Ugyanazon tulajdonsággal bír, mint a megelőző fajta. Mind a 3 olajbogyóalakú fajta középkéhez, jó humózus és enyhe repatalajra alkalmas.

50 kiló frt 22.50.

136 Sárga hosszú elefánt

Ezen fajta, melyet évekkkel ezelőtt adtam át a forgalomnak, kiválókép alkalmas homokos és könnyű talajra, különösen bőtermő és jól eltartható. Ennek folytán gazdasági szaktekintélyek által termelésre nagyon érdemes és ajánlható fajtának nyilvánítottam.

50 kiló frt 22.50.

Unterlaa, 1904. április 16-án.

Mint hogy a múlt évben Öntől hozott répamaggal minden tekintetben nagyon meg voltam elégedve, ez évben is azon kellemes helyzetben vagyok, hogy nagyobb mennyiségű répamagot rendelhetek Önnél; mert az egész falu megbízott engem a répamag megrendelésével. Hönig Konrád, gazdálkodó.

Zemendorf, 1904. szeptember hó 12.

Bátor vagyok értesére adni, hogy az Ön répamagját semmi más czégre repamagja nem mulhatja felül. Répamagszükségletemet már sok éve tisztelt czégtől szerzem be, mindig nagyon meg voltam elégedve, minden gazdának csakis a Mauthner-féle répamagvakat ajánlhatom, mert csiraképeség tekintetében csakugyan a legjobb. A repaföldemen csupa valószínűségi répa-óriások díszlenek. Fischer János.

Primersdorfi jöszágintézőség, 1904. május 7.
Örvendek, hogy értesére adhatom, hogy az Ön takarmányrépái csakugyan kitünően eltarthatók, mely körülmény minden gazdának nagy előnyére van, minthogy nem merül fel nála az a zavar, mely elő szokott állani, ha repája nem tartható el. Magam is igen szomorú tapasztalatokat tettem azelőtt eme irányban, de most, mióta tisztelt czégtől hozatom a répamagot, ezen gondtól fel vagyok mentve. Soba meg nem fogok szünni czégtől az itteni gazdasági körökben legmelegebben ajánlani, ezt tisztelt czégre valóban meg is érdemli.

Kronowetter Ágost,
gazd. intéző.

Illischeschitz, 1904. október 14.

Ámbár a múlt nyár nem kedvezett a magvak és gyümölcsök fejlődésének, mégis az Ön impregnált Mammuthrepamagjával bevetett egy hold területen 900 métermázsza repám termett. Ezen termést a községi előjárósági hivatal is megerősítette.
Kipper Keresztély,
földbirtokos.

Balsa, 1904. október hó 18-án.

A nagy szárazság dacára is oly gyönyörű eredményt értem el az Öntől hozott répamaggal, hogy mindenki bámulja repatermesémet.
Bodnár Mihály,
földbirtokos.

Alamor, 1904. márczius 13-án.

Nem mulaszthatom el köszönetet mondani kitünő takarmányrépamagvaiért, melyek mind igen kitünően beváltak s melyek közül a Mauthner-féle vörös Mammuth engem a 200 koronás versenydíj elnyeréséhez segített.
Kiváló tisztelettel
Jakab Károly, ev. ref. pap.

Kun-Szent-Miklós, 1904. június 13-án.

Örömmel juttatom becses tudomására, hogy dacára az idei abnormális szárazságnak az Öntől vásárolt répamagból nőtt repavetésem oly gyönyörű szép, nagy, egyenletes, hogy bizvást mondhatom, hogy ilyen nincs az egész megyében. A héten Darányi Ignác ur ó excellenciája is megnézegette repaföldemet, sétált benne és gyönyörködött. Kérdezte is tőlem kitől vettem a magot. Az Öntől hozott két mák is rendkívül szép.
Glück Salamon.

Novimaro, 1904. október 25-én.

Egyszersmind értesítjük, hogy az Ön magjából holdanként 750 métermázsza takarmányrépánk termett, (ha pontosabban mázsáltuk volna fel a répát és kevésbé tisztára takarítottuk volna le, akkor holdanként még nagyobb súlyt érhetünk volna el). Egyben pedig el nem mulaszthatjuk, hogy teljes megelégedésünket ki ne fejezzük a nekünk szállított magvai fölött és ezeket mindenkinek legjobb meggyőződésünk folytán ajánlhatjuk vetésre, ezt egyébiránt a környékbeli birtokosok köreiben, kik repatermelés tárgyában kérdést tettek nálunk, szívesen meg fogjuk tenni.
Gróf Erdődy Rudolf ur ó excellenciája központi gazdasági intézősége.

Bluman, 1904. márczius 3-án.

... Azután meg el nem mulaszthatom fölemlíteni még azt is, hogy az Öntől hozott magból elért repatermés, különösen az eckendorfi és Mammuth fajtákkal igen meg voltam elégedve.
Kahr Ferencz.

Kunnegyes, 1904. február 26-án.

A répamaggal, amit hozattam a múlt évben, nagyon meg vagyok elégedve. A vörös Mammuthból nagyon sok volt darabonként 13 kilós és a sárga eckendorfiból 16¹/₁₀ kilós.
Ij. Józsa Sándor.

Rácz-Militics, 1904. október 10-én.

Már négy éve rendelék Önnél sárga eckendorfi répamagot és minden esztendőben jó repatermesem volt. Az idén is, a szárazság dacára is, igen jó volt a hozam.
Senn Menyhért.

**2 kilo impregnált répamag után
392 métermázsza takarmányrépám termett.** A nagy szárazságban az egész környéken nem termett olyan répa...
Az impregnált magból több mint kétszer akkora termésem volt, mint más gazdáknak nem impregnált magból...

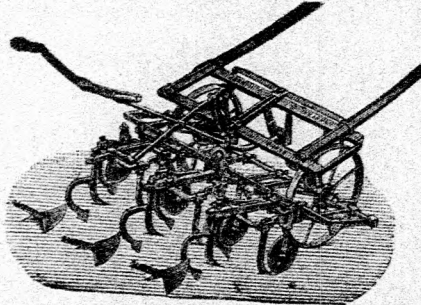
Tisztelettel
Katzner Ferencz.

ČERNOVSKY & Co.

gazdasági gépgyár és vasöntöde

BÖMISCH-BROD bei PRAG.

Ausztria-Magyarország első és legnagyobb talajmívelési gépek gyára.

Ajánlja az idényre általánosan jónak elismert, utólrhetetlen s legjobbban elterjedt talajmívelő gépeit, mint:

Nyolcsoros kultivátorok,

nélkülözhetetlen a vetésnél.

Egy- és többsoros ekek acézből.

Föld és rétborena vasból.

HENGEREK minden fajtában.

Egy- és többsoros kultivátorok cukorrépa-, kukorica- és burgonyaműveléshez, szőlőszetek és komlókertekhez.

Chilisalétromszórók legújabb szerkezet, kézi és vonórőre 2, 4, 5 és 6 soros.

A nagyban gyártás lehetővé teszi, hogy kifogástalan kivitel mellett igen olcsón adhassuk gyártmányainkat és kérjük, mielőtt valami gazdasági gépet vásárolna, kérje be ajánlatunkat.

Árajánlatok ingyen és bérmentve.

Eladó

a csákányi béruradalomban (Vasmegye) 12 drb számfeletti, jó tejelő anyáktól származó jól kifejlődött félvér simmenthali 3 éves hasas üsző, továbbá 10 drb 1/2 éves nagyon szép félvér tenyészbika, továbbá bőtermő szép duppai zab 100 klgként 16 koronáért ab itteni állomás. Felvilágosítással fenti uradalom szolgál.

Hanna vető-árpa

eladó métermázsánként a 18 K., vevő zsákjaiban a rimaszombati vasuti állomásra szállítva. Hektoliter sulya netto 74 kg. Megrendelések

Báró Luzénszky Henrik uradalmi intézőségéhez Osgyán, (Gömörmege) küldendők.

DUKES és HERCZOG, GALGÓCZ

erőtakarmány- és műtrágyanagykereskedés. ALAPITTATOTT 1873.

TAKARMÁNYNEMÜEK:

- Malátacsira.
- Melasse.
- Finom és durva buzakorpa.
- Rozskorpa.
- Olajpogácsa.
- Száritott sörtörköly.
- Száritott répaszelet.
- Száritott szeszmoslák.
- „Union“ fehér tengeri moslák.

MÜTRÁGYAFÉLÉK:

- Chilisalétrom.
- Kainit.
- Kálisó 20, 30 és 40%-os.
- Superphosphat.
- Száritott marhatrágya.
- Thomassalak.
- Trágyafősz (gyeps).

Mintázott előnyajánlatokkal kívánatra készséggel szolgálunk. — Közvetlen bevétel chilisalétromban 1905. tavaszi szállításra. — H. J. Merk & Co. chilisalétrom-export cég Hamburg, magyarországi vezérképviselősege.

A tavaszi trágyázáshoz az elismert „Lóhera“ védjegyű

THOMASSALAK

a legjobb és legolesőbb

foszforsavas trágya.

Minden növényhez alkalmazható.

Árajánlatok, szakiratok és bármely irányban kívánt felvilágosításokkal készséggel szolgál:

LÁSZLO MARCZELL

BUDAPEST, VI. ker., Teréz-körut 22. szám, a csehországi Thomasművek magyarországi vezérképviselője. Övakodjunk a külföldi THOMASSALAK utánzatoktól.

Tenyézkoczák és kanok

tiszta mangalicza, teljesen kifejlett tenyészképes példányok, addig, míg az allomány tart, nagyobb mennyiségben eladók, idős Pálffy János gróf uradalmi sertészetéből Tárnok-pusztán, vasuti állomás Diószeg. 3201

Részletes felvilágosítással és árközléssel szolgál

id. Pálffy János gróf uradalmainak központi irodája, Pozsony, (Szilágyi Dezső-u. 21.)

Uj rendszerű szabadalmazott lokomobil gőzekéket

melyek a legkötöttebb talajban is jól működnek, azonkívül cséplésre és tehervontatásra alkalmasak, mely rendszer az országos magyar gazdasági egyesület által megvizsgáltatott és elismerésben részesült, jutányos árban és szolid kivitelben ajánlom a nagyérdelmű gazdaközönségnek. — E rendszerre a meglévő gazdasági 8—10 HP lokomobilok átalakíthatók.

Ifj. Ivánich Antal Dombóvár (Tolnamegye)

Elismerő levél:

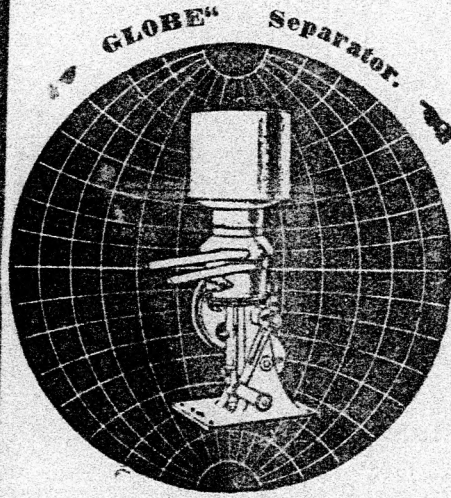
Tisztelt Ivánich ur! Szívesen igazolom, hogy az ön által átalakított HP lokomobiljaim, melyek egyike Shuttleworth, másika Magyar állami gépgyár gyártmánya, ugy cséplésre, mint szántásra alkalmasak és velük óránként circa egy magyar holdat 10"—12" mélyre szántottam, szében és olajban kisebb rezszel mint Fowler-félenél. Működésükkel meg vagyok elégedve s így a szántáshoz való átalakítást tisztelt gazdátársaimnak örömet ajánlom. Ez életre való magyar találmány terjedését feltalálójának ösztönén kívánom és e soraim közzétételére felhatalmazom. Budapest, 1904. november 24.

Gorove László,

országos képviselő, Pusztai-Felsővársányi Jász-Nagy-K.-Szolnok-megyei birtokos.

TELJES TEJSZOVETKEZETI BERENDEZÉSEKET

kézi- és turbina-hajtásra, ugyszintén mindennemű tejgazdasági gépeket és eszközöket tejszállításhoz, vaj- és sajtgyártáshoz legelőnyösebben szállít az

Első magyar tejgazdasági gép- és eszközgyár

Fuchs és Schlichter, Budapest, VI., Jász-u. 7.

KÜLÖNLEGESSÉG:

„Svéd Globe Separator“

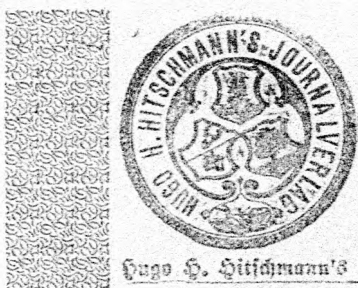
VAJKIVITEL! Tejtelepek és tejszövetkezetek által termelt vajat és turót évi kötés mellett korlátlan mennyiségben legmagasabb áron veszünk át.

Árjegyzékek költségvetések, tervek ingyen és bérmentve.

Eladó birtokok.

- Biharmegye.** 6000 m. hold, fele sik gazdaság, fele erdő, jó épületek, szép kastély 520,000 frt.
- Esztergommegye.** 600 m. hold sik gazdaság, szép épületek és urilak, intenzív gazdálkodás, fundussal 150,000 frt.
- Fejérmegye.** 900 m. hold sik kitünő gazdaság, jó és sok épülettel és urilak, fundussal 250,000 frt.
- Györmegye.** 500 m. hold sik gazdaság, jó épületek, szép urilak, vetéssel 122,000 frt.
- Hontmegye.** 650 m. hold sik gazdaság, sok és jó épülettel, szép kastély, fundussal 150,000 frt.
- Komárommegye.** 1500 m. hold sik gazdaság, sok jó épülettel és urilak, fundussal 280,000 frt.
- Nógrádmegye.** 3000 m. hold gazdaság és erdő, sok épülettel, szép urilak, fundussal 350,000 frt.
- Somogy megye.** 700 m. hold jó gazdaság, sok épülettel, szép urilak 140,000 frt.
- Szilágymegye.** 1500 m. hold jó gazdaság és makk-erdő, jó épülettel és urilak 210,000 frt.
- Temesmegye.** 1750 m. hold bérbeadott jó gazdaság, megfelelő épületek és urilak 400,000 frt.
- Torontálmegye.** 1000 kat. hold sik kitünő gazdaság, megfelelő épületek, tisztaljak, fundussal 300,000 frt.
- Veszprémmegye.** 950 m. hold sik gazdaság, szép épületek és urilak 200,000 frt.

BEYER KÁROLY
 Budapest, VI., Andrásy-ut 100.
 Interurb. telefon 12-85. 3108

Wiener Landwirthschaftliche Zeitung
 Correspondent: Hugo S. Hirschmann, 1. Redakteur: Prof. Hirschmann, Joh. A. Schauer, 2. Redakteur: Dr. H. Hirschmann, A. S. G. G. Oesterreichische Forst- und Jagdzeitung, Redact.: Prof. S. Hirschmann, 50 Nummern, Viertel. A. 4. Ganzjahrg. A. 1. Allgemeines Wein-Zeitung, Red.: H. S. Hirschmann, 50 Nummern, Viertel. A. 3. Ganzjahrg. A. 1. Der Praktische Landwirth, Red.: H. S. Hirschmann, 50 Nummern, Viertel. A. 2. Ganzjahrg. A. 1. Der Oekonom, Red.: Dr. H. Hirschmann, 24 Nummern, Viertel. A. 2. Bei manchen 50 G. A. 1-5

Hugo S. Hirschmann's Journalverlag, Wien, I., Schanfergasse 1

59/905.

Pályázati hirdetmény.

A zalamegyei gazdasági egyesületnél lemondás folytán megürült

titkári állásra

ezennel pályázat hirdettetik.

Felhívtnak a pályázni kívánók, hogy a 2000 korona évi fizetés, 400 korona lakbér, nemkülönben a hivatalos minőségű utazási költségek megtérítése és kiküldetéseknek megállapított napijakkal javadalmazott állásra, az elnökséghez intézett és okmányilag felszerelt folyamodásokat — az egyleti titkári hivatal után — legkésőbb **márczius hó 10-ig benyújtsák.**

Az illetők okmányokkal igazolni tartoznak, hogy szakképzettségüket a magyaróvári gazdasági akadémián, vagy egy hazai gazdasági tanintézetben legalább is jó minősítéssel megszerezték és gyakorlati ismeretekkel bírnak.

A megválasztott tartozik a zalamegyei központi mezőgazdasági bizottság jegyzői és előadói teendőit is ellátni, miért évenként megállapítandó tiszteletdíj jár.

Egyenlő minősítés esetén előnyben részesülnek oly egyének, kik hasonminőségben már működtek, a fogalmazásban kellő gyakorlatlal bírnak és a gazdasági szakirodalomban is jártasak.

A választás egy évi próbaidőre történik. A megválasztott állását 1905. évi márczius hó 15-én elfoglalni tartozik.

Kelt Zalaegerszegen, a zalamegyei gazdasági egyesület 1905. évi márczius hó 4-én tartott igazgatóválasztmányi gyűlésében.

Uj. Voigt Ede
 g. e. titkár.

3163

Hertelendy Ferencz
 gazd. egyletelnök.

ALAPITTATOTT 1876.

ALAPITTATOTT 1876.

SCHMIDEK ÉS GRÜNSTEIN

BUDAPEST, V., NÁDOR-UTCZA 30.

Gyár: KISPEST-SZT-LŐRINCZ.

Ajánlanak:

gépolaajat,
 kocsikenőcsöt,
 takaróponyvákat,
 kékgáliczot,
 carbolineumot,
 fedőpapirlemezt,
 mázólo és
 fertőtlenítő anyagokat

és egyéb gazdasági cikkeket elismert legjobb minőségben és legolcsóbb árban. 3206

Söreökrök eladása.

Az egri főkáptalan uradalmi kormányzósága

129 darab hizott ökröt

zárt ajánlat mellett elad, melyek a következő gazdaságokban vannak elhelyezve:

Bödönháton	10 darab, vasuti állomás	Szent-Margita.
Egyeken	42	Egyek.
Örvényszögben	9	Folyás.
Tikoson	9	Tiszapolgár.
Zsigeren	59	Monor.

A zárt ajánlatok

f. é. márczius hó 14-én délelőtti 10 óráig

Egerben alólírott kormányzóságnál adandók be, mely fentartja magának a jogot, a megolvasott ajánlatok közt szabadon választhatni, avagy a mutatkozó körülmények szerint, a tárgyalást el is halasztani.

Százalék-levonás nem engedélyeztetik.

Eger, 1905. február hó 23-án.

Az egri főkáptalan uradalmi kormányzósága.

3217

Szegedi Zsákok

Gabonaszákokat nyers és vízmentesen telített ponyvákát, KÖTÉLNEMŰEKET, az elismert legjobb minőségben szállít a Szegedi Magyar Vitorlavászon és Kendergyár

Salsmann és Társa.
Központi megrendelő iroda:
Budapest,
V., Nádor-utca
20. sz.

Kitüntetve több érdemrend és díszoklevéllel!

Különlegességek a cs. és kir. szab.

gyorsnyíró gépekben,

lovak, marhák, juhok stb. részére. Ezen géppel a ló háromnegyed óra, a marha 25 perc, a juhok közül 12 darab nyírható meg óránként. Gépeim a cs. és kir. katonai lovagi iskolában, a legnagyobb állat- és lótenyésztő telepeken a legnagyobb eredménnyel használtatnak, amelyről kiváló információk állnak rendelkezésre.

Kézi nyíró-ollók élesítése és mindezen szakmába vágó javítások pontosan eszközöltetnek. — Lovak nyírására egy lit mint a vidéken elfogadtatnak. 3058

ÁRJEGYZÉKEK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Első osztrák-magyar állat-gyorsnyíró gép gyári raktár
Wien, IX. Bezik, Stroheckgasse Nr. 2.

Hirdetmény

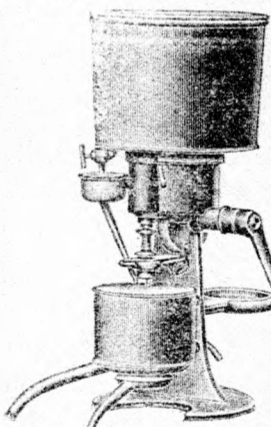
Tavaszi vetésre ajánljuk, mindaddig míg a készlet tart, első minőségű

„Hanna Pedigree“ árpánkat,

mely utótenyésztése az eredeti Kwassitzi árpának. Ezen árpából a magas kormány nagyobb mennyiséget rendelt ez évben több gazdasági egyesület részére. Kívánatra mintát küldünk árajánlattal.

Diószeghi cukorgyár

Pozsonymegye. 3169

Valódi Zschöcke tejfőlőző (Separator) az egyedüli tejfőlőző, golyós csapágyban, szabadon felüggesztelt és szabadon mozgó dobbal.

Különös előnyei:

Legtökéletesebb fölőzés. Legkönnyebb hajtás. Igen egyszerű kezelés és rendkívüli tartósság.

Olesó ár. Előnyös feltételek.

Zschöcke Gépgyár

Kaiserlautern, Németország.

Vezérképviselő: Issecseskul G., Bécs, II., Taborstrasse 102.

Viszontelárusítók és ügynökök kerestetnek. 3149

A budapesti asztalos-ipartestület védnöksége alatt álló

BUTOR-

csarnok és hitelszövetkezet,

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja, 8 évi sikeres működése folytán szükségét látta annak, hogy a

József-körut 28. szám alatti üzletét

a Belváros, Ferenciek-tere I. sz. alatt (Királyi héraldotában) lévő üzlettel kibővítsé, a melyre a nagyérdemű közönség figyelmét és pártfogását kérve, ajánlja közvetlen a tagjai által figyelemmel készített nagy választéku lakberendezéseit jutányos áron, jótállás mellett. Költségvetések és tervezetek kívánatra gyorsan és pontosan elkészítetnek Minden egyes butordarab felülbírálv. 2637

Csemegeszőlő-vessző

tavaszi szállításra ajánlatik gróf Károlyi Mihály ur ömeltősága káli szőlészetéből.

Gyökeres Passatutti	8,500 darab
„ Chasselas fehér	11,000 „
Sima Passatutti	2,900 „
„ Chasselas fehér	27,000 „
„ Király vörös	10,000 „

Gyökeres vessző ezre 25 kor., sima vessző ezre 10 kor. Kálkápólnai állomásra szállítva csomagolásnál önköltség felszámítatik. Szives megkeresések

Jószágfelügyelőség Kompolt, u. p. Kápolna, Hevesm. ezimre.

Jó vetőmagvak kaphatók V felső-lánosi gazdaságban p. Terény (Abauj-m.) ab állomás q-ként Gölgenmelon, Hanna, Chevalir stárpák 18, tavaszi buza 22, búkkány 22, Rigal jennag 24 kor. Zsák önköltségén. 383

Magyar kincs

(Agnelli-féle Juvel), 150 mm. fajtisza kifogástalan vető burgonyát vesz és kér mintázott árajánlatot **Wimpffen Siegfried gróf** máslaki jószágigazgatósága. Máslak, Temesm. 3179

Gazdasági szakoktatás

a lipcsei egyetemen.

A beiratások kezdete április 26., az előadásoké május 1-én. Nyomatványokat a gazdasági szakoktatásról (ugyszinte kulturtechnikáról is), a gazdasági tanítók paedagogiai seminariumáról, ugyszinte az előadások jegyzékét készséggel megküldi s mindenemű bővebb felvilágosítással szolgál:

Dr. W. BIRKNER

udvari titkos tanácsos, nyilv. rendes tanár, a lipcsei egyetem gazdasági intézetének igazgatója.

Gazdák Biztosító Szövetkezet

Budapest, VIII., Baross-utca 10. szám, II. em.

Alakult 1900. BIZTOSÍTÉKI ALAP: Alakult 1900.

Alapítók	Kormány hozzájárulásával)	neml. ágazatban	400,000— kor.
Alapítók			1,270,000.— „
Tartalékok			200,000— „
			255,200.03 „

Összesen: 2,125,200.03 kor.

1901. évi fölőseleg	90,349— kor.
1902. „	59,782.96 „
1903. „	109,331.73 „

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzleteredményben a biztosított tagok díjarányukban résztstínek és az 1901. évi üzletfeleslegből egy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4°/o-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlései határozattal tartalékokba helyeztetett. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

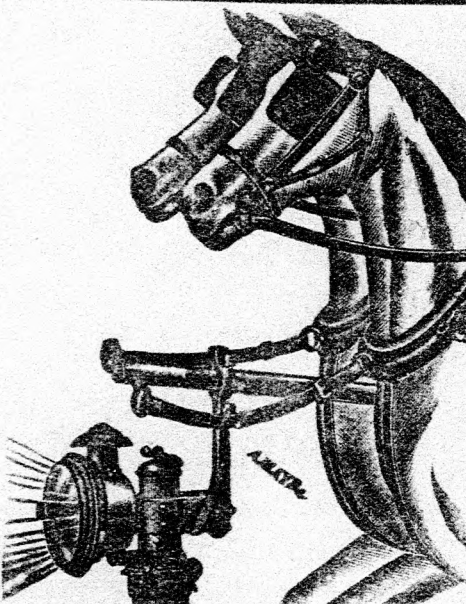
Gőzeke

Acetylen-lámpák.
Éjjeli szántásoknál gőzekékre különösen alkalmasak, mert nappali fényt adnak.

Automobil-lámpák.
Kézi-, kocsi-, spritzbogen, pózna-, asztali-, udvari-, kerti-, istálló-

Acetylen-lámpák.

BÁRDI JÓZSEF
Budapest, VI., Gyár-utca 10.
Andrássy-ut és Király-utca között.
Árjegyzék ingyen.

Drössler Károly
csász. és kir. szab. gazdasági gépgyár
Budapest, VI., Váci-körút 59.

Magánjárműket, gőzmozgonyokat, gőzcséplőgépeket, járgányos- és kézi cséplőket, vetőgépeket, benzin- és nyersolajmotorokat, malomberendezéseket, gőzekekészleteket és mindennemű gazdasági gépeket szállít szolid kivitelben, kedvező fizetési feltételek mellett. Árjajánlattal és költségvetéssel kívánatra díjmentesen szolgálunk.

Képviselők kerestetnek.

Konkolyt
gazdáknak fűmentes kítűnő minőségben Fiuméből jutányosan szállít:

Bloch József
BUDAPEST,
V., Wurm-utca 1. sz.

A Bizalom legnagyobb jelle, ványaim 1/2 részét már lefoglalták s egy millióból csak 15 000 van eladó. Sima zöldoltvány 90 korona ezrenként, gyökere zöldoltvány 100 korona ezrenként, 2 éves gyökert 180 korona ezrenként, mely **idősebb szőlők pótlására** legalkalmasabb. **Legolcsóbban** a legjobb fajokban és **kitűnő minőségben**, szőlőoltvány eskis nálam szerzethető meg. Székely J. Gyöngyös, Szt.-Urban templom. 443

V. 40hírű szabadalom 18 államban.

Stadel-Torkos földmértaliga, gyárban, Győrött.

A gazdaközönség figyelmébe! — A leggyorsabb és legolcsóbb „Munkácsy-féle” szabadalmazott **gazdasági takaréktűzhely**, 3463 (Magy. szab. 31190. sz.)

a földmiv. miniszterium által első 600 koronás díjjal kitüntetve. Előnyei az eddigiek felett rendkívül. Tűzhely bármely tüzelőanyaggal, a lakásokon kívül a szabadban is használható, minden tűzhely szabályozható. Megrendelhető **Markhó János** magánmérnök műszaki irodájában Budapest, VIII. József-körút 36. sz. Műhely VI., Sziv-utca 3-7. sz. — Árjegyzék, költségvetés kívánatra díjlanul küldetik. —

Vetőburgonya.
600 méterm. egészséges szászmagymafaj vetőgumó **eladó.**

Herczföld Frigyes gazdasági intézősége
TOLMÁCS, u. p.: RÉTSÁG, Nógrádmegye,
vasútállomás: VÁCZ. 3218

Földhaszonbérbeadási hirdetés.

Az egri főképtalan alább megnevezett birtokait 1906. évi január hó 1-től számított hat, esetleg tíz egymásutáni évre ismét haszonbérbe adja, melyek a következők:

1. Tarnaszentmiklosi tagbirtok.

Heves vármegyében, Tarnaszentmiklós határában fekszik és a kisterenne-kisujszálási vasutvonal helyben levő vasuti állomásától 1/4 órányi távolban van. **Területe, a holdakat 1200 öllel számítva, 3004 holdat tesz ki**, melyek művelési ágak szerint a következőleg oszlanak meg: szántóföld 1908 h. 10 öll, kert 2 h. 393 öll, legelő 1001 h. 122 öll, adómentes terület 95 h. 250 öll. A birtokhoz a poroszlói határában s a Tisza folyó árterében fekvő 250 hold rét van csatolva és emellett jelenleg 120 hold dohánytermelési engedéllyel rendelkezik s nemkülönben kellő számú gazdasági épületekkel is fel van szerelve, melyek kevés kivétellel az uradalom tulajdonát képezik.

2. Salamonta, pusztai birtok.

Borsodvármegyében, Sz. nistván község határában fekszik s a budapest-miskolci vasutvonal mezőkövesdi állomásától 9 kilométer távolban van. **Területe, a holdakat itt is 1200 öllel számítva, 1059 holdat tesz ki**, melyek művelési ágak szerint a következőleg oszlanak meg: szántóföld 152 h. 620 öll, kert 1 h. 424 öll, rét 70 h. 636 öll, legelő 756 h. 239 öll, erdő 2 h. 180 öll, nádas 24 h. 1068 öll, adómentes terület 51 h. 582 öll. A birtok gazdasági épületekkel is el van látva, melyeknek nagyobb része a jelenlegi bérlő, a kisebb, de jelentősebb része pedig az uradalom tulajdonát képezi.

Bérleni szándékozók felhívtnak, hogy zárt ajánlataikat, melyben a megajánlott összeg számmal és betűvel is kiírandó,

folyó évi márczius hó 31-ig

Egerbe, alólírott kormányzóság címére küldjék be, a hol a bérlésre vonatkozó egyéb felvilágosítások is megadatnak.

Kelt Egerben, 1905. február 26-án.

Az egri főképtalan uradalmi kormányzósága.

AGRARIA erőtakarmánygyár r.-társ.
BUDAPEST, VI., Lehel-utca 8.

— A veszprémi országos gazdasági kiállításon elismerő oklevél. —
Giro-számla a Magyar Általános Hitelbanknál.
Távíratí cím: **Erőtelefon.** Telefon szám: **33-17.**

Ajánlja Agraria védjegyzett, kítűnő minőségű, saját gépezeteivel gyártott:

ERŐTAKARMÁNYÁT.

Az áru vasúthoz szállítva 50 kgr. zsákokban, védjeggyel ellátva kapható.

A gyártás: Kühne Gyula dr. a hallei gazdasági egyetem igazgatójának módszerei szerint történik. A takarmányhoz szükséges összes nyersanyagot, mint: buzakorpát, malátacsirát, repce-, napraforgó-, lenmag- és tökmag-pogácsát elsörendű és kizárólag magyar gyárakból szerezzük be. A cukorszörp szintén csakis elsörendű és kizárólag magyar gyárakból ered és pedig a szerencsi, mezőhegyesi, kaposvári és botfalvi cukorgyárakból.

GYÁRTMÁNYAINK:

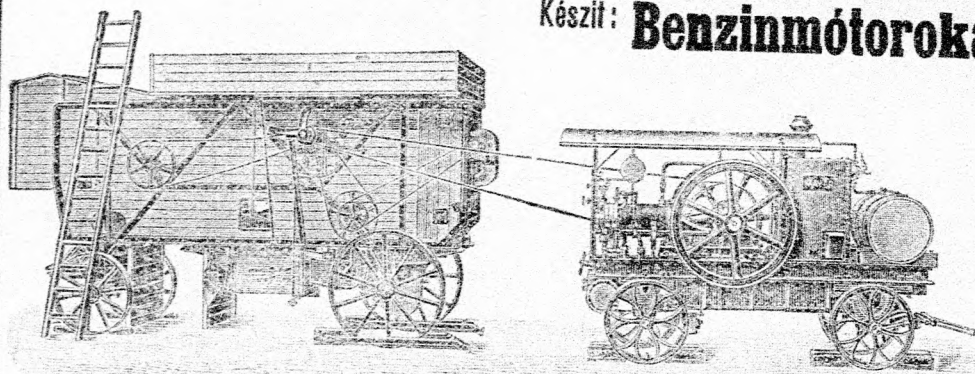
„AGRARIA” A. lótakarmányozásra, dus malátacsira-tartalommal.
„AGRARIA” B. gőbőlyhizlalásra, dus repce-pogácsa-tartalommal.
„AGRARIA” C. tehenészethez, dus tökmag-pogácsa-tartalommal.
„AGRARIA” D. sertéshizlalásra, dus árpadara-tartalommal.
„AGRARIA” E. juhtakarmány, dus cukorrépa-tartalommal.

Állandó vevőközönségünk a m. kir. földművelésügyi és a vallás- és közoktatásügyi miniszterium uradalmái. Az ország legelső uradalmaitól elismerő okmányok állanak rendelkezésünkre, melyek bárki által megtekinthetők központi irodánkban.

Az áru mindig friss minőségben kapható a legjutányosabb napiárban.

„MAYER“ gépgyár vas- és fémöntőde részvénytársaság, Szombathely

Készít: **Benzinmotorokat**

2-50 lóerőig, stabil és locomobil alakban egyszerű könnyen kezelhető szerkezettel. Megbízható és legolcsóbb üzemi gazdaság és kisipar részére.

Benzin-motoros (locomobil) cséplőkészleteket

500 mm-től 1250 mm. dobszélességig! Mindennemű gazdasági gépet mint különlegességet! Kétféle szerkezetű borsajtókat minden nagyságban kivált legjobb szerkezetű szabad. víznyomású (hidraulikus) borsajtókat

Malomépítéset: Új hengerek, használt hengerek rovátkolása. Minden e szakmába vágó gép gyártása.

Osborne D. M.-féle amerikai arató- és kaszáló-gépek magyarországi kizárólagos képviselősege.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kívánatra minden szükségletre külön költségvetés.

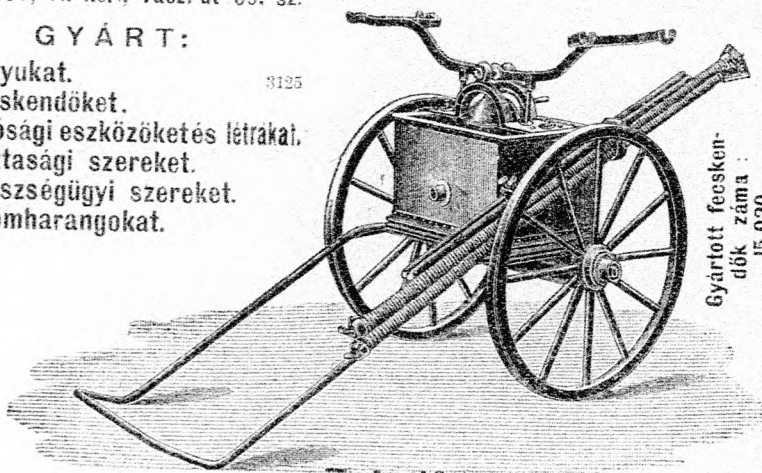
BUDAPESTI SZIVATTYU- ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

ezeiött: WALSER FERENCZ. Szigényezim: „SZIVATTYÁR BUDAPEST“.
BUDAPEST, VI. ker., Váci-ut 69. sz.

GYÁRT:

Szivattyukat.
Tűzfecskendőket.
Tűzfőtési eszközök és létrákat.
Köztisztasági szereket.
Közegészségügyi szereket.
Templomharangokat.

ALAPÍTOTT
1858. ÉVBEN.

Gyártott fecskendő-
kék zám: 15.020.

Eladó birtok.

Nógrádban, vasut közelében 1650 holdas, 600 hold vágható erdővel, melyben 50% igen szép tölgy van. Kétféle mezőgazdaság, 85 hold gyümölcsös, 3 hold szőlő, gazdag felszerelés, remek park, igen elegáns kastélyival, méltányos áron eladó.

Ugyanitt egy hontmezei 1400 holdas, 600 hold erdő, 12 hold termő szőlő, park és szép urilakkal, valamint felszereléssel együtt, holdanként 125 forintjával eladó. — Vevőknek bővebbet: Méhegy, Rózsa-utca 91.

Dorn József-féle szabadalmazott törekrosták.

DORN JÓZSEF SZABADALMA
TÖREK-ROSTA

Készíti a feltaláló maga saját gépműhelyében.
A Dorn-féle szab. törekrosta felül minden eddigi törekrostát s használata által igen sok buzát takarít meg a gazda.
Több mint 700 db forgalomban.
Bővebb felvilágosítással, prospektussal, s elismerő iratokkal készséggel szolgál

Dorn József

gépműhelye és részöntődeje BÉKÉS-CSABA.

Főraktár: MANN és HELLER Budapest V. ker., Váci-körút 62
Ezenkívül elvállalok mindennemű gézeke javításokat, locomobilokat, magán-járókká átalakítok, továbbá készítek vasvályukat

összereszelés nélküli csapágyakat (szabadalmazva).

Utánzatoktól óvakodjunk, mert azok törvényileg fildőztetnek.

Gazdak! Mentsétek meg marhaállományotokat

csontlágylástól és csont-törekenységtől, ami az ásványanyagokban szegény takarmány folytán a tavasszal, az állatorvosok kijelentése szerint okvetlenül bekövetkezik.

Ennek megakadályozására

a Barthel-féle takarmány-mész

állandó hozzáadása, néhány deka naponta többet használ mint ugyanannyi kiló e betegségek kitörése után.

Szűk élel felvénekint 1 tehén részére 6-7 kgr. egy sertés részére 3-4 kgr. Utasítás a takarmány-mész használatához és ezen betegségekről kívánatra ingyen. Csekély kiadás, 100-szoros haszon!

Utánzatoktól, táp-mész, takarmány csontliszt stb. óvakodjunk!
5 kg. probacsomag 2'40 kor., az összeg előzetes beküldése ellenében franco minden posta-állomásra.

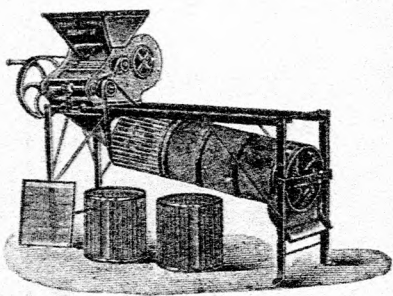
50 kg. 12 kor. budapesti raktárból.

Michael Barthel & Co.; Wien

X/3. Siccardsburggasse 44.
Magyar levelezés. 2707 Magyar levelezés.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 66,
Által a legjutányosabb árak mellett ajánljuk:

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóheré- cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapátók, szecsakavágók, répavágók, kukoricza-morzsolók, érelátók, őrtőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

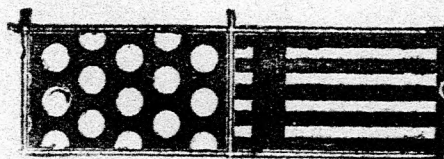

Stahel és Lenner

Zrieur- és lemez-
lyukasztó-gyár

BUDAPEST.

Ajánljuk TRIEURJEINKET és OSZTÁLYOZÓ GÉPEINKET gabona és hüvelyesek tisztítására és osztályozására

TÖREKROSTÁK és minden fajta LEMÉZROSTA gőz-
cséplő-gépek számára.

Alfa-

Iroda,
Alfa-Lav
(tejfa)

kézi- és

Alfa-Separat
mint 560
Évi gyártás
Az Alfa
legtökélet

peit, szabad.
Szabad.
ferdebo
„Planet jr.“
„Planet jr.“ ro
„Plauet jr.“ r
„Hollingswor
Járgányait, k
szecska- és
gazdasági ge

és bur
biztosít.
Ezen g
e nemben e
Szerke
fogva kiváló
ható teng
Számó
Prospe
UNT
F. LEH

Büttr

aszalhatunk
burgonya-le
gazdasági te
gyökér érték
Uerdingen

STEIN

Alfa-Separator Részvény-Társaság, Budapesten.

Tejgazdasági gépgyár.

Iroda, raktár és gyártelep: Budapest, VI., Lomb-utcza 11.

Alfa-Laval Separatorok
(tejfőző gépek)

kézi- és erőhajtásra.

Alfa-Separatoraink eddig több mint 560 első díjat nyertek. Évi gyártás kb. 60.000 darab.

Az Alfa-Separator a legtökéletesebb főzőgép.

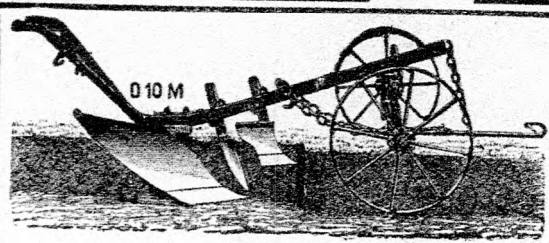
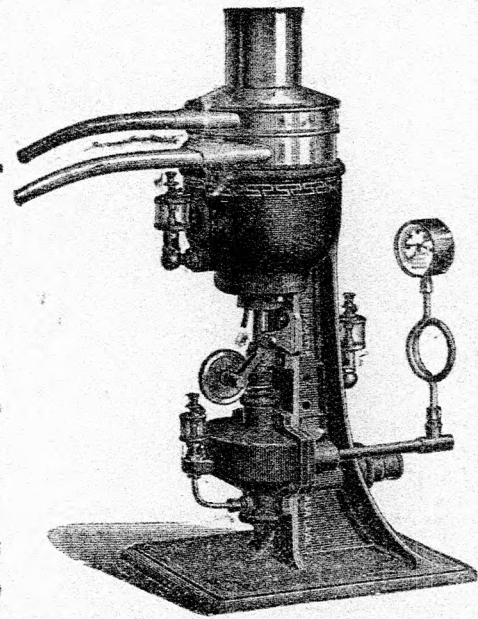
Tejszállító kannák,
Fejőedények,
Tejhűtők,
Előmelegítők és pasztörizáló készülékek,
Vajköpülő és vajgyártó gépek,

A sajtgyártás eszközei,
Tejvizsgáló készülékek,
Mindennemű tejgazdasági eszközök és gépek legjobb kivitelben.

Tejszövetkezetek s
tejfeldolgozó telepek
berendezése s
ujja alakítása.

Díjtalan tanácskozás minden tejgazdasági kérdésben!

Árjegyzékek, tervek és költségvetések bérmentve

WEISER J. C. gazdasági gépgyára

NAGY-KANIZSÁN.

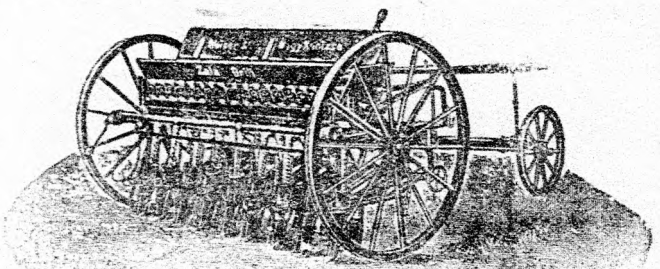
Ajánlja mérsékelt áron elismert kitértő gyártmányait, egyes egyetemes és többvasú aczélekeit, az egyetemes e ékhez alkalmazható összes felszerelvényeit, vasboronait és egyéb talajmívelő eszközeit.

Szab. „ZALA-DRILL” hírneves és versenygyőztes sorvetőgép.

peit, szabad. kiváitható kapacsú klyókkal és egészen új-kiemelő-készülékkel.

Szabad. új lenmagvetőgép ferdebordás korongokkal.

„Planet jr.” rdsz. kézi tolókapait,
„Planet jr.” rdsz. lókapá és kultivátorait,
„Plauet jr.” rdsz. kétsoros répakapálóit,
„Hollingsworth” lógereblyéit,
Járgányait, kukoriczamorzsolót,
szecska- és répavágóit, valamint egyéb gazdasági gép és eszközeit.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a RÉTHY-féle pemetefü czukorkánál! Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. 1 doboz ára 60 fillér.

Racionális burgonyahozamot egyedül csak az

UNTERILP-féle burgonya-fészek-készítő gép és burgonya-befedő és kapáló-gép biztosít.

Ezen gépek a legújabb javításokkal tényleg a legjobbak e nemből és minden más szerkezetet messze felülmúlják. Szerkezete bámulatosan egyszerű. munkaképessége ennél fogva kiváló. Kivitele szakszerű és szolid.

A burgonya-befedő gép kitértően használható tengeri megmunkálásához.

Számos értéktelen utánzatoktól nagyon óvakodjunk. Prospectusok és nagyszerű bizonyítványok kívánatra ingyen.

UNTERILP'sche LANDW. MASCHINEN
F. LEHMANN, BERLIN, NW., Claudiusstrasse 5.

Büttner egyetemes szárítóján

aszalhatunk **czukorrépa-leveleket** és fejeket, tengeri-, cichoria- és burgonya-leveleket és szárazakat, lóherét, burgonyát, répát és egyéb mezőgazdasági terményeket. Büttner czukorrépaszelet-szárítója. Répagyökér értékesítése. Büttner Rajnai Kazán- és Gépgyár T. K. sz. Uerdingen a/Rh. szárítótelepek különleges gyára. 145 telep üzemből. Vezérképviselőség Magyarország és Ausztria részére:

STEINER és WALLESZ, Bécs I. Graben 16.

A budapesti tenyészállatvásárokon és kiállításokon többször díjazott telivér simmenthali tenyészetből

12 drb. tuberculin-oltásra nem reagáló 1¹/₄—2 éves hágóképes bika eladó.

BURGER PÁL
KÖLAPOS, POSTA NYIREGYHÁZA.

Sörárpa vetőmag,

hazai tenyésztés gróf Dezasse-féle nemesített árpa előállított a hazai sörárpa nemesítése útján. Termőképességre és minőségre nézve versenyez a Hanna árpával. Ára 24 korona ab Nagyszombat állomás zsák nélkül utánvétellel, nagyobb mennyiségnél előnyár. Szives megkeresések.

gróf DEZASSE FERENCZ,
3172 Bohunicz, Pozsonymegye, czimre.

Takarmány-kivíteli tilalom

folytán külföldi kötésekől visszamaradt lenmagpogácsát

10-20 métermátsától kezdve elsőrendű minőségben, a teli hónapokra legelősebben szállít:

KRAUSZ HUGÓ, erőtakarmány- és termény kivíteli üzlete

2810 BUDAPEST, V. ker., Szabadság-tér 9.

Eladó 300 mm. tavaszbuza, 100 mm. Gsz-tavaszi rozs és 300 mm. tavaszvetérek is alkalmas Gsz árpa; továbbá 3000 mm. hortensia kolompér és 1000 mm. kitűnő széna; ab keményes vasúti állomás. Cím: Kállay András, Nyiregyháza. 283

Baltaczim vetőmag, első minőségű, kitűnő csiraképeségű, pimpinella mentes, kapható a hulli uradalomban. Ár: Zsitva-Födemes állomástól 32 korona métermátsásként. Megrendelések a hulli uradalom címére, posta Óhaj, küldendők. 427

Primaszáraz tengerimoslék, foszforsavas takarmánycsontmész 40-42%^o, különféle olajpogácsa, jutányosan kapható:

NEUBAUER ADOLF gyári meghatalmazottal

GYÖR.

Tekintettel a Kosárfű-kultúra nagy nemzetgazdasági fontosságára, alulírott kezelésének kötelességének tartja ezen, hazánkban még mindig nem eléggé méltott, nagy jövedelmet hozó, kultúrág felkarolására a figyelmet állandóan ébren tartani s nagy fáradság és áldozatok árán létesített s kitüntetett telepéről az érdeklődőknek alkalmas fűzdugványok beszerzését jutányos áron lehetővé tenni. Árjegyzékkel kívánatra szolgál:

Irma nemesfűztelep kezelőse **Galgóc,** Nyitra megye. 3194

Casein, s nagyon jól préselt, ha nem is egészen friss **soványtúró,** nagyobb tetelekben megvásárolható. Legelősebb ár és mint a csakis teljesen tiszta minőségben (tehat minden conserváló vagy oldó pótlék nélkül) követik alábbi címre:

Gráz (Steiermark) Hauptpost, Fach Nr. 3. 3202

Fehér és rózsás, valamint **Magyar kék és V. tündi sárga** vetőburgonya tavaszi szállításra bármely állomásra, továbbá **kenőmag, muhar, len, mák, búkköny, fehér és tarkabab** conventional bármely mennyiségben legelősebben beszereshető, Klein Ferenc és fia cégénél, Budapest Andrásy-ut 84. 169

Gőzcséplő-készletek nyárilag kijáratott állapotban minden nagyságban előnyös áron szereshetők be, hasznóképpen használható készletekre való becserelést kedvező indózatok mellett eszközöl és szolgál fel-3188 szállításokra ajánlatl

Szücs Ödön cég Baján.

Idény lejártá miatt f. év márczius végeig, keveset használt, k-gástalan tiszta len

Cséplőgépponyva K 30 ugyanilyen kátrányos

Locomobilponyva K 12 mindkettő összesen K 40.

Nagel Adolf zsák és ponyva nagyraktár és kölcson intézet

BUDAPEST, V. kerület, Arany János-utca 12. sz.

Kávét, közvetlen behozatal.

Garant. legjobb minőségű árú 4%^o kilonként bérmentve, utárvételhez.
Santos, finom, zöld frt 5-90
Salvador, erős, zöld frt 6-64
Aranyjáva, sárga, kollema, zöld frt 6-79
Gyöngykávé, igen finom, zöld frt 7-97
Cuba, extra, finom, kék frt 7-38
Ceylon, nemes kék frt 7-50
Portorico, nagy-szemű kék frt 7-84
Cuba-gyöngy, legkiv. finom frt 8-28
Arab-Mocca, valódi, kékszemű frt 8-89
Mindennemű tea finom legfinomabb aromatikusságban, 50-kilonként 1 frt 30 krtól, egészen 4 frt 50 krig, mellékelve a kávéhoz. Tea 2 kilonként bérmentve. Részletes árjegyzék díjmentesen. 3238
GIOVANNINI & COMP., Firenze. Postafiók 133, A. 101.

A legnagyobb állami stb., hercegiszertelettel kitüntetve.

KOEHLER FRIGYES

tájékoztató és kertépítő

BUDAPEST

Kerti technikai iroda: Damjanich-utca 47 sz.

TELEFON: 25-33.

Park, kert stb., tervezése, kivitele stb.

Prospectus kívánatra.

Acetylen világítás. Ver-szélytelen! Exploziómentes. Olcsóbb mint a petróleum! A leg-szebb, legelősebb és ma már a legmegbízhatóbb magánházak, kastélyok majorka szállodák stb. részére. Árjegyzék ingyen és bérmentve. **Korányi Viktor, Acetylen Világítási Vállalata,** Budapest, VII., Dob-utca 73. 3200

Eladó elsőrangú **Mitton-zab** elsőrangú tavaszi vetérek, mm. kék 18 kor. verő szját zsákjában, Dömötör (Vas-megye) állomásra szállítva. A múlt évi rendkívül száraz idő-járásban is érdekl. termést adott. Megrendelések intézendők: **Bejczy Ödön** gazdaság, Mótör (Vas megye). 356

Préselt buza, rozs- és zab- zsákja szalma bármely mennyiségben kapható **Ehren-reich Edinál, Rajmók,** Bács megye. 3377

ÓVÁRI répamag, duppani zab, tavaszbuza, zárttoku kék mák, pernai lenmag, fűmagvak, luczerna-mag áll. ólomz.

továbbá:

alföldön nagyban terjedő gyors-fejlődést örökítő telivér

magyar bikák kaphatók:

gróf Teleki Arvéd ur drassói uradalmában, posta: **Koncza.** 3714

Arankamentességre államilag ólomzárolt jó csiraképes magyar **nyulszapukamag** 100 kg.-kint 105 kor.-ért, tiszta magyar **luczerna mag,** tiszta magyar **vöröshere mag,** bármely fajta **takarmány-répamag** s egyéb gazdasági vetőmag kipróbált kitűnő csiraképeséggel igen jutányosan kapható: 3224

Lamberger Károlynál BUDAPEST, IX., Ferencz-körút 1.

Eladok konkolyderőzt tizenkettő koronáért zsákkal együtt ab Budapest. Veszék használt konkoly és korpás zsákot, ár megbeszélés szerint utárvétel. Zuckermann Ede Budapest, VIII., Tavaszmező-utca 12. Telefon: 5909. 334

Gyümölcs- és disztafák, diszibokrok, fenyőfélék és rózsákat részletes árjegyzék szerint szállít,

≡ kertalakításokat ≡ terv és költségvetés szerint készít 3222

PECZ ÁRMIN ca. és kir. udvari műkertész és falkola-tulajdonos Budapest, VIII., Kálvária-tér 8.

Gazdák figyelmébe!

Nincs takarmányhiány! ha szalma és törekfélével rendelkeznek, forduljanak alulírtokhoz, hol minden-nemű

Erőtakarmányok és Derbymelasse is mindenkor, sőt dezember-május szállításra is legjutányosabb áron beszereshetők.

Tejgazdaságoknak a havi tejszából való havi törlesztésre szállított erőtakarmányokat. Árjegyzékkel közérdekl. szolgát a Köz- és mezőgazdasági szakbizományi iroda

Jaulusz I. János Budapest, VI., Kemnitzer-ut. 21.

A legjobb új és egyszer használt

ZSÁK,

vizhatlan **PONYVA** a legelősebben kapható

FISCHER J. ponyva- és zsákaruházában Budapest, V., Nádor-ut. 31-33.

Kölcson-ponyvák széna- és szalmaszállítás-hoz, a legjutányosabb kölcsön-díj mellett.

A legszolidabb kiszolgálás.

Lenmagot minden vidéki állomáson, legmagasabb árk mellett **5953 vásárol**

Krausz Hugó terménykivíteli üzlete Budapest V. Szabadság-tér 6

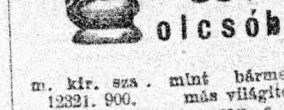
Akác, jegonyenyár, rózsarózsa, rubignosa (szagoslevélű rózsák) glicisztia, sárgy és más caemetek eladók. Bachelom, posta Gőrgőszállás. 428

Baltaczim elsőrendű V minőségű, valamin erőtű orosz **lenmag** első utántermése kapható Strasser Jozsefné párnál, Pusztá-Kecsege, posta Tolna-Tamási. 441

BURGONYA!

Veszék és eladok minden faj asztali és vető czétra alkalmas **burgonyát.**

POLLAK L., BONYHÁD.

Gazdák figyelmébe 50% olcsóbb

m. kir. szá. mint bármely 12321. 900. más világító anyag a A. 905.

pyroleum

világítása. A pyroleum szagátalan, nem fűt, nem gyúlékony és már **több ezer uradalomban bevezettetett.**

Számos elismerő levél nálam betekinthető. Próbá kldemé-nyek 2 korona utárvét. mellott. Kivántra prospectus ingyen és bérmentve. 1407

Degen Jakab Budapest, IX. ker., Közraktár-utca 28

Kovács és Steiner első magyar burgonyaszűrőgyár és burgonyagykereskedők. Telep: Budapest, VIII., Szigony-ut. 25. Vesznek és eladnak mindenkor minden fajtájú **burgonyát** minden mennyiségben. Kitűnő fejn vető-burgonyáit legelősebben ajánlják. 3121

Lóherét Luczernát, Répamagvakat és egyéb vetőmagot, Gépolajakat és kenőanyagokat, Kocsikenőcsöt, Zsákot, ponyvát, Kátránytermékeket és minden e szakmába vágó gazdasági szükségleti cikket, megbízható jó minőségben, legjutányosabb áron ajánl **KRAMER LIPOT** nagykereskedő. BUDAPEST, V., Kálmán-utca 3. Sürgőnyezim: „Ceres” Budapest. TELEFON: 28-11. Árjegyzékkel és részletekölön ajánlatl díjtalanul szolgálók. 3206

Kiskajdacsan Perzei Lajos-nyolc lécezd römörözdny, 16 karban, cseplővel, kenőcsőre szerelve, Clayton & Shuttleworthtól, továbbá tizenegy göbly, 70 részezett sertés. Vasúti állomás helyben, posta **Nagy Dorog.** 439

Eladó burgonya. Körülbelül 350 mm. válogatott, vélekre kiválóan alkalmas Magyar kincs burgonya kapható verő zsákjában, másánként 10 koronáért ab Szakál-Hőgyész állomás. Bővebb felvilágosítást ad árjegyzék gazdaság, posta Szakál, Tolna megye. 479

Hanna árpa 17 K. Duppani grammonként kitűnő minőségben vasúti állomásra szállítva kapható **béfalaimi gazdaságban,** u. p. **Cécse,** Nógrád-megye. 425.

Központi tejcsarnok rész-szágon beszerelésé miatt elad. Cím: Schwarz Bernát Nagy-szállás, Pest megye. 426

Eladó sorfának való 5 éves kőrifa, 2 1/2-3 mtr. magas, darabja 20 fillérvél, továbbá 2-2 1/2 mtr. magas juhar fa, darabja 12 fillérvél. Megrendelések mekriul bér-gazdaság, Mokrán. 424

Eladó legelsőrendű Champ-lain tavaszbuza per q. 22 kor. Hanna árpa, második utántermés per q. 17 kor. (m. kir. szá. mint bármely 12321. 900. más világító anyag a A. 905.)

minálisan 10 q. megrendelés, eredeti florantini csirkemag után első utántermés per q. 12 kor. verő zsákjában, ab Karics állomás, Hámory Gazdaságnál Aradon. 440

Szivattyukat

házi, gazdasági, ipari célokra, kézi, erő-és gőzhajtású, valamint trácváló-szivattyukat a legelősebben szállítanak

Győző Béla és Társa szivattyu-spezialisták. Bpest, V., Lipót-körút 18. 1905. május 1-től V., Báro Aczel-utca 3., a Virágzútlak létesíté-szedságában. 3182

Ajánlok

lóbabot

50 kilonkint 12 koronáért.

Nagyobb szükségletnél előnyajánlatl szolgálók.

Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedése BUDAPEST.

Használt gőzcséplők és **LOCOMOBILOK** elsőrangú gyártmányok, minden nagyságban gyárilag javítva szavatosság és kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók: **Horvát és Herzeg** cégénél, VI., Lehel-utca 8. Állandó nagy raktár. — Csereüzletek köttetnek. 2715

GŐZEKÉKET, GŐZ-UTIHENGEREKET

és
GŐZ-UTIMOZDONYOKAT

a legtökéletesebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

JOHN FOWLER & Co.

Telefon 42-50. BUDAPEST—KELENFÖLD a vasúttól délre szomban.

Közlekedés vasúton és villamos vasúton.

Tavaszi trágyázáshoz a

THOMAS-SALAKLISZT

helyesen alkalmazva, minden növénynek legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágyája. — Kivánatra szakmunkákkal csillag védjeggyel és árajánlattal készségesen szolgál:

Kalmár Vilmos, Budapest, VI., Teréz-körút 3.

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin magyarországi vezérképviselője.

Óvakodjunk a hamisításoktól és figyeljünk a védjegyre! — Minden zsák ólomzárral és tartalomjelzéssel van ellátva

Hirdetések felvételnek

a „Köztelek”
kiadóhivatalában
Budapest, Üllői-ut 25

SANGERHAUSENI GÉPGYÁR r.-t.

BUDAPEST, (Külső-váci-út) Csáky-utca 3. sz.

Vasöntőde, gép- és rézműgyár.

SPECIÁL GÉPGYÁR

Szeszgyárak berendezésére.

Elvállalja mindenfajta szeszfőzdé, szeszfinomító és élesztőgyár teljes gépesítési berendezését a legnagyobb méretekig. Átalakít meglévő gyártelepeket és szállít minden egyes gépet és készüléket külön-külön is.

Czefréző eljárás a Somló-féle szabadalom szerint, melylyel a legmagasabb szesznyeredék érhető el.

(Kukoriczánál 38 liter 0/0-ig.)

TERVEKKEL ÉS KÖLTSÉGVETÉSSSEL KÉSZSÉGESEN SZOLGÁLUNK.

Nemzetközi szeszértékesítő és erjesztő iparkiallítás. Bécs, 1904. Nagy állami érem. Legmagasabb kitüntetés.

MIELŐTT VETŐGÉPET VESZ, érdeklődjön az

“UNICUM-DRILL”

VETŐGEPEK IRANT GAZDATÁRSAINAL. Ezen vetőgép az egyedüli, melylyel sík és hegyes talajon egyenletesen lehet vetni, mely a magot nem sérti és szabályosan elosztja. Több mint 25000 darab ily vetőgép van az egész világon elterjedve, melyekről több ezer elismerő nyilatkozat áll a t. GAZDAKÖZÖNSÉG rendelkezésére.

MELICHÁR FERENCZ

KIZÁRÓLAGOS
VETŐGÉPGYÁRA

BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCZA 68. SZ.

Magyarországi vezérképviselő: SZÜCS ZSIGMOND

“Patria” nyomdai részvénytársaság nyomása. Az Első Magyar Papiripar r.-t. papírosán. Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek.)

A „Szegedi kenderfonógyár részvénytársaság” Szegeden ajánl a legjutányosabb árban

gőzeke sodronyköteleket

a legnagyobb hordképességű angol tégely aczélből, továbbá

manila kévekötfonalat

minden aratógépénél használható, gombolyításban és

kézi kéve- és porció-kötő zsinetet favégekkel.

Ugyanott legelőnyösebben beszerezhetők gazdasági kötél-árak: ístráng, kötőfék, kocsi- és szénakötél stb. továbbá valódi kenderzsákok. 3186

BAZALTFESTÉK

a legtökéletesebb és legegyszerűbb hidegvizfesték homlokzatok és belmázolások részére. Viharálló, mosható, tűzbiztos.

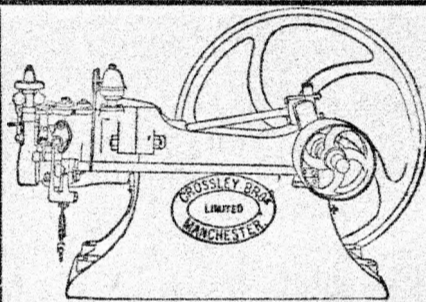
Fagomba, falmállás, nyálka és penészgomba, valamint ezek okozta nedvesség és dohos levegő ellen a legjobb és leghathatósabb szer a

MIKROSOL.

Ajánlattal és prospectussal szívesen szolgálnak az egyedüli gyárossal:

LUTZ EDE és TÁRSA, festékgyár

BUDAPEST, VII., Örnagy-utca 4.

Grossley-féle „OTTO”-motorok

gáz-, benzin-, nyersolajüzemre

szívógáztelepek

46.000 drb szállítva

Olcso árak!

Legjobb minőség!

Signer F. és R. mérnöki iroda Budapest, Kertész-u. 50.

A n
közlesei
birálatunk
kötötték s
Ezek
tájékozatlan
organumai
magyar sz
feltüntetni.
Isme
érdekeltség
követelmén
egészségüg
Az ál
magyar és
kétszer is
tett, de —
volt — az
Az az
német agrár
solt kereske
ben nagy tö
Mást
szerződés
alapján kött
Németország
vonalon meg
De a r
nyosabb, mi
tak volna a
fogadta voln
S amid
nem szabad
mánya semm
ben, hogy a
táron túl eng
többséget ne
A midő
ság érdekei
annyit jelent
ismerete nélk
amelyet a
gyakorolnak.
Ha a
1891. évi kö
uralkodott, ug
Irigyked
amelyeket ug
tárgyalása al
mint legfőbb
Előttünk
eredeti szöveg
az osztrák-ma

A keresk
ban is bizony
a kereskedelm
feltétlenül biz
„OMGE.” állit
azon joga, ha
gazdasági ügy
kedelmi szerző
Az új r
lép hatályba
vámpolitikájáb
31-ig tart s
mondható.
Ez a ki
Ez nyilvánval
amely ilyképp
szövegség és k